



ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Οι Harley, το ούισκι και τα τζιν

Επειτα από δύο μήνες ατελείωτων προσπαθειών, με στόχο να αποσπάσει από την Ουάσινγκτον μόνιμη εξαιρέση των προϊόντων της από τους δασμούς, η ΕΕ αναγκάστηκε να καταφύγει στα αντίποινα. Προχώρησε στην επιβολή τιμωρητικών δασμών σε αμερικανικά προϊόντα ανάμεσά τους οι μοτοσυκλέτες Harley-Davidson, το αμερικανικό ούισκι και τα μπλουτζίν. **Σελ. 12**



ΕΛΛΑΔΑ

Νομοθεσία πλήττει το λιανεμπόριο

Η νομοθεσία στην Ελλάδα θέτει περιορισμούς στην ανάπτυξη του λιανικού εμπορίου. Παρά το γεγονός ότι επλήθαν τα τελευταία χρόνια δραματικές αλλαγές στη νομοθεσία για το λιανεμπόριο με έμφαση στο ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων, οι περιορισμοί και οι γεωγραφικές διακρίσεις στη χορήγηση αδειών εγκατάστασης παραμένουν σημαντικοί. **Σελ. 15**



DEUTSCHE BANK

Η υποβάθμιση ρίχνει τη μετοχή

Στην υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Deutsche Bank προχώρησε η Standard & Poor's, καθώς εκφράζει αμφιβολίες για το αν ο νέος διευθύνων σύμβουλος Κρίστιαν Σέβινγκ μπορεί να φέρει εις πέρας το σχέδιο αναδιάρθρωσης, που θα αποκαταστήσει την κερδοφορία του γερμανικού κολοσσού. Εντονες πιέσεις δέχεται η μετοχή. **Σελ. 11**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ



Το νέο τραπεζικό τοπίο μετά τη ΣΚΤ

Την «επόμενη μέρα» η Ελληνική Τράπεζα θα βρεθεί με 135 καταστήματα και 2.600 υπαλλήλους

Σημαντικές αλλαγές στο τραπεζικό τοπίο φέρνει η ενδεχόμενη εξαγορά της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας από την Ελληνική Τράπεζα. Η Ελληνική αναμένεται να έχει περισσότερα καταστήματα ανά το παγκύπριο από

την Τρ. Κύπρου και θα έχει και τους μισούς της υπαλλήλους. Η «επόμενη μέρα» μετά τη συναλλαγή, θα βρει την Ελληνική να έχει περί τους 2.600 υπαλλήλους και 135 καταστήματα σε όλη την Κύπρο. Μεγέθη που μόνο η

Τρ. Κύπρου έχει μέχρι στιγμής, με 121 καταστήματα και 4.355 υπαλλήλους στην Κύπρο και σε γραφεία του εξωτερικού. Οι αριθμοί από μόνοι τους βάζουν τις δύο τράπεζες μετά τη συναλλαγή της Ελληνικής και του Συ-

νεργατισμού να «κονταροχτυπιούνται», με σχεδόν ισάριθμα καταστήματα στην Κύπρο. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι υπάλληλοι της ΣΚΤ από 2.657 θα μειωθούν κατά 1.000, οι οποίοι θα διασφαλιστούν

από τις πρόνοιες του προγράμματος εθελούσιας αποχώρησης. Δηλαδή, και με αρκετούς να αναγκαστούν να αποχωρήσουν, αλλά θα δουν την πόρτα της εξόδου συνοδευόμενοι με τα χρήματα που τους αναλογούν. **Σελ. 4**

Αναδιάρθρωση επιχειρηματικών δανείων 20 δισ. στην Τουρκία



Ενα γιγάντιο κύμα αναδιάρθρωσης επιχειρηματικών δανείων, ύψους 20 δισ. δολαρίων βρίσκεται σε εξέλιξη στην Τουρκία. Η δραματική υποχώρηση της τουρκικής λίρας τους περασμένους μήνες καθιστά ολοένα και πιο δύσκολη την εξυπηρέτηση δανείων σε ξένο νόμισμα, που αντιστοικούν στο 40% του τουρκικού ΑΕΠ. Οι τουρκικές τράπεζες είχαν εκμεταλλευθεί τα προηγούμενα χρόνια τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού για να χορηγήσουν μεγάλα επιχειρηματικά δάνεια σε δολάρια. Ωστόσο, η υποχώρηση της λίρας έναντι του δολαρίου κατά σχεδόν 22% από την αρχή του έτους έχει καταστήσει ακόμα πιο δύσκολη την εξυπηρέτηση των δανείων. **Σελ. 10**

Η ιταλική κρίση φρενάρει καθαρή έξοδο της Ελλάδας

Εκτιμήσεις διεθνών οίκων

Το ράλι στις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων, λόγω της πολιτικής κρίσης στην Ιταλία, δείχνει και πάλι πόσο ευάλωτη είναι η Ελλάδα σε εξωτερικά σοκ. Η επικεφαλής οικονομολόγος της Goldman Sachs Σ. Αρντάνια προειδοποιεί ότι τα ελληνικά ομόλογα είναι τα πλέον ευάλωτα στην Ευρωζώνη και αυτό θα ενταθεί μετά την έξοδο από το μνημόνιο. **Σελ. 16**

Παγκόσμια κυριαρχία του ελληνόκτητου στόλου



Παρά την κρίση χρέους και τις πιέσεις στις ναυλαγορές, η ελληνόκτητος ποταμός ναυτιλίας κυριαρχεί παγκοσμίως. Συνεχίζει να αποτελεί πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, συμβάλλοντας με ποσοστό της τάξης του 7% στο ΑΕΠ, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του IOBE και της Boston Consulting Group. Ο στόλος διπλασιάστηκε σε διάστημα 10 ετών. Στη φωτό στιγμιότυπο από τα εγκαίνια της έκθεσης «Πλωσιδώνια» την οποία θα επισκεφθούν 20.000 στέλεχη 2.000 εταιρειών. **Σελ. 18**

Επιφυλάξεις για τερματισμό των αποκοπών

Από Δημοσιονομικό Συμβούλιο

Ο τερματισμός των αποκοπών στους δημόσιους υπαλλήλους θα κοστίσει στο κράτος περί τα 265 εκατ. μέχρι το 2023. Επιφυλάξεις διατυπώνει το Δημοσιονομικό Συμβούλιο. Εκτιμά ότι ενώ δεν δημιουργείται πρόβλημα στα οικονομικά του κράτους, θα οδηγήσει σε διεύρυνση του ήδη μεγάλου χάσματος μεταξύ των απολαβών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. **Σελ. 7**

Διπλό όφελος από την ανέγερση 11 δεξαμενών

Ασφάλεια και οικονομία

Η δημιουργία 11 ιδιόκτητων δεξαμενών του ΚΟΔΑΠ στο ενεργειακό κέντρο Βασιλικού θα δημιουργήσει νέα δεδομένα στον εγχώριο ενεργειακό τομέα, πρώτα και κύρια στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της Δημοκρατίας αλλά και την εξοικονόμηση σημαντικών οικονομικών πόρων. **Σελ. 6**

Χαλάζι-βροχές έπληξαν καιρία τους γεωργούς

Καταγραφή των ζημιών

Σε καταγραφή ζημιών σε καλλιέργειες στις περιοχές Λευκωσίας και Τροόδους από τις βροχές και τη χαλαζοπτώση προχωρεί το Τμήμα Γεωργίας, ώστε να αποζημιώσει τους πληγέντες αγρότες. Σε αρκετές περιπτώσεις η καταστροφή είναι ολοκληρωτική. Επηρεάστηκαν φρούτα, λαχανικά και αμπέλια. **Σελ. 9**

THE BREAST CENTER OF CYPRUS

Για περισσότερες πληροφορίες: www.breastcenter.com.cy

1st Cyprus Breast Health Forum 2018 (CBHF 2018)

14 Ιουνίου 2018 | 08:00 – 18:00

Το συνέδριο είναι υπό την Αιγίδα της Πρώτης Κυρίας, Αντνης Αναστασιάδη

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΠΡΟΛΗΨΗ - ΕΓΚΑΙΡΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ = ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Ώρες Κοινού: **08:00 - 12:00**
Ώρες Επαγγελματιών Υγείας: **13:00 - 18:00**

Κτίριο Διοίκησης Ελληνικής Τράπεζας, Λευκωσία

ΔΩΡΕΑΝ συμμετοχή. Περιορισμένος αριθμός θέσεων και θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας

ΣΗΜΕΡΑ

ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΙΤΗΣΕΙΣ

Αλλα δέκα Ξενοδοχεία θα αποκτήσει η Λάρνακα

Ο δήμος Λάρνακας έχει ενώπιόν του αιτήσεις για δημιουργία δέκα νέων ξενοδοχείων. Σύμφωνα με το δήμαρχο της πόλης Ανδρέα Βύρα, πρόκειται για επενδύσεις οι οποίες θα αναπτυχθούν στο κέντρο της πόλης σε Άγιο Λάζαρο, παλιά αγορά, πλατεία Ερμού και Μακέντζι. Μεταξύ αυτών και δύο διατηρητέα κτήρια στην περιοχή Αγίου Λαζάρου τα οποία θα μετατραπούν σε ξενοδοχείο τύπου μπουτίκ. **Σελ. 8**

ΣΠΟΡ

Τηλεοπτικά δικαιώματα μαμούθ στο ποδόσφαιρο

Η περίοδος 2016-17 αποτελεί ορόσημο για τα έσοδα από τα τηλεοπτικά δικαιώματα, διότι για πρώτη φορά ξεπέρασαν τα εμπορικά (χορηγίες, διαφημίσεις κ.λπ.) στους μεγάλους συλλόγους της Ευρώπης, σύμφωνα με έκθεση της канаδικής εταιρείας DBRS. Οι 20 κορυφαίοι σε κέρδη σύλλογοι στην Ευρώπη είδαν τα έσοδά τους να προέρχονται κατά 45% από τα τηλεοπτικά δικαιώματα, έναντι 39% τη σεζόν που είχε προηγηθεί. **Σελ. 22**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

• Η κυπριακή ΑΟΖ στο προεκλογικό μανιφέστο του Ταγίπ Ερντογάν
Τα προγράμματα των πολιτικών κομμάτων ρίχνουν φως στο ενδιαφέρον τους για τα αποθέματα φυσικού αερίου.



“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services



ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΤΟΦΩΛΟΥ

Μεγαλώνει το ρήγμα Βορρά και Νότου

Το πρόβλημα που προκλήθηκε στην Ιταλία είναι η προέκταση ενός βαθύτερου προβλήματος που αντιμετωπίζει σήμερα η ίδια η Ευρώπη, επειδή παραμένει ημιτελής και ανολοκλήρωτη ως οικονομική και κυρίως ως πολιτική ένωση. Το ζήτημα στην ουσία είναι ότι οι μηχανές της ενοποίησης φαίνεται σαν να έχουν σβήσει και να βρίσκεται η Ευρώπη, μεσοπέλαγα, στο έλεος ενός γεωπολιτικού τυφώνα, που ξυπνάει κάθε φορά και μία καταγίγδα αμφισβήτησης σε εθνικό επίπεδο. Άλλοτε με αφορμή τις οικονομικές αδυναμίες ενός κράτους και άλλοτε εξαιτίας των μεταναστευτικών ρευμάτων. Αυτό όμως γίνεται φανερό ότι δεν μπορεί να συνεχιστεί για μακρύ ακόμη χρονικό διάστημα. Ο κίνδυνος της αποσύνθεσης του ευρωπαϊκού οικοδομήματος οδύνεται, η δύναμη των λαϊκιστικών κινημάτων διευρύνεται, τα υπαρκτά διλήμματα επανέρχονται δριμύτερα. Ίσως η Ευρώπη έφθασε με τη σημερινή της μορφή στο όριο. Θα πρέπει να προχωρήσει στην πολιτική της ένωση, καθώς προς το παρόν δεν φαίνεται να μπορεί να σκεφτεί κανείς ένα άλλο σενάριο διεξόδου.

Η υπόθεση της Ιταλίας (και όχι μόνο αυτή) αποδεικνύει ότι είναι αδύνατον πλέον να διατηρεί μια ισχυρή νομισματική ένωση, χωρίς κοινό δημοσιονομικό υπόβαθρο και κυρίως χωρίς ενιαία πολιτική εξουσία. Χωρίς δηλαδή να υπάρχουν τα υπερεθνικά εκλεγμένα όργανα, που θα κυβερνούν την Ευρώπη με βάση τα συλλογικά ευρωπαϊκά συμφέροντα και όχι τις εθνικές προτεραιότητες και τα εθνικά ακροατήρια των ψηφοφόρων. Χωρίς ενιαία πολιτική για την οικονομία, τη γεωπολιτική σου θέση και επιρροή, σε έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία, που γίνεται ακόμη πιο άγρια ανταγωνιστικός και απαιτεί μία στρατηγική επιβίωσης για το μέλλον. Το μείζον στην περίπτωση δεν είναι η Ιταλία, είναι μάλλον η Ευρώπη που δεν βλέπει πέρα από τη μύτη της. Οι ηγέστες της, που δεν φαίνεται να διαθέτουν το πολιτικό σθένος να σπάσουν το στενό εθνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνται. Η Ιταλία από μόνη της ασφαλώς και δεν είναι το καλύτερο παράδειγμα οικονομίας ή η καλύτερη περίπτωση συνεννόησης και καθαρής πολιτικής διακυβέρνησης. Τα ίδια, εξάλλου, μπορεί να υποστηρίξει κανείς και για την Ελλάδα. Αλλά, η Ιταλία ανήκει στην ευρωπαϊκή οικογένεια, ούτε λειτουργούσε στο παρελθόν ούτε μπορεί να αναπτυχθεί στο μέλλον έξω από αυτή τη βάση (κυρίως με ένα χρέος πάνω από 2 τρις. ευρώ).

Όσο καυτά λοιπόν είναι εν προκειμένω τα ελλείμματα της Ιταλίας, άλλο τόσο καυτά είναι από την άλλη και τα πλεονάσματα της Γερμανίας. Όσο μεγάλη ευθύνη βαρύνει το ιταλικό πολιτικό σύστημα για τις συνεχείς δημοσιονομικές του εξαιρέσεις και την κακοδιαχείριση, άλλο τόσο συνυπεύθυνο μπορεί να θεωρηθεί το σύστημα των Βρυξελλών ή το Βερολίνο, που εν πολλοίς εποπτεύουν και διαμορφώνουν τις εξελίξεις και αναμιγνύονται με τον τρόπο για τη συνέχεια. Το μείζον θέμα δεν είναι πάντως τι έγινε στο παρελθόν, αλλά τι πρέπει να δρομολογηθεί και να συμβεί στο μέλλον...

Η Ευρώπη θα πρέπει να κτίσει τις πολιτικές και τους μηχανισμούς για τη συσπείρωση και την ενίσχυση της Ευρωζώνης, τη συνοχή και την αντίδραση οικονομικής ανάπτυξης. Τις πολιτικές και τους μηχανισμούς που θα αμβλύνουν πρωτίστως τις εσωτερικές αντιθέσεις των κρατών-μελών και θα επιφέρουν ισορροπίες νέες, αποδεκτές από τις ίδιες τις κοινωνίες και τους λαούς της Γηραιάς Ηπείρου.

Τούτη την ώρα, είναι σαφές ότι η ιταλική κρίση, για να το πούμε πολύ χαρακτηριστικά, αναζωπυρώνει το σεισμικό ρήγμα μεταξύ Βορρά και Νότου, δεν διευκολύνει τη συνεννόηση ούτε τη συνεργασία, ή ακόμη περισσότερο την αλληλεγγύη μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Αυτό λοιπόν είναι από μόνο του ένα τεράστιο λάθος για το μέλλον της Ευρώπης, ένα κολοσσιαίο πρόβλημα.

Και, δυστυχώς, δεν διαφάνεται προς το παρόν καμία αξιοπτική και ουσιαστική λύση σε αυτό το κρίσιμο ζήτημα επιβίωσης. Τούτο είναι το σημαντικότερο που κατέδειξε έως τώρα η πολυσυζητημένη ιταλική (ευρωπαϊκή) κρίση.

ΑΡΘΡΟ / Του ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η Ελλάδα και οι νέοι το 2030

Εως ότου κοπιάσουν οι ατελείωτες φλυαρίες περί παρελθόντος και μέλλοντος, η χώρα θα πλησιάσει το έτος «ορόσημο» του 2030 χωρίς να το έχει καταλάβει. Και το κυριότερο χωρίς σχέδιο, τουλάχιστον με τα σημερινά κριτήρια. Είναι σαφές πως η αλλαγή του πολιτικού σκηνικού και η απελευθέρωση από τον παρασιτικό κρατισμό, που αποτελεί την αφετηρία για οποιαδήποτε σοβαρή συζήτηση περί μέλλοντος και περί προτύπων για τις νέες γενιές, θα προκαλέσει αλυσιδωτές αντιδράσεις (όχι βεβαίως ανώδυνα) αλλά έως τότε, η συζήτηση για το μέλλον –ερήμην μάλιστα τις νέες γενιές– είναι προκλητικά πρωτόγνωρη. Το 2030 θα συμπληρώνονται τα 200 χρόνια από το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, βάσει του οποίου επισήμως αναγνωρίστηκε η ανεξαρτησία της Ελλάδας από τις Μεγάλες Δυνάμεις. Σε δώδεκα χρόνια από τώρα, θα ενηλικιώνονται όσοι γεννήθηκαν το 2012 και θα είναι τριαντάρδες όσοι είναι σήμερα στα 18. Ένα μεγάλο ποσοστό του σημερινού δυναμικού της χώρας θα έχει αποβιώσει ή αποσυρθεί. Δεν έχει και τόσο σημασία βεβαίως αν η Ελλάδα θα έχει στόχο το 2030 ή το 2025. Αυτό που προέχει είναι να ορίσει τρεις βασικές προτεραιότητες, οι οποίες να γίνουν απαραίτητοι και εμμενικοί στόχοι. Και αυτές πρέπει να είναι απελευθέρωση της δημιουργικότητας, καινοτομία, παιδεία. Όλα τα άλλα υπάγονται κάτω από αυτές τις ιεραρχίες. Αλλά αυτό που συμβαίνει τα τελευταία χρόνια είναι ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή, καταπίεση της οποίας δημιουργικής ικμάδας, παραχρημένη ατζέντα σε όλους σχεδόν τους τομείς και διάλυση της παιδείας. Με αυτά τα δεδομένα, η χώρα προχωρά αγκομαχώντας και με αλυσίδα στα πόδια προς ένα μέλλον που φοβάται. Είναι λογικό, για τα ελληνικά δεδομένα, να αναλίσκουμε χρόνο και δυνάμεις για θέματα του παρελθόντος ή του εφήμερου παρόντος, και να αφήνουμε τον σχεδιασμό του μέλλοντος στις δυνάμεις του τυχαίου. Όμως, οι επιτυχημένες χώρες κρίνονται από τη δυνατότητα της πρόβλεψης και της φιλοδοξίας. Είναι αντικειμενικά αδιανόητο να μην υπάρχει εθνικά εκφρασμένος στόχος για το μέλλον, διατυπωμένος με τεχνοκρατικά κριτήρια και με θηκό περιεχόμενο. Το 2030 θα φτάσει πριν το καταλάβουμε και για να υπάρχει μέλλον για τα σημερινά παιδιά που πγαίνουν σήμερα σχολείο θα έπρεπε ήδη να έτρεχε το πρόγραμμα για την Ελλάδα του μέλλοντος. Προϋπόθεση, όμως, για όλα αυτά είναι να υπάρχει σοβαρό πολιτικό επίπεδο που να ενδιαφέρεται πραγματικά για τη νέα γενιά, αρχίζοντας με σαρωτικές αλλαγές στην παιδεία.

Πενήντα χρόνια από τη δολοφονία του Ρ. Κένεντι

Ο άνθρωπος που βρέθηκε δίπλα του περιγράφει τις τελευταίες του στιγμές

Ο Χουάν Ρομέρο ήταν ένας έφηβος μετανάστης από το Μεξικό, που δούλευε σε ένα ξενοδοχείο όταν βρέθηκε αντιμέτωπος με μία από τις κρίσιμότερες στιγμές εκείνης της περιόδου. Ο Ρομέρο είχε μόλις σταματήσει προκειμένου να χαιρετήσει με χειραψία τον Ρόμπερτ Κένεντι τη νύχτα της νίκης του στην προκριματική εκλογή για την προεδρία στις 5 Ιουνίου 1968, όταν ένας ένοπλος πυροβόλησε τον γερούσιαστή της Νέας Υόρκης στο κεφάλι. Ο Ρομέρο κράτησε στην αγκαλιά του τον τραυματισμένο Κένεντι, προσπαθώντας να τον αποτρέψει από το να χτυπήσει το κεφάλι του στο παγωμένο δάπεδο του ξενοδοχείου

του τύπου των ανθρώπων που ο Κένεντι αναζητούσε να βοηθήσει κάνοντας τη φυλετική ισότητα και τα ατομικά δικαιώματα τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής του.

Ο νεαρός Ρομέρο δεν ενδιαφερόταν για την πολιτική. Αλλά γνώριζε ότι ο πρόεδρος Τζον Φ. Κένεντι είχε ταξιδέψει στο Μεξικό και είδε στιγμιότυπα από την επίσκεψη του Ρόμπερτ Κένεντι σε Μεξικανούς - Αμερικανούς γεωργικούς εργάτες στην Καλιφόρνια. Όταν ο Ρόμπερτ Κένεντι ανακοίνωσε ότι θα έβαζε υποψηφιότητα για πρόεδρος η συγκίνηση τον συνεπήρε. Στη συνέχεια ήρθε η ημέρα που συνάντησε ο Ρομέρο τον Κένεντι. Την προηγούμενη της προκριματικής εκλογής στην Καλιφόρνια, ο Κένεντι και οι σύμβουλοί του ζήτησαν την υπηρεσία δείπνου στο δωμάτιο στο ξενοδοχείο Ambassador. Ο Ρομέρο είχε βάρδια και μπήκε στο δωμάτιο με άλλους υπαλλήλους του ξενοδοχείου. Είδε τον Κένεντι να μιλάει στο τηλέφωνο. Ο Κένεντι έκλεισε το τηλέφωνο και έκανε σήμα στον Ρομέρο να προχωρήσει. «Το μόνο που θυμάμαι ήταν ότι καθόμουν και τον κοίταζα με το στόμα μου ανοικτό», λέει ο Ρομέρο. Ο Κένεντι άρπαξε το χέρι του Ρομέρο με τα δύο του χέρια και του είπε «ευχαριστώ». Για ένα λεπτό επικράτησε σιωπή. «Ποτέ δεν πρόκειται να ξεχάσω τη χειραψία και τη ματιά. Κοιτώντας σε με αυτή τη διαπεραστική ματιά που έλεγε «είμαι ένας από εσάς». Ήταν καλά. Δεν κοίταζε το χρώμα του δέρματός μου, ούτε την ηλικία μου. Με έβλεπε ως Αμερικανό».

Στην αίθουσα «Εμπασί» ο Κένεντι ευχαρίστησε τους ψηφοφόρους του. Μετά κατέβηκε από τηφύση εν μέρει χάρη στην υποστήριξη των οπαδών του Ρόμπερτ Κένεντι, που λένε ότι ο πρώην υπάλληλος του ξενοδοχείου ήταν ένα παράδειγμα



Η τελευταία ομιλία του Ρόμπερτ Φ. Κένεντι προς υποστηρικτές του στο ξενοδοχείο Ambassador του Λος Άντζελες. Στο πλάι του η σύζυγός του Εθελ.

τη διάρκεια της σύντομης παύσης ένας ένοπλος άνοιξε πυρ. Πολλοί άνδρες έπεσαν πάνω στον ένοπλο. Ο Ρομέρο έτρεξε στον Κένεντι και οι φωτορεπόρτερ τον αιχμάλωσαν δίπλα στον ματωμένο Κένεντι. «Είμαι όλοι καλά», αναρωτήθηκε ο Κένεντι. «Ναι. Όλα θα πάνε καλά», είπε ο Κένεντι προτού χάσει τις αισθήσεις του. Ο Ρομέρο

του έβαλε ένα ροζάριο στο χέρι του. Την επόμενη ημέρα ο Ρόμπερτ Φ. Κένεντι ο άνθρωπος που γοητεύσε τους Ισπανόφωνους, Αφροαμερικανούς, φτωχούς και τους ψηφοφόρους κατά του πολέμου του Βιετνάμ ήταν νεκρός σε ηλικία 42 ετών.

Ο Ουασιγκτόν απουσιάζει.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Επιμέλεια ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Γέφυρα ιδεών το 21ο Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου

Παραστάσεις σύγχρονου χορού που ενώνουν την τοπική χορογραφική παραγωγή με τις διεθνείς ιδέες και τάσεις φέρνει για ακόμη μία χρονιά το 21ο Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού που ξεκινάει στις 11 Ιουνίου και θα διαρκέσει μέχρι τις 30 Ιουνίου. Το Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου είναι ένα από τα σημαντικότερα φεστιβάλ σύγχρονου χορού που διοργανώνονται στην Κύπρο και μέσα από τις δουλειές που παρουσιάζονται στο κοινό κατά τη διάρκεια των παραστάσεων δίνεται η ευκαιρία στο κοινό να γνωρίσει τις τάσεις και τα ρεύματα του σύγχρονου χορού. Στόχος του φεστιβάλ είναι η συνομιλία με τις διαφορετικές τάσεις και να παρουσιάζει κάθε χρόνο ποικιλία θεματολογίας.

Στη διοργάνωση θα παρουσιαστούν επτά παραστάσεις που αγγίζουν τον νεοκλασικό χορό και φτάνουν μέχρι τις πιο λιτές παραστάσεις. Φέτος συμμετέχουν, πέραν της Κύπρου, έξι ακόμη χώρες με παράδοση στον σύγχρονο χορό, οι οποίες παρουσιάζουν έργα σημαντικών χορογράφων, όπως είναι οι Chris Haring και Itamar Serussi Sahar που εκπροσωπούν την Ιταλία, οι Inbal Pinto και Avshalom Pollak από το Ισραήλ, ο Χρήστος Παπαδόπουλος, ένας από τους πλέον σημαντικούς και ανερχόμενους Έλληνες χορογράφους. Καινοτομία στη φετινή διοργάνωση αποτελεί η συμπερίληψη για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ παραστάσεων που αποσπείνεται σε παιδιά από 3 χρονών και άνω, σε χορογραφία της Teresa Rotemberg από την Ελβετία. Έξι παραστάσεις θα πραγματοποιηθούν στο Θέατρο Ριάλτο στη Λεμεσό, ενώ στη Λευκωσία οι φίλοι του χορού από δύο παραστάσεις οι οποίες επλεχθήκαν κατά την Πλατφόρμα Σύγχρονου Χορού 2018, «NLE



φetiνή Πλατφόρμα Σύγχρονου Χορού. Η αυλαία του φεστιβάλ θα ανοίξει στις 11 Ιουνίου στο Θέατρο Ριάλτο στη Λεμεσό με την παράσταση «[N]emo Body» της ομάδας Gotra από την Ολλανδία.

Στις 20 Ιουνίου παρουσιάζεται στο πλαίσιο του Φεστιβάλ στη Λευκωσία στο Παλλάς, η κυπριακή συμμετοχή, που αποτελείται από δύο παραστάσεις οι οποίες επλεχθήκαν κατά την Πλατφόρμα Σύγχρονου Χορού 2018, «NLE

(Near Life Experience)» και «Whispers» σε χορογραφίες των Λία Χαράκη και Φούλη Στυλιανίδου αντίστοιχα.

1. Η ομάδα Gotra από την Ολλανδία θα παρουσιάσει την παράσταση «[N]emo Body». Ο χορογράφος Joost Vrouenraets με την παράσταση αυτή προσκαλεί το κοινό να επανεξετάσει τις απόψεις του και να αποκαλύψει την αλήθεια μέσα του. Χορεύουν οι Maïté Guérin, Francesca Imoda,

Roshanak Morrowatian, Marika Meoli, Marcia Liu.
❖ Δευτέρα 11 Ιουνίου, ώρα 8:30 μ.μ.

2. Ακολουθεί η παράσταση «Meeting you was Fate» της ομάδας από τη Γαλλία Théâtre du Corps Pietragalla-Derouault. Στην παράσταση που δημιούργησαν οι χορογράφοι Marie-Claude Pietragalla και Julien Derouault ασχολούνται με τη μνήμη του σώματος που διαλύεται, αφήνοντας χώρο για τη μνήμη της ψυχής.
❖ Παρασκευή 15 Ιουνίου, ώρα 8:30 μ.μ.

3. Από την Ιταλία η ομάδα Balletto di Roma θα παρουσιάσει την παράσταση «Giselle». Το Balletto di Roma ανέθεσε τη χορογραφία της 1ης και 2ης πράξης του έργου κλασικού έργου «Giselle» στους Itamar Serussi Sahar και Chris Haring | Liquid Loft αντίστοιχα και σίγουρα δεν είναι απλώς μια νέα εκδοχή της γνωστής ιστορίας της Giselle, αλλά μια βαθιά εξερεύνηση του κόσμου της νεαρής κοπέλας που προδόθηκε από τον εραστή της και του ασύλληπτου πόνου που τη συνοδεύει από τη ζωή στον θάνατο.
❖ Παρασκευή 22 Ιουνίου, ώρα 8:30 μ.μ.

4. Η ομάδα Inbal Pinto & Avshalom Pollak Dance Company από το Ισραήλ παρουσιάζει την παράσταση «Icetre». Πρόκειται για ένα συναρπαστικό ταξίδι ανακάλυψης, κατάδυσης στα αρχαιολογικά στρώματα του κοινού έργου των Inbal Pinto και Avshalom Pollak, μια κωμικοτραγική συνάντηση μεταξύ χαρακτήρων που αναζητούν ένα συγγράφημα και ξεκαθισμένων όντων σε ένα μέρος που είναι παντού και πουθενά. Χορεύουν:

Almog Ben Horin, Zvi Fishzon, Marta Luiza Jankowska, Joy Kammin, Amit Marsino, Moran Muller, Thomas Walschot, Ofir Yanai, Dina Ziv.
❖ Κυριακή 24 Ιουνίου, ώρα 8:30 μ.μ.

5. Από την Ελλάδα και τη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση ο χορογράφος Χρήστος Παπαδόπουλος παρουσιάζει την παράσταση «Ιόν» με διάρκεια 60'. Ένα ζωντανό σύστημα από δέκα χορευτές πάλλεται και συντονίζεται, έλκεται και απωθείται. Χορεύουν: Νάντη Γώγουλου, Νώντας Δαμόπουλος, Αμαλία Κοσμά, Χαρά Κότσαλη, Γεώργιος Κοτσιφάκης, Ευθύμης Μοσχόπουλος, Δήμητρα Μερτζάνη, Μαρία Μπρέγγιαννη, Ιωάννα Παρασκευοπούλου, Αλέξης Τσιάμολγου.
❖ Πέμπτη 28 Ιουνίου, ώρα 8:30 μ.μ.

6. Για πρώτη φορά στο φεστιβάλ εντάσσεται παράσταση για παιδιά. Η ομάδα Mafalda από τη Ζυρίχη και η χορογράφος Teresa Rotemberg, συναρπάζουν το κοινό, μέσα από πολυδιάστατους κόσμους με την παράσταση Zick Zack Puff. Καλλιτέχνες ποικίλων δεξιοτήτων συνεργασίζονται σε αυτό το χορευτικό έργο. Χορεύουν: Diane Gemsch, Yamila Khodr, Fausto Izzi
❖ Σάββατο 30 Ιουνίου, ώρα 8:30 μ.μ.

21ο Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου, Θέατρο Ριάλτο, Ανδρέα Δρουσιώτη, 19, πλατεία Ηρώων, Λεμεσό. Πληροφορίες: τηλ. 77777745, 25343904, ntiac@rialtto.com.cy, http://cypruscontemporarydancefestival.moonfruit.com Δωρεάν εισόδος για Μαθητές, Φοιτητές, Στρατιώτες, Συνταξιούχους & Επαγγελματίες Χορού. Δωρεάν μεταφορά με λεωφορείο από Λευκωσία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία με μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχιυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Αιτιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ ■ Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.



PROUDLY PRESENTS

**21st JUNE – FILOXENIA CONFERENCE CENTRE**

The Conference is aiming to bring the new developments of the digital world and start a discussion on how to implement them in Cyprus. The Conference will also focus on the “fake news” issue and how the European Commission is dealing with the problem.



Message by
Margaritis Schinas
Chief Spokesperson of the
European Commission



Keynote Speaker
Jivka Petkova
Multimedia Chief editor
of European Commission



Discussion will follow with
Alexis Papachelas
Greece's Kathimerini
Executive Editor

FAKE NEWS vs QUALITY JOURNALISM

Addressing the issue of misleading news and the political issues they raise.
How is the EU planning to respond? What is the role of the traditional Media Houses?



Keynote Speaker
Yiorgos Lakkotrypīs
Minister of Energy, Commerce,
Industry and Tourism

DEMOCRATISING ENERGY

How disruptive innovation in electricity, transport and IT converge to transform the way we produce and consume energy.

Discussion will Follow with **Spyros Loizou**, Director Advisory Services EY Cyprus



Keynote Speaker
Sebastian Waldbauer
Senior Product &
Price Manager Digital Services
& E-Mobility at BMW Group CSEU



Presentation by
Dr. Stelios Himonas
Permanent Secretary
of the Ministry of Energy,
Commerce, Industry
and Tourism –
Cyprus Digital Champion

ELECTRIFICATION AND AUTONOMOUS DRIVING

WHAT, WHEN, HOW.

The stages of introduction and the connection to the electric vehicle. When is it coming, what are the latest developments? Will Cyprus offer incentives to promote the electrification of its fleet? And how?



Keynote Speaker
George Makkoulis
Co-Founder Avocarrot



Keynote Speaker
Panos Papageorgiou
Co-Founder Avocarrot

DEEP DATA MANAGEMENT AND AD EXCHANGE

ADS IN MULTIPLE SCREENS

How big data becomes small data. Where is advertising heading to and how will the message be reproduced on multiple screens.



Keynote Speaker
Tania Giakoumaki
Digital Marketing Consultant

CREATE INTEREST, NOT INTERRUPTION

WHY CONTENT CAN STILL BE THE KING

How to create native content and video experience. What are major brands doing, how is the message created, what are the distribution channels.

How brands are investing in Native Content
Discussion will follow with

Athanasios Ellis, Chief Editor Kathimerini English Edition

George Theodotou, General Manager Alfa – Mega

Vasilis Papadopoulos, Innovation and new development Senior manager MTN

Stavros Christodoulou, Chief Editor Phil -Good

and Michalis Tsikalas, Editor in Chief Kathimerini Cyprus



Conference Coordinator
Michalis Sophocleous
Ex Chief of Staff, Cyprus Presidency

MORE INFORMATION
AND ONLINE REGISTRATION
WWW.SPPMEDIA.COM



Ελληνική και ΣΚΤ αλλάζουν τον τραπεζικό χάρτη

Την επόμενη μέρα η τράπεζα θα βρεθεί με 135 καταστήματα και 2.600 υπαλλήλους στο δυναμικό της σε ένα χρόνο από τώρα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Θα αλλάξουν άρδην τα δεδομένα και θα διαφοροποιηθεί το τραπεζικό τοπίο μετά την ενδεχόμενη μεγάλη εξαγορά της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας από την Ελληνική Τράπεζα. Η Ελληνική Τράπεζα αναμένεται να έχει περισσότερα καταστήματα ανά το παγκύπριο από την μεγαλύτερη τράπεζα της Κύπρου, την Τράπεζα Κύπρου, αλλά θα φτάσει να έχει και τους μισούς της υπαλλήλους. Από την άλλη, η δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα του νησιού, η Συνεργατική, θα πάψει να λειτουργεί, αφού η Ελληνική θα απορροφήσει τα καταστήματα και τους υπαλλήλους της. Μπν ξεκινάμε πως αυτό το σενάριο της απορρόφησης προκρίνουν και οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, θέλοντας να επιτευχθεί άλλη μια συγχώνευση στο κυ-

Πριν το τέλος Ιουνίου θα έχει ιδιωτικοποιηθεί ο Συνεργατισμός.

πριακό τραπεζικό σύστημα μετά την πρώτη της Astrobank με τη USBBank. Οι αριθμοί όμως θα καθορίσουν την επόμενη ημέρα τα μεγέθη της Ελληνικής, τη δύναμη του νέου σχήματος που θα προκύψει και την ευρύτερη εικόνα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Κύπρου. Η «επόμενη ημέρα» λοιπόν μετά τη συναλλαγή, θα βρει την Ελληνική Τράπεζα να έχει περί τους 2.600 υπαλλήλους και 135 καταστήματα σε όλη την Κύπρο. Μεγάλη που μόνο η Τράπεζα Κύπρου έχει μέχρι στιγμής, με 121 καταστήματα και 4.355 υπαλλήλους στην Κύπρο και σε γραφεία του εξωτερικού. Οι αριθμοί από μόνοι τους βάζουν τις δύο τράπεζες μετά τη συναλλαγή της Ελληνικής και του Συνεργατισμού να «κονταροχτυπιούνται», με σχεδόν ισάριθμα καταστήματα στην Κύπρο. Κάτι που η Ελληνική φυσικά δεν έχει τη δυνατότητα αυτή τη στιγμή. Πώς προκύπτουν αυτά τα νούμερα όμως; Ο Συνεργατισμός σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία έχει 2.657 υπαλλήλους, αλλά και 172 καταστήματα. Οι προτάσεις που έχει ενώπιόν του για ιδιωτικοποίηση από την Ελληνική Τράπεζα και το επενδυτικό ταμείο Apollo, αφορούν μόνο στο καλό του κομμάτι, άρα για τα Εξυπηρετούμενα Δανεία του, το δίκτυο καταστημάτων του, τους υπαλλήλους, εξαιρουμένων των Μν Ε-ξυπηρετούμενων Δανείων του (ΜΕΔ).



Τη δεδομένη στιγμή η Ελληνική έχει 55 καταστήματα, ενώ από τα 172 καταστήματα του Συνεργατισμού θα κρατήσει περίπου 80 - 85.



Η Ελληνική, που προκρίνεται σε σχέση με την αντίστοιχη πρόταση της Apollo, δεν θα καταστεί δυνατό να απορροφήσει όλο το δυναμικό της ΣΚΤ, αλλά ούτε και όλο το δίκτυο καταστημάτων της μακροπρόθεσμα, καθότι βραχυπρόθεσμα θα αναγκαστεί να τα απορροφήσει. Άρα, μιλώντας για την «επόμενη ημέρα» εννοούμε μετά το διάστημα της ομαλής μετάβασης, κάτι που θα χρειαστεί γύρω στον ένα χρόνο. Ένα χρόνο μεταβατικών αλλαγών, ώστε να φέρει το σχήμα να λειτουργεί βάσει της δικής της στρατηγικής και πλάνου (business plan). Αναπόφευκτα η Ελληνική τον Ιούλιο του 2018 θα βρεθεί με συν 2.657 υπαλλήλους, αλλά και 172 καταστήματα στο δυναμικό της, όπως άλλωστε έγινε το 2013 με την Τράπεζα Κύπρου και την Λαϊκή Τράπεζα. Η Τράπεζα Κύπρου βρέθηκε από την μία μέρα στην άλλη με 210 καταστήματα περίπου, ενώ η Ελληνική θα βρεθεί με τα 172 της ΣΚΤ και τα 55 τα δικά της, σύνολο 227. Αντιστοίχως και με τους υπαλλήλους, που τον Ιούλιο θα έχει στο δυναμικό της 2.657 της ΣΚΤ και τους 1.450 τους δικούς της, σύνολο 4.107.

Στα μισά υπάλληλοι
Όμως, όπως αντιλαμβάνονται κράτος, Ελληνική και ευρωπαϊκοί θεσμοί, με αυτό το μέγεθος δεν θα μπορεί να

Ακόμα δεν έχει γίνει αντιληπτό ότι είναι η μεγάλη ευκαιρία της Τράπεζας να κάνει την κίνηση ματ που χρόνια έψαχνε και δεν μπόρεσε να την κάνει το 2013 όταν όλες οι άλλες τράπεζες είχαν μεγάλα προβλήματα.

λειτουργήσει για αρκετό χρονικό διάστημα. Έτσι τα καταστήματα και οι υπάλληλοι θα μειωθούν στο μισό σε διάστημα περίπου ενός χρόνου. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» οι υπάλληλοι της ΣΚΤ από 2.657 θα μειωθούν κατά 1.000, οι οποίοι φυσικά θα διασφαλιστούν χρηματικώς από τις πρόνοιες του προγράμματος της εθελούσιας αποχώρησης. Δηλαδή, ναι μεν αρκετοί θα αναγκαστούν να αποχωρήσουν, αλλά θα δουν την πόρτα της εξόδου συνοδευόμενοι με τα χρήματα που τους αναλογούν βάσει των χρόνων εργασίας τους και την κλίμακά τους. Για τα εναπομείναντα 1.650 άτομα που την άλλη, γύρω στα 450 θα απορροφηθούν από την κακή τράπεζα που θα

δημιουργηθεί. Αυτό που θα απομείνει, δηλαδή το χαρτοφυλάκιο των Μν Ε-ξυπηρετούμενων Δανείων θα λειτουργήσει αυτοτελώς και φυσικά θα χρειαστεί προσωπικό. Εκεί θα απορροφηθούν περί τους 450. Η Ελληνική βάσει πληροφοριών της «Κ» θα απορροφήσει 1.200 υπαλλήλους που θα έρθουν από τη ΣΚΤ και που θα χρειαστούν να λειτουργήσουν τα 135 καταστήματά της.

Διπλάσια τα καταστήματα
Όσον αφορά στα καταστήματα που θα έχει η Ελληνική σε ένα χρόνο από τώρα, θα ανέρχονται περί τα 135 όπως προαναφέρθηκε. Και αυτό, διότι αυτή τη στιγμή η Ελληνική έχει 55 καταστήματα, ενώ από τα 172 καταστήματα του Συνεργατισμού θα κρατήσει περίπου 80 - 85. Αναφορικά με τα καταστήματα του Συνεργατισμού που θα μετατραπούν σε Ελληνική Τράπεζα, θα αρχίσουν να φαίνεται από το πρώτο κύκλος διάστημα, αφού τους πρώτους έξι μήνες η Ελληνική θα μετατρέψει λίγο - λίγο όσα θα κρατήσει βάσει του πλάνου της.

Η Ελληνική επίσης με αυτή την πράξη θα ρίξει το επίθετο των Μν Ε-ξυπηρετούμενων Δανείων της δραστη-κιά. Μπορεί να εξετάζει τρόπους οργανικής μείωσης τους, όπως δώλωσε ο Ανάτατος Εκτελεστικός Διευθυντής

της Ελληνικής Τράπεζας Ιωάννης Μάτσος κατά την παρουσίαση των οικονομικών τους αποτελεσμάτων για το πρώτο τρίμηνο του 2018, δηλαδή με πώληση δανείων, αλλά έπειτα από αυτή την πράξη θα μειωθούν στο 18%. Ποσό που σχεδόν για όλες τις κυπριακές τράπεζες πλην της Eurobank Κύπρου, φαντάζει μακρινός στόχος.

Προχωρά η ιδιωτικοποίηση
Η απόκτηση του Συνεργατισμού από την Ελληνική πλέον μπορεί να θεωρείται δεδομένη αναφέρουν οι πληροφορίες της «Κ». Πηγές υπογραμμίζουν πως η διαδικασία συνοδεύεται από αισιοδοξία, παρά τις όποιες δυσκολίες υπάρχουν ή υπήρξαν κατά τις προηγούμενες ημέρες. Αναφορικά με τα κεφάλαια τα οποία η Ελληνική θα χρειαστεί για να απορροφήσει τον Συνεργατισμό φαίνεται να έχουν κλειδώσει στα 250 εκατ. ευρώ, ότι λόγω της αποτίμησης του δεύτερου από μεριά της Ελληνικής - κάθε άλλο - αλλά επειδή αναμένονται stress test και πρέπει το καινούργιο οικοδόμημα που θα προκύψει να είναι οσωτά κεφαλαιοποιημένο. Στο γκρίζο τμήμα της ιδιωτικοποίησης και δεν είναι άλλο από το κεφαλαιακό κενό που έχει προκύψει μεταξύ του ενεργητικού και του παθητικού του Συνεργατισμού που θα

λάβει η Ελληνική, φαίνεται να έχει βρεθεί το τίμημα που θα πρέπει να καταβάλει το κράτος στην Ελληνική. Αυτό θα ανέλθει λίγο πάνω από τα 500 εκατ. ευρώ, το οποίο θα καταβάλει μέσω μορφής ομολόγου. Σημαντικό δε, ότι δεν έχει αποφασιστεί ακόμα ο τρόπος με τον οποίο θα δημιουργηθεί το μαζικό κεφάλαιον από την Ελληνική ύψους 250 εκατ. ευρώ, κάτι που αναμένεται εντός των ημερών να καταλήξει.

«Πριν από το τέλος Ιουνίου θα έχει ιδιωτικοποιηθεί ο Συνεργατισμός. Μπορεί να ακούγεται ότι είναι το τέρμα για το Συνεργατισμό και ότι πρέπει να ιδιωτικοποιηθεί διότι το ζητούν οι ευρωπαίοι, αλλά ακόμα δεν έχει γίνει αντιληπτό ότι είναι η μεγάλη ευκαιρία της Ελληνικής Τράπεζας για να κάνει κίνηση ματ στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα που χρόνια έψαχνε και δεν μπόρεσε να την κάνει το 2013 όταν όλες οι άλλες τράπεζες είχαν μεγάλα προβλήματα. Η Τράπεζα πρέπει να βρει τις οσωτές λύσεις με τους υφιστάμενους μετόχους, να συντονιστεί με τα επενδυτικά ταμεία που θέλουν να μπουν στο νέο σχήμα, να βάλει μπροστά το δικό της καλό, το καλό της οικονομίας και να δει την ευκαιρία που της έχει ανοίξει», τονίζουν πηγές που βρίσκονται κοντά στη διαδικασία.

Προ των πυλών η ενιαία φορολογία εταιρειών

Εγκρίθηκε η οδηγία της ΕΕ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Αναμένεται η θέση των υπουργών Οικονομικών

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Υπερψηφίστηκαν οι προτάσεις για την Κοινή Βάση Φορολογίας Εταιρειών (ΚΒΦΕ) και Κοινής Ενοποιημένης Βάσης Φορολογίας Εταιρειών (ΚΕΒΦΕ) από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οδηγίες που η Κύπρος απευχόταν. Υπενθυμίζεται πως το Μάρτιο του 2017 η Βουλή είχε ετοιμάσει μια «Γνώμη» ενάντια στις δύο οδηγίες και είχε αποσταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σ' αυτήν αποτυπώνονταν ξεκάθαρα η διαφωνία της κυπριακής Βουλής στην επιβολή

Δύο οι νομοθετικές προτάσεις. Πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση κοινής βάσης φορολογίας εταιρειών και πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας εταιρειών.



Η προηγούμενη πρόταση για τη θέσπιση κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας των εταιρειών, που δημοσιεύθηκε το 2011, δεν κατέστη δυνατόν να γίνει αποδεκτή από το Συμβούλιο.

ενιαίας φορολογίας για όλα τα κράτη μέλη. Όπως είχε επισφραγίσει τότε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου Άγγελος Βότσης, «ενώ οι οδηγίες ίσως να φαίνονται αθώες, υπάρχει πιθανότητα να οδηγήσουν στην ομοιομορφία του εταιρικού φορολογικού συντελεστή, γεγονός που θα πλήξει τις κυπριακές εταιρείες, με κίνδυνο να χαθεί ο εταιρικός φόρος του 12,5%». Με αυτή την «Γνώμη» το Κυπριακό Κοινοβούλιο είχε τοποθετηθεί επισημώς εναντίον της ενιαίας φορολογίας. Παρά ταύτα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υψώφισε τις εν λόγω νομοθεσίες και αυτό που απομένει είναι να εγκριθούν από το συμβούλιο των υπουργών Οικονομικών από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για να υιοθετηθούν από τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τη μέθοδο της «Γνώμης» την είχαν ακολουθήσει και άλλα κράτη μέλη. Το ζήτημα βρισκόταν πλέον στα «χέρια» των υπουργών Οικονομικών στο τι θα προτείνει το κάθε κράτος, τότε και σε πόσο χρόνο θα εφαρμοστεί. Πηγές α-

ναφέρουν στην «Κ» πως ένα τέτοιο πλάνο θα πρέπει να εφαρμοστεί σταδιακά, για να μην αλλάξουν άρδην τα δεδομένα στα φορολογικά των κρατών που θα αφορούν τις επιχειρήσεις. Η νομοθετική πρωτοβουλία για τη θέσπιση κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας των εταιρειών στην ΕΕ αποτελείται από δύο νομοθετικές προτάσεις : την πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση κοινής βάσης φορολογίας εταιρειών (ΚΒΦΕ) και την πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ).

Η προηγούμενη πρόταση για τη θέσπιση κοινής ενοποιημένης βάσης φορολογίας των εταιρειών, που δημοσιεύθηκε το 2011, δεν κατέστη δυνατόν να γίνει αποδεκτή από το Συμβούλιο. Ωστόσο, οι τεχνικές εργασίες επί των πυλών της που αφορούν την καταπολέμηση της φοροαποφυγής οδήγησε στην έγκριση της οδηγίας κατά της φοροαποφυγής το 2016. Τον Ιούλιο του 2013 οι υπουργοί της ΕΕ συμφώ-

νησαν ότι η θέσπιση της κοινής βάσης φορολογίας των εταιρειών θα πρέπει να προηγηθεί της ενοποίησης της. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάστηκε εκ νέου την πρόταση η οποία χωρίστηκε σε δύο οδηγίες: μια οδηγία για τη θέσπιση κοινής βάσης φορολογίας των εταιρειών (ΚΒΦΕ) και μια οδηγία για κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας των εταιρειών (ΚΕΒΦΕ). Και τα δύο σχέδια οδηγίων δημοσιεύθηκαν στις 25 Οκτωβρίου 2016. Οι προτάσεις ενοσωματώθηκαν στις προτάσεις του Συμβουλίου επί της προηγούμενης πρότασης (του 2011) για τη θέσπιση της ΚΒΦΕ, ιδίως της συμβιβαστικής πρότασης της Προεδρίας του Συμβουλίου του Νοεμβρίου του 2014 καθώς και των εργασιών του Συμβουλίου για τα μέτρα κατά της φοροαποφυγής. Στόχος της οδηγίας ΚΒΦΕ είναι η θέσπιση ενιαίου συνόλου κανόνων για τον υπολογισμό της βάσης φορολογίας των εταιρειών στην εσωτερική αγορά της ΕΕ. Σύμφωνα με την Κομισιόν, θα μειωθεί το διοικητικό κό-

στος και θα βελτιωθεί η ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις, ενώ τα φορολογητέα κέρδη τους θα υπολογίζονται ομοιόμορφα σε όλες τις χώρες της ΕΕ. Πρόσθετα, επισμαίνει, οι νέοι κανόνες θα βοηθήσουν επίσης τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τον επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Το σχέδιο οδηγίας ΚΕΒΦΕ θεσπίζει τεχνικούς κανόνες για την ενοποίηση των κερδών και τον επιμερισμό της ενοποιημένης βάσης στα επιλέξιμα κράτη μέλη. Η πρωτοβουλία ΚΕΒΦΕ, ωστόσο, δεν αποσκοπεί στην εναρμόνιση των φορολογικών συντελεστών ή σε τυχόν πιστώσεις φόρου στην ΕΕ - τα ζητήματα αυτά τίθενται εκτός του πεδίου εφαρμογής των προτάσεων. Η απόφαση για τους συντελεστές φορολογίας εταιρειών συνιστά κυριαρχικό δικαίωμα των κρατών μελών. Επί του παρόντος οι επιχειρήσεις στην ΕΕ πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις 28 διαφορετικών συστημάτων φορολογίας των εταιρειών - αυτό μπορεί να αποτελεί σημαντική διοικητική επιβάρυνση και

εμπόδιο για τις διασυνοριακές επενδύσεις στην ΕΕ.

Πεδίο εφαρμογής

Οι προτεινόμενοι στόχοι σύμφωνα με την Κομισιόν θα είναι υποχρεωτικοί για ομίλους εταιρειών με ενοποιημένο κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τα 750 εκατ. ευρώ κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους και που πρώτον, είναι μόνιμα εγκατεστημένες σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους της ΕΕ και δεύτερον, ανήκουν σε φορολογούμενο που είναι κάτοικος για φορολογικούς σκοπούς στην ΕΕ. Οι μικρότερες εταιρείες και οι νεοσύστατες επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών είναι κάτω του ορίου αυτού θα μπορούν επίσης να συμμετέχουν στο σύστημα αυτό, σύμφωνα με την Κομισιόν.

Το σχέδιο οδηγίας ΚΒΦΕ προτείνει μια ευρέως καθορισμένη φορολογική βάση. Σύμφωνα με τους προτεινόμενους κανόνες, όλα τα έσοδα θα υπόκεινται σε φορολογία εκτός αν απαλλάσσονται ρητώς. Το σχέδιο περιλα-

μβάνει κατάλογο με τα έσοδα που απαλλάσσονται από φόρους, στα οποία εντάσσονται κέρδη των μονιμών εγκαταστάσεων μιας επιχείρησης στο κράτος της έδρας της εταιρείας και εισοδήματα από μερίσματα ή πώληση μετοχών που έχει στην κατοχή της μια εταιρεία εκτός του ομίλου. Επιπρόσθετα, το σχέδιο κανόνων προτείνει τη μείωση των φορολογητέων εσόδων από επιχειρηματικές δαπάνες και άλλα στοιχεία. Το σχέδιο προβλέπει επίσης κατάλογο δαπανών που δεν εκπίπτουν.

Εντούτοις, το σχέδιο περιέχει έκπτωση φόρου σε ολόκληρη την ΕΕ για εταιρείες που επενδύουν στην έρευνα και ανάπτυξη. Οι εταιρείες που δαπανούν ως 20 εκατ. ευρώ για R&D θα δικαιούνται επιπρόσθετη ετήσια μείωση 50% και επιπλέον 25% επί ποσών που υπερβαίνουν τα 20 εκατ. ευρώ.

Οι μικρές νεοσύστατες εταιρείες θα δικαιούνται έκπτωση 100% των δαπανών R&D, αρκεί τα έξοδα αυτά να μην υπερβαίνουν τα 20 εκατ. ευρώ και υπό την προϋπόθεση ότι οι συγκεκριμένες μικρές εταιρείες δεν διαθέτουν συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στόχος, σύμφωνα με την Κομισιόν, είναι η πρόωψη της καινοτομίας στην ΕΕ και η συνδρομή στις μικρές εταιρείες για να αναπτυχθούν.

Η ιστορία

Στις 16 Μαρτίου 2011, η Κομισιόν υπέβαλε πρόταση οδηγίας για την κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών. Η πρόταση είναι μία από τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής -όπως επισφραγίστηκε- στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου, με στόχο την παροχή στις εταιρείες ενιαίας δέσμης κανόνων εταιρικής φορολογίας για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στο σύνολο της εσωτερικής αγοράς. Η πρόταση του 2011 για την ΚΕΒΦΕ θα επέτρεπε επομένως στις εταιρείες να αντιμετωπίζουν την Ένωση ως ενιαία αγορά για σκοπούς εταιρικής φορολογίας διευκολύνοντας, ως εκ τούτου, τη διασυνοριακή δραστηριότητά τους και την προαγωγή των συναλλαγών και των επενδύσεων.

Λιγότερα τα διαμερίσματα, ακριβότερα τα ενοίκια

Περίπου 13% περισσότερο πληρώνει φέτος ο ενοικιαστής, τα νπία της ακρίβειας σε Λευκωσία και Λεμεσό

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Οι **ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ** καταλυμάτων τύπου Αίρβνβ, δηλαδή η ημερήσια ενοίκιαση διαμερισμάτων και κατοικιών επισκιάζει σταδιακά τον παραδοσιακό τρόπο ενοικίασης με τα ετήσια συμβόλαια, ενώ μόλις το ένα τρίτο των ενοικιάσεων διαμερισμάτων παγκύπρια αφορά πλέον ετήσια συμβόλαια ενοικίασης. Η εν λόγω εκτίμηση, την οποία εκφράζει στην «Κ» ο πρόεδρος του συμβουλίου εγγραφής Κτηματομεσιτών Ανδρέας Κυναιγίερου, μπορεί να δικαιολογήσει και την αύξηση της τάξης του 10% που παρατηρείται στις τιμές των ενοικίων σε σχέση με τις τιμές του 2018. Φυσικά το θέμα της αύξησης των τιμών, είναι το δεύτερο ζήτημα που προκύπτει από την τάση προς την ημερήσια ενοίκιαση καταλυμάτων. Ελλείψει μπρόκερ τέτοιων καταλυμάτων, τίθεται επί τάπητος το θέμα της έλλειψης φορολογικού ελέγχου το οποίο δημιουργεί κενό στα έσοδα που καταλήγουν από φορολογίες στο κράτος. Πρόκειται ωστόσο για ζήτημα το οποίο έχει ήδη πάρει τον δρόμο της Βουλής, με συζήτηση του στην επιτροπή Οικονομικών και κατάθεση δύο προτάσεων νόμου για τη ρύθμισή του, με εκτιμώμενο χρονδιάγραμμα πριν την έναρξη των θερινών διακοπών του κοινοβουλίου. Παρά το γεγονός

Τα δύο τρίτα των ιδιοκτητών διαμερισμάτων στρέφονται προς την ημερήσια ενοίκιαση σύμφωνα με το συμβούλιο εγγραφής Κτηματομεσιτών, τάση που μειώνει την προσφορά.

ότι οι εκτιμήσεις των κτηματομεσιτών μιλούν για περαιτέρω ανοδική πορεία στα ποσά των ενοικίων, την ίδια ώρα διαμνύνουν ότι η τάση προς την ημερήσια ενοίκιαση δεν θα διαρκέσει περισσότερο από μία διετία. Τότε θα πρέπει να αναμένεται και η σταθεροποίηση των ενοικίων και ακολουθώς η μείωσή τους.

Βραχνάς για τους ενοικιαστές

Μέχρι τότε, ωστόσο, το απούπωμα της τάσης προς την ημερήσια ενοίκιαση είναι ιδιαίτερα αισθητό και πρωτίστως προς τις τάξεις των καταναλωτών, ή καλύτερα των ενδιαφερόμενων ενοικιαστών, αποτέλεσμα το οποίο φαίνεται να αποδίδεται στην κατακόρυφη μείωση των προσφερόμενων διαμερισμάτων για ενοίκιαση σε ετήσια βάση. Σύμφωνα δε με τον κ. Κυναιγίερου μόλις το ένα τρίτο αφορά αυτή την κατηγορία, ενώ τα υπόλοιπα δύο τρίτα των ιδιοκτητών διαμερισμάτων, έχουν στραφεί σε ενοικιάσεις τύπου Αίρβνβ. Με αυτά τα δεδομένα, η ιδέα για αναζήτηση διαμερισματος προκαλεί μάλλον πονοκέφαλο στους καταναλωτές, καθώς για ένα καινούργιο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου στη Λευκωσία θα πρέπει να πληρώνει κάθε μήνα ποσό €500-€550, ενώ στα ίδια επίπεδα κυμαίνονται και τα ενοίκια στη Λεμεσό. Σαφώς πιο κάτω είναι οι τιμές των ενοικίων σε Λάρνακα, Αμμόχωστο και Πάφο, όπου το ενοίκιο για αντίστοιχη περίπτωση κυμαίνεται στα €300-€400. Σύμφωνα με τον Δείκτη Τιμών Ακινήτων του RICS, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016, η αύξηση έφτασε το 13,7% για τα διαμερίσματα, και το 8,2 % για τα σπίτια. Την ίδια ώρα για τα

καταστήματα η αύξηση ανέρχεται στο 5,9%, στα 19,2% για τα γραφεία και 1,8% για τις αποθήκες.

Πάντως, οι αυξήσεις στις τιμές των ενοικίων δεν καταγράφονται μόνο σε ετήσια βάση αλλά αποτυπώνονται ακόμα και σε επίπεδο τριμήνου. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το 4ο τρίμηνο του 2017, οι τιμές παγκύπρια παρουσίασαν τριμηνιαία αύξηση 2,9% στα διαμερίσματα, 1,9% στα σπίτια, 0,6% στα καταστήματα και 2,5% στα γραφεία, και 0,2% τις αποθήκες.

Ακριβή μου Λεμεσός

Ανοδική τάση καταγράφεται και στις πωλήσεις ακινήτων. Βάσει της ίδιας έρευνας, το 4ο τρίμηνο του 2017 βρήκε τις τιμές των διαμερισμάτων ακριβότερες σε όλες τις κατηγορίες και σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016. Συγκεκριμένα η αγορά διαμερισματος



Οι μέσοι όροι για ένα καινούργιο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου στη Λεμεσό και στην Λευκωσία είναι περίπου €500 - €550. Μια έρευνα αγοράς οδηγεί στο συμπέρασμα πως αντίστοιχο διαμέρισμα στις επαρχίες Λάρνακας, Αμμοχώστου και Πάφου κοστίζει περίπου €300-€400.

ήταν 7,1% πιο ακριβή, των σπιτιών κατά 4,3%, των γραφείων κατά 8,3%, των αποθηκών κατά 4,4% και των καταστημάτων κατά 3,1%. Τον χορό της ακρίβειας σέρνει η Λεμεσός, με το

παραλιακό της μέτωπο να αποτελεί παγκύπρια την πιο ακριβή περιοχή για αγορά ακινήτου. Όπως εξηγεί ο κ. Κυναιγίερου, η αγορά ενός διαμερισματος στη Λεμεσό, θα κοστίσει κατά

50% περισσότερο σε σχέση με διαμέρισμα στον παραλιακό της Λάρνακας. Ωστόσο, το παράδειγμα του παραλιακού μετώπου της Λεμεσού ίσως να μην είναι και το πλέον αντιπροσωπευτικό καθώς η συγκεκριμένη περιοχή αφορά περισσότερο επενδυτές παρά τον μέσο Κύπριο αγοραστή, εξηγεί ο πρόεδρος του Συμβουλίου Κτηματομεσιτών.

Αυξημένες οι πωλήσεις ακινήτων

Παρά την άνοδο των τιμών οι πωλήσεις ακινήτων ήταν τους πρώτους πέντε μήνες του 2018 περισσότερες κατά 31%, σύμφωνα με

Περισσότερες κατά 31% ήταν σύμφωνα με στοιχεία του τμήματος κτηματολογίου και χωρομετρίας οι πωλήσεις ακινήτων τους πέντε πρώτους μήνες του 2018, ενώ την μεγαλύτερη αύξηση καταγράφει η Πάφος.

στοιχεία του τμήματος κτηματολογίου και χωρομετρίας. Σε πραγματικούς αριθμούς αυτό μεταφράζεται σε 3.612 σε σχέση με τις 2.767 πωλήσεις που καταγράφηκαν την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το γεγονός ότι η αυξητική τάση περιορίζεται από την αρχή του έτους μέχρι και τον Μάιο δεν αντικατοπτρίζει και τον όγκο των πωλητήριων εγγράφων που καταγράφεται κάθε μήνα. Αυτό σημαίνει ότι, ενώ τον Μάιο καταγράφηκε το μικρότερο ποσοστό αύξησης (10%), εντούτοις οι πωλήσεις ήταν 828 σε σχέση με τις 695 του Ιανουαρίου και το ποσοστό αύξησης 64% που κατέγραψε σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Σε επίπεδο επαρχίας την μεγαλύτερη αύξηση σε πωλήσεις ακινήτων κατέγραψε η Πάφος και ακολούθως η Λευκωσία, ενώ μόλις στο 4% ανέρχεται η αύξηση των πωλήσεων στην Αμμόχωστο, η οποία είναι η επαρχία ουραγός στο ενδιαφέρον για ακίνητα.

Συγκεκριμένα, μόλις 271 πωλητήρια έγγραφα έχουν κατατεθεί στο επαρχιακό γραφείο κτηματολογίου. Μια θέση πιο πάνω η Λάρνακα (523 πωλητήρια έγγραφα), προηγείται η Λευκωσία (638) και η Πάφος (857). Στον όρονο της παραμένει η Λεμεσός με 1.323 πωλήσεις ακινήτων και καταγράφει αύξηση της τάξης του 28% σε σχέση με το 2017. Την μερίδα του λέοντος ωστόσο στην προτίμηση μη Κύπριων αγοραστών, έχει η Πάφος, καθώς από τα 326 πωλητήρια έγγραφα σε παγκύπρια βάση, τα 136 αφορούν στην Πάφο και τα 84 την Λεμεσό.

FANEROMENI 18

ΙΟΥΝΙΟΣ / ΙΟΥΛΙΟΣ / ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ / ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΕΓΗ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

Φεστιβάλ τεχνών από το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου.
Πρόγραμμα: www.boccf.org και Facebook

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Τα βράδια των εκδηλώσεων, τα μουσεία και οι εκθέσεις του Πολιτιστικού θα είναι ανοικτά μέχρι τα μεσάνυχτα.

Φανερωμένους 86-90, Παλιά Λευκωσία
www.boccf.org / [fb: boccf](https://www.facebook.com/boccf) / [ig: boccf](https://www.instagram.com/boccf)
Τ: +357 22 128 157



Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου

Τράπεζα Κύπρου



ΑΝΑΛΥΣΗ Της **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ**

Βολεμένοι στην αντικανονικότητα

Μία από τις ρίζες του κακού είναι ότι κάποιοι ωφελούνται από την αμφισβήτηση δημόσια ζωή (προεδρευτισμός στα λόγια, οπισθοδρομηση στις πράξεις), από τις παρωπίδες, από τη σύγχυση, να μην ξέρεις ποια είναι η αλήθεια, ποιος είναι ο σωτήρας, ποιος είναι ο φταίκτης, αν υπάρχει κάποιος που δεν είναι φταίκτης, τι έχει αξία, ποιος είναι ο στόχος... Οι κάποιοι ωφελούνται από την ημιμάθεια, τον ανορθολογισμό, τη στερεοτυπική σκέψη, τον φανατισμό, τον τσαμπουκά, το νταβατζίκι, την αναταραχή, τη βία.

Είναι αυτοί που βολεύονται με την ακινητοποίηση της χώρας στην παρακμακή υποστάθμη μιας κοινωνίας βαρβάρων, γιατί έτσι διατηρείται η καθοστικαία κακή, στρεβλή, νοσηρή κατάσταση των πραγμάτων, η δική τους επικερδής τάξη. Και είναι από όλα τα ιδεολογικά μέτωπα, από όλα τα χρώματα, όπως και όσοι ασκούν τη βία – οι εθνομύστες με τις μαύρες μπλούζες και τα ρόπαλα, οι κρανοφόροι/κουκουλοφόροι με τη βαριοπούλα, οι μισαλλόδοξοι, οι φαριστές, οι

Φανεροί ή κεκαλυμμένοι τύραννοι, δυνάμεις ή δυνάμεις, πολλοί λανθάνουν επικίνδυνα τους υποδρόμους με τις πομπώδεις ωμότητες που βαφτίζονται ναοί της δημοκρατίας.

παραπλανημένοι, που θεωρούν τις φθορές, τον εκφοβισμό, το αίμα ως τα αποδοτικότερα μέσα πίεσης, επίλυσης διαφορών, διατήρησης κεκτημένων, επίτευξης στόχων. Διότι ο καιροσκοπισμός και η βία δεν εκπορεύονται από τις ιδέες, αλλά από τον εαυτοεγωισμό, τον κυνισμό, τη στενοκεφαλία, τη μικρόνοια, την αδιαλλαξία...

Το δημόσιο χρέος έγινε ιδιωτικό, τα ταμεία χάσκουν ετοιμόρροπα, το κρατικό τέρμας –δινεκεές δίκτυο ασφαλείας– απομυζά δανεικά και τους λίγους κόκκους ευημερίας, αλλά οι νοοτροπίες του τυχοδιώ-

κτησμού και του βολέμενου παραμένουν. Αλλιώς θα είχαμε μια κανονική χώρα.

Εχουμε έναν τόπο όπου σχεδόν ανεμπόδιστα δρουν εθελότυφλοι υπερπατριώτες, θολωμένοι αγανακτισμένοι, οργίλοι ριζοσπάστες παλιές και νέες κοπές, που χωρίζουν τη βία σε αριστερή και δεξιά, καλή και κακή, συνωμοσιολόγοι, «επαναστάτες» που σπρώχνουν μπάρες, δεν πληρώνουν τα χρέη τους ενώ έχουν και κατέχουν, αμετροσπίες, τραμπούκοι που βρίζουν, βανδαλίζουν, ξηλώνουν γήπεδα, σπάνε πεζοδρόμια, καίνε, ξυλοκοπούν, δολοφονούν όσους έχουν διαφορετική θέση, άποψη, θρησκεία...

Εγκαθίστανται μέσα στον φανατισμό, στο παραλήρημα των ειλημμένων θέσεων, και εξαγινούνται με εκείνους που ζουν εντενθεν «αληθειών». Φανεροί ή κεκαλυμμένοι τύραννοι, δυνάμεις ή δυνάμεις, πολλοί λανθάνουν επικίνδυνα τους υποδρόμους με τις πομπώδεις ωμότητες που βαφτίζονται ναοί της δημοκρατίας.

ΑΠΟΨΗ Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΗ**

Η Γερμανία της «αντίστασης»

Το μείζον πρόβλημα της Ευρώπης είναι ο Νότος της: Η Ιταλία, μετά τρεις μήνες, αποκτά πάλι κυβέρνηση. Προφανώς το έλλειμμα της θα τείνει να διευρυνθεί προς το όριο 3% και αυτό θα τιμολογηθεί ανοδικά στις αποδόσεις των ιταλικών ομολόγων, οι σχέσεις με την Ευρώπη δεν θα είναι εύκολες, αλλά η ακραία ανησυχία φαίνεται ότι γίνεται παρελθόν, αν κάτι σημαίνει το γεγονός ότι η απόδοση των 2ετών ομολόγων της έπεσε από το 2,73% στις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας στη ζώνη του 1% την Παρασκευή.

Όσον αφορά τις εξελίξεις στην Ισπανία, δεν εμπνέουν ιδιαίτερη ανησυχία: Οι ισπανικές τράπεζες είναι υγιείς, οι επώδυνες μεταρρυθμίσεις έχουν ήδη γίνει, η ανάπτυξη είναι από τις ισχυρότερες στην Ευρώπη, έχουν κεντρικό στόχο το Κόμμα συγκαταλέγεται στις πιο φιλοευρωπαϊκές, μετριοπαθείς δυνάμεις της Κεντροαριστεράς – η Ισπανία δεν είναι Ιταλία. Απλά, πέφτει μια κυβέρνηση που πιάστηκε με το δάκτυλο στο μέλι.

Το μείζον πρόβλημα της Ευρώπης είναι η εγωιστική, αδιάλλακτη συμπεριφορά της Γερμανίας προς τους Ευρωπαίους εταίρους της.

Συνήθισε σε αποδόσεις χωρίς ρίσκο. Και για τους άλλους ρίσκα χωρίς απόδοση.

Ισως προσέξατε ένα tweet με το οποίο συνόδευσε την επιβολή δασμών στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου από την Ευρώπη ο Αμερικανός πρόεδρος. Οι ΗΠΑ, έγραψε, «έχουν τεράστιο εμπορικό έλλειμμα από τις συναλλαγές τους με τη Γερμανία, που πληρώνει πολύ λιγότερα από όσα θα έπρεπε για το ΝΑΤΟ. Αυτό είναι πολύ κακό για τις ΗΠΑ και θα αλλάξει».

Αποτελεί σχεδόν κοινό τόπο ότι οι δασμοί που επιβάλλουν οι ΗΠΑ, και πλττουν όλη την Ευρώπη, έχουν κεντρικό στόχο τη Γερμανία – προεξοφλείται, μάλιστα, ότι επόμενος στόχος θα είναι η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία. Οι άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες είναι, εν πολλοίς, «παράπλευρες απώλειες». Όλες μαζί, βέβαια, σχεδιάζουν μέτρα αντίδρασης και μαζί θα τα εφαρμόσουν. Μένει να φανεί αν τελικά θα ξεσπάσει εμπορικός πόλεμος ή όχι. Όταν η Γερμανία σωρεύει πλεονάσματα

εκμεταλλευόμενη την επεκτατική πολιτική της Κίνας και των ΗΠΑ, όλα είναι καλώς κειμένα. Όταν αυτό «στραβώνει», τότε η Γερμανία γίνεται σημαφόρος της «αντίστασης». Σε όλα τα άλλα, συμπεριφέρεται στους εταίρους της όπως ο Τραμπ σε αυτήν, αλλά αυτή χωρίς να έχει την αιτιολογική βάση που επικαλούνται οι ΗΠΑ. Αυτό που λέει (στέλνοντας στα αζήτητα τη βασική ευρωπαϊκή αρχή της αλληλεξάρτησης...) είναι: «Είμαι η ισχυρότερη ευρωπαϊκή δύναμη, εγώ θα αποφασίζω και οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι θα ακολουθούν και θα εφαρμόζουν αυτά που εγώ αποφασίζω». Ετσι, σωρεύει πλεονάσματα εις βάρος και των Ευρωπαίων εταίρων της και του ευρωπαϊκού Νότου ειδικά, προκαλώντας και εντείνοντας τις βαθιές δομικές ανισορροπίες στην Ευρώπη, που γεννούν φτώχεια, αστάθεια και εθνικισμούς.

Ισως η Γερμανία (όπως και οι τράπεζές της...) έχει συνηθίσει σε αποδόσεις χωρίς ρίσκο. Αφήνει στους άλλους τα ρίσκα χωρίς απόδοση. Οι πρόσφατες εξελίξεις υποδηλώνουν ότι θα δυσκολευτεί να το συνεχίσει.

kallitskostas@yahoo.com

Έργο πνοής και ενεργειακής ασφάλειας στο Βασιλικό

Σε δυο φάσεις η κατασκευή 11 δεξαμενών του ΚΟΔΑΠ χωρητικότητας 385.000 κ.μ.

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Σε τροχιά υλοποίησης τίθεται ένα από τα σημαντικά έργα υποδομής της Δημοκρατίας με τεράστια γεωστρατηγικά οφέλη και με ελπιδοφόρες οικονομικές προοπτικές στο κοντινό μέλλον. Η δημιουργία έντεκα ιδιόκτητων δεξαμενών του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ) στο ενεργειακό κέντρο Βασιλικού θα δημιουργήσει νέα δεδομένα στον εγχώριο ενεργειακό τομέα, πρώτα και κύρια στην επίτευξη της ενεργειακής ασφάλειας της Δημοκρατίας αλλά και την εξοικονόμηση σημαντικών οικο-

Η πρώτη φάση του έργου θα χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) με το ποσό των 35 εκατ. ευρώ. Η σύμβαση της χρηματοδότησης υπογράφηκε και οι εργασίες αναμένεται να ξεκινήσουν εντός του 2018.

νομικών πόρων που δαπανούνται σήμερα στην διατήρηση στρατηγικών ενεργειακών αποθεμάτων σε υποδομές μη κρατικές. Το ιδιόκτητο τερματικό του ΚΟΔΑΠ με βάση τους προγραμματισμούς που έχουν γίνει θα ανεγερθεί σε δυο φάσεις και θα είναι συνολικής χωρητικότητας 385.000 κυβικών μέτρων υγρών καυσίμων. Το κόστος του έργου υπολογίζεται στα 50 εκατ. ευρώ εκ των οποίων τα 35 εκατ. ευρώ θα αντληθούν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) υπό τη μορφή χρηματοδότησης, σύμβαση η οποία υπογράφηκε πρόσφατα στη Λευκωσία. Το έργο έχει χαρακτηριστεί βαρύνου-

σας σημασίας μιας και η Κύπρος θα έχει την δυνατότητα επαναπατρισμού μέρους των στρατηγικών της αποθεμάτων που διατηρεί εκτός Κύπρου, αλλά και συνάμα την αποθήκευση των υπολοίπων που σήμερα φυλάσσονται σε εγκαταστάσεις τρίτων. Η πρώτη φάση του έργου με την κατασκευή έξι δεξαμενών υπολογίζεται να έχει ολοκληρωθεί το 2020.

Το έργο

Η ανέγερση των δεξαμενών του ΚΟΔΑΠ υπολογίζεται ότι θα ξεκινήσει εντός του 2018. Η πρώτη φάση προνοεί την κατασκευή έξι δεξαμενών συνολικής χωρητικότητας 210.000 κυβικών μέτρων υγρών καυσίμων καθώς και παρεμφερείς υποδομές, όπως αντλιοστάσια, αγωγούς, συστήματα, πυρασφάλεια και κτιριακές εγκαταστάσεις για στέγαση των διοικητικών υπηρεσιών. Η δεύτερη φάση του έργου προβλέπει την δημιουργία άλλων πέντε δεξαμενών συνολικής χωρητικότητας 175.000 κυβικών μέτρων υγρών καυσίμων.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες αξιολογήσεις, η ανέγερση ιδιόκτητου τερματικού αποθήκευσης παρουσιάζει καθαρή παρούσα αξία (NPV) της τάξεως των 70 εκατ. ευρώ, που είναι και το αναμενόμενο άμεσο οικονομικό όφελος για τον τόπο. Πέραν της σημαντικής δημιουργίας αξίας, η μακροχρόνια διασφάλιση ιδιόκτητου εγχώριου αποθηκευτικού χώρου θα επιτρέψει στον ΚΟΔΑΠ να επικεντρωθεί απρόσκοπτα στην υλοποίηση του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για περαιτέρω βελτίωση και ενίσχυση της ενεργειακής επάρκειας και ασφάλειας της χώρας.

Η χρηματοδότηση

Ένα σημαντικό, όπως κρίνεται, στοιχείο ανέγερσης ιδιόκτητων δεξαμενών αποτελεί και η συμφωνία του ΚΟΔΑΠ με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Η συμφωνία ολοκληρώ-



Οι έντεκα δεξαμενές αποθήκευσης υγρών καυσίμων του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ) θα ανεγερθούν σε περιοχή κοντά στο Τσιμεντοποιείο και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2020. Η πρώτη φάση του έργου περιλαμβάνει έξι δεξαμενές και η δεύτερη άλλες πέντε.



Η υπογραφή της σύμβασης χρηματοδότησης ανέγερσης έξι δεξαμενών στο Βασιλικό πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία στην παρουσία του υπουργού Ενέργειας Γιώργου Λακκοτύρη.

θηκε μετά από μακρά και πολυδιάστατη διαδικασία αξιολόγησης από την ΕΤΕπ, τόσο του υποστηριζόμενου έργου όσο και του ΚΟΔΑΠ. Η ΕΤΕπ, ένας από τους εγκυρότερους, ισχυρότερους και πλέον αξιόπιστους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, και η συμφωνία χρηματοδότησης προσδίδουν σημαντική επιβεβαίωση στο έργο της ανέγερσης ιδιόκτητου τερματικού και στο

ευρύτερο πλαίσιο λειτουργίας του ΚΟΔΑΠ. Ο δανεισμός διέπεται από ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους και στήριζει το πρώτο έργο υποδομής για την Κύπρο που δανειοδοτείται μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΦΣΙ), γνωστού και ως "Σχέδιο Γιούνκερ". Παρέχεται χωρίς κυβερνητική εγγύηση και χωρίς εμπράγματες εξασφαλίσεις.

Ενεργειακή ασφάλεια

Η ανέγερση ιδιόκτητων δεξαμενών θα επιλύσει και ένα σοβαρό πρόβλημα το οποίο εγείρεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Την άρση της ενεργειακής ασφάλειας κυρίως των κρατών μελών του νότου. Το 2015 μετά τον τερματισμό λειτουργίας του Διυλιστηρίου Λάρνακας, μετακινήθηκαν τα εγχώρια απο-

Με την κατασκευή των έξι πρώτων δεξαμενών θα τερματισθεί η αποθήκευση στρατηγικών αποθεμάτων εντός και εκτός Κύπρου. Τερματισμός που θα επιφέρει εξοικονομήσεις περίπου 5 εκατ. ευρώ το χρόνο.

θέματα. Το πρόβλημα που προέκυψε με την διατήρηση των στρατηγικών αποθεμάτων επιλύθηκε με την αποθήκευση σε εγκαταστάσεις ιδιωτών, μιας δεξαμενής της ΑΗΚ στο Βασιλικό ενώ ένα μέρος των αποθεμάτων διατηρούνται σε εγκαταστάσεις ιδιωτικής εταιρείας στην Ελλάδα. Η προσωρινή αποθήκευση επιβαρύνει ετησίως τα κρατικά ταμεία με το ποσό των 5 εκατ. ευρώ το χρόνο, επιβαρύνει η οποία θα τερματιστεί με την ολοκλήρωση του έργου. Η Κύπρος είναι υποχρεωμένη να διατηρεί μια ποσότητα 590.000 τόνων υγρών καυσίμων για περίοδο 90 ημερών. Εκτός από τις 11, σε πλήρη ανάπτυξη των ενεργειακού έργου, δεξαμενών του ΚΟΔΑΠ στο ενεργειακό κέντρο στο Βασιλικό η λειτουργία των 28 δεξαμενών της εταιρείας VTTV, το τερματικό των Ελληνικών Πετρελαιοειδών με 12 δεξαμενές καθώς και αυτό της εταιρείας Πετρολίνα που σε πλήρη ανάπτυξη θα έχει 11 δεξαμενές καυσίμων.

Η ΑΟΖ στο εκλογικό μανιφέστο του Ερντογάν

Η Κύπρος και το φυσικό αέριο της Ανατολικής Μεσογείου στα ενεργειακά σχέδια του Τούρκου Προέδρου

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Μπορεί σε πολιτικό επίπεδο, το Κυπριακό και οι τελευταίες εξελίξεις στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου να μην βρίσκουν μεγάλο αντίκτυπο στα εκλογικά μανιφέστα των τουρκικών κομμάτων, ωστόσο, σε ενεργειακό πεδίο, όλα δείχνουν ότι η Κύπρος και τα ενεργειακά αποθέματα της περιοχής περιλαμβάνονται στα σχέδια του ισχυρού πολιτικού άνδρα της Τουρκίας για την επόμενη πενταετία. Στον ενεργειακό οδικό χάρτη που δημιουργεί ο Πρόεδρος της Τουρκίας Ταγίπ Ερντογάν και ο γαμπρός του, Μπεράτ Αλμπαράκ,

Τα εκλογικά προγράμματα των τουρκικών πολιτικών κομμάτων για την επόμενη πενταετία ρίχνουν φως στο έντονο ενδιαφέρον της Άγκυρας για τα αποθέματα φυσικού αερίου της Ανατολικής Μεσογείου.

για την επόμενη πενταετία της Τουρκίας, η Κύπρος και το φυσικό αέριο της Ανατολικής Μεσογείου διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο.

Το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) προσεγγίζει το φυσικό αέριο ως ένα μέσο που έρχεται να δώσει νέο πνοή στα ενεργειακά σχέδια της Τουρκίας. Σε αυτό το πεδίο, η σταδιακή απεξάρτηση της Τουρκίας από τις ξένες δυνάμεις και η ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών και σχεδίων αποτελούν την ραχοκοκαλιά του οράματος του τουρκικού κυβερνώντος κόμματος. Παρόμοια είναι και η προοπτική του κεντροδεξιού Καλού Κόμματος (ΚΚ) της Μεράλ Ακσενερ, το οποίο εστιάζει στην προοπτική του εμπλουτισμού και ανάπτυξης των εγχώριων πηγών ενέργειας.

Το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (ΡΑΚ) και το Δημοκρατικό Κόμμα των



Το «Φατίχ», αμέσως μετά τα εγκαίνιά του, τράβηξε τον δρόμο της Ανατολικής Μεσογείου.

Λαών (ΔΚΛ) «απαντούν» στα ενεργειακά σχέδια και οράματα της τουρκικής Δεξιάς προβάλλοντας την σημασία της πράσινης ενέργειας και του κρατικού παρεμβατισμού στην αγορά της ενέργειας.

Στο στόχαστρο Ερντογάν το ΦΑ

Τα εκλογικά μανιφέστα και προγράμματα των τουρκικών κομμάτων για την ενεργειακή πολιτική που καλείται να αναπτύξει η Τουρκία κατά την περίοδο 2018-2023, ρίχνουν φως στις στρατηγικές και στο σκεπτικό των βασικών τουρκικών πολιτικών πρωταγωνιστών για το μέλλον της ευρύτερης της περιοχής.

Στην περίπτωση του ΑΚΡ το φυσικό αέριο βρίσκεται στο επίκεντρο των σχεδιασμών. Για αυτό άλλωστε τον λόγο, πριν από λίγες ημέρες, αποχαιρέ-

τώντας το νέο τουρκικό σκάφος γεωακτά σχέδια και οράματα της Ανατολικής Μεσογείου, ο Υπουργός Ενέργειας της Τουρκίας ανακοίνωσε την απόκτηση και δεύτερου σκάφους γεωτρήσεων. Και αυτό διότι στη νέα περίοδο, εκτός από την Ανατολική Μεσόγειο και ο Πόντος βρίσκεται στο στόχαστρο των ενεργειακών σχεδιασμών της Τουρκίας. Στο εκλογικό πρόγραμμά του, το ΑΚΡ υπογραμμίζει ότι ένας από τους βασικούς στόχους του κόμματος στο πεδίο της ενέργειας είναι η αύξηση του «capacity» της Τουρκίας σε ό,τι αφορά την συσσώρευση φυσικού αερίου στις εγχώριες εγκαταστάσεις. Ένα μέρος αυτού του ενεργειακού αποθέματος θα διοχετευτεί στην τουρκική αγορά. Το υπόλοιπο προορίζεται για τις αγορές της Ευρώπης.

Για την αύξηση των αποθεμάτων

του φυσικού αερίου, το ΑΚΡ στρέφει τα βλήματα του σε δυο περιοχές, στον Πόντο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Όλα δείχνουν ότι η τελευταία περιοχή αποτελεί την προτεραιότητα της Άγκυρας. Για αυτό άλλωστε το «Φατίχ», αμέσως μετά τα εγκαίνιά του, τράβηξε τον δρόμο της Ανατολικής Μεσογείου και την στιγμή που γραφόταν το συγκεκριμένο κείμενο βρισκόταν αγκυροβολημένο στο λιμάνι της Αττάλειας.

Ποια θα είναι η στρατηγική της Άγκυρας σε ό,τι αφορά την αναζήτηση νέων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην Ανατολική Μεσόγειο; Στο εκλογικό πρόγραμμά του, το ΑΚΡ χρησιμοποιεί έναν όρο-κλειδί που μας προϊδεάζει για την απάντηση του συγκεκριμένου, σημαντικού ερωτήματος: Pre-emptive. Με άλλα λόγια, στο πεδίο του φυσικού αερίου, στην νέα περίοδο,

στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, η Τουρκία θα δώσει αγώνα δρόμου για να προλάβει τις κινήσεις των «αντιπάλων» της και να πρωταγωνιστήσει στον νέο ενεργειακό χάρτη που αναδύεται στρατηγικά. «Όπως γίνεται κατανοητό το βασικό πεδίο, στο οποίο επικεντρώνει την προσοχή της σε αυτό το πεδίο, η Άγκυρα δεν είναι άλλο παρά περιοχές γύρω από την Κύπρο», επισημαίνουν καλά πληροφορημένες πηγές στην Άγκυρα. Από την δική τους οπτική γωνία, ο ρόλος που διαδραματίζει η Κύπρος στον ενεργειακό χάρτη της περιοχής, για την Άγκυρα, εκτός από το πεδίο της ενέργειας, έχει ιδιαίτερη σημασία για την πορεία του Κυπριακού, τις διπλωματικές ισορροπίες στον άξονα Αιγαίου-Αν. Μεσογείου και τις εξελίξεις στο αμυντικό πεδίο.

Στο πεδίο του φυσικού αερίου αξίζει να σημειωθεί ότι το ΑΚΡ υπόσχεται στον Τούρκο ψηφοφόρο την ανάπτυξη του εγχώριου δικτύου παροχής φυσικού αερίου. Μέχρι το 2018 θα ολοκληρωθεί το σχέδιο της παροχής φυσικού αερίου σε όλες τις επαρχίες της Τουρκίας. Το 2019 ακολουθεί η παροχή φυσικού αερίου σε 222 δήμους της Τουρκίας. Τα συγκεκριμένα σχέδια ρίχνουν φως στις αυξημένες ανάγκες της Τουρκίας στο πεδίο του φυσικού αερίου.

Εκτός από το φυσικό αέριο, στο εκλογικό πρόγραμμά του, το ΑΚΡ εστιάζει στο μέλλον της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε τουρκικά νοικοκυριά και εγχώριες μονάδες παραγωγής. Σε αυτό το πεδίο, το ΑΚΡ στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του εγχώριου δικτύου, με δημιουργία νέων μονάδων παραγωγής. Επίσης, η Άγκυρα στοχεύει στην εντατικοποίηση της συνεργασίας της Τουρκίας με τις χώρες της περιοχής. Την ίδια στιγμή, το ΑΚΡ στρέφει την προσοχή του στην πιο αποτελεσματική ανάπτυξη και την εκμετάλλευση των εγχώριων ορυχείων.

Με αφορμή την αναφορά στους σχεδιασμούς του ΑΚΡ που αφορούν το φυσικό αέριο, αξίζει να υπογραμμιστεί ότι με κάποιες παραλλαγές, το

όραμα του ΑΚΡ για το ενεργειακό μέλλον της Τουρκίας, το συμπεριλαμβάνει τα κόμματα της τουρκικής Δεξιάς. Μπορεί σε πολιτικό επίπεδο, το κόμμα της κ. Ακσενερ να έρχεται σε μετωπική σύγκρουση με το κόμμα του κ. Ερντογάν, ωστόσο, το εκλογικό μανιφέστο του ΚΚ στο πεδίο της ενέργειας δεν έχει μεγάλες αλλαγές από αυτό του κυβερνώντος κόμματος.

Η πράσινη ενέργεια

Σε αντίθεση με το ενεργειακό όραμα της τουρκικής Δεξιάς, η αξιωματική αντιπολίτευση και το ΑΚΛ προβάλλουν μια πολύ πιο διαφορετική προοπτική. Το ΡΑΚ και το ΔΚΛ εστιάζουν στην σημασία της πράσινης ενέργειας και τάσσονται υπέρ της εντατικοποίησης του ρόλου του κράτους στο πεδίο της ενέργειας. Και στα δυο εκλογικά προγράμματα γίνεται αισθητή η παρουσία σοσιαλδημοκρατικών μοτίβων και κατ'ολοκλήρω των προηγούμενων δεκαετιών.

Το ΡΑΚ ξεκαθαρίζει ότι μετά την ανάλυση της εξουσίας θα τερματιστεί η διωτικοποιήσεις στο πεδίο της ενέργειας που δεν είναι κερδοφόρες. Το εκλογικό πρόγραμμα μας προϊδεάζει για κρατικές παρεμβάσεις στην αγορά και στην λειτουργία των ορυχείων.

Παράλληλα, στο εκλογικό πρόγραμμά του, το ΡΑΚ υπογραμμίζει ένα σημαντικό σημείο, το οποίο φέρει μεγάλη σημασία για ολόκληρη την περιοχή. Το ΡΑΚ δεν συμφωνεί με την πυρηνική ενέργεια και υπόσχεται στο πεδίο της ενέργειας πτυχές των ενεργειακών πολιτικών. Όπως το ΡΑΚ έτσι και το ΔΚΛ δρομολογεί σοσιαλδημοκρατικές πρακτικές και συνταγές στο πεδίο της ενέργειας και κινήτρων στο πεδίο της ενέργειας σε οικονομικά ασθενέστερες ομάδες.

Μεγαλώνει το χάσμα μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα

Ο τερματισμός των αποκοπών στους δημοσίους θα κοστίσει στο κράτος περί τα 265 εκατ. μέχρι το 2023

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Απόφαση που θα ερχόταν αργά ή γρήγορα μπορεί να χαρακτηριστεί η σταδιακή αποκατάσταση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, που βάσει μνημονιακών υποχρεώσεων αλλά και συγκράτησης των δημοσίων οικονομικών είχαν δει να μειώνονται οι μισθοί τους από τέλος 2011. Αφού η Κύπρος έχει εξέλθει επιτυχώς από το μνημόνιο το Μάρτιο του 2016, αφού καταγράφει ρυθμούς ανάπτυξης της τάξεως του 4% και καθώς επίσης είχε συζητηθεί από

εντούτοις υπογράμμισε ότι η παραχώρηση αυξήσεων σε μια ομάδα πληθυσμού, στη συγκεκριμένη περίπτωση στους εργαζομένους στο δημόσιο τομέα, με βασικό κριτήριο το ρυθμό αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ, αναπόφευκτα θα οδηγήσει σε διεύρυνση του ήδη μεγάλου χάσματος μεταξύ των απολαβών του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Παράλληλα, θέση του Συμβουλίου είναι αυτή που καταγράφεται και στην έκθεση, λέγοντας πως η δημιουργία ενός ορθολογιστικού και επιστημονικά καταρτισμένου μηχανισμού καθορισμού των αμοιβών και του τρόπου ανέλιξης των υπαλλήλων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα πέραν του ότι θα συγκρατήσει τις δημόσιες δαπάνες, θα βελτιώσει τις διαδικασίες για προώθηση της αξιοκρατίας, θα ενισχύει τη διαφάνεια μειώνοντας τη διαφθορά, θα βοηθήσει στην ανάπτυξη καλών πρακτικών διαχείρισης, θα περιορίσει τις πολιτικές πιέσεις για αλόγιστες παραχωρήσεις ωφελημάτων και θα επιτρέψει στις εκάστοτε κυβερνήσεις την αιτιολόγηση της παραχώρησης αυξήσεων όταν αυτό επιβάλλουν οι συνθήκες.

Το κόστος στο κράτος

Συνεχίζοντας, το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη θέση ότι το μέγιστο όριο παραχώρησης μισθολογικών αυξήσεων έως και ίσο με το ρυθμό αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ που έχει καθοριστεί μεταξύ της Κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του δημόσιου τομέα, θα πρέπει να αποτελεί μόνο ασφαλιστική δικλίδα, στα πλαίσια ενός μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού για τη συγκράτηση των κρατικών δαπανών. Δεν πρέπει να αποτελέσει σημείο αναφοράς ή μηχανισμό καθορισμού αυξήσεων, εφόσον πιθανόν να οδηγήσει σε λανθασμένες παραχωρήσεις που θα επηρεάσουν

τα δημόσια οικονομικά και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Τα ιστορικά στοιχεία καταδεικνύουν το πόσο προβληματικός μπορεί να καταστεί ένας τέτοιος μηχανισμός.

Σύμφωνα με τα δεδομένα που υπάρχουν, η επαναφορά των αποκοπών θα κοστίσει στο κράτος περί τα 20,7 εκατ. ευρώ. Το 2019 θα κοστίσει περί τα 43,7 εκατ. ευρώ, το 2020 στα 43,2 εκατ. ευρώ, το 2021 στα 43,9 εκατ. ευρώ, το 2022 στα 43,9 εκατ. ευρώ, ενώ το 2023 στα 49,8 εκατ. ευρώ.



Ο ρυθμός αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ δεν πρέπει να αποτελεί σημείο αναφοράς ή μηχανισμό καθορισμού αυξήσεων.

Δεν φαίνεται να δημιουργείται πρόβλημα στα οικονομικά της χώρας με το κόστος που θα επιβάλλεται το κράτος ετησίως, αναφέρει το Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

τον Ιανουάριο του 2017, ήταν αναμενόμενο πως οι μισθολογικές αυξήσεις δεν θα αργούσαν να έρθουν. Σημειωτέον, η Κυβέρνηση δεν αρέσκειται στη λέξη «αυξήσεις», αλλά κάνει λόγο για σταδιακή μείωση του ποσοστού των αποκοπών που υπέστησαν οι υπάλληλοι του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ζητώντας τη θέση του Δημοσιονομικού Συμβουλίου για τον τερματισμό όλων των αποκοπών μισθών που επιβλήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια στους δημόσιους υπαλλήλους, με την αποκατάσταση των μισθών που θα αρχίσει την 1/07/2018 και θα ολοκληρωθεί την 1/01/2023, παρουσιάστηκε αντίθετο. Παρέπεμψε την «Κ» στην εαρινή του έκθεση, τονίζοντας πως ενώ δεν φαίνεται να δημιουργείται πρόβλημα στα οικονομικά της χώρας με το κόστος που θα επιβάλλεται το κράτος ετησίως,

Πόσα θα λαμβάνουν οι δημόσιοι από την 1η του Ιούλη 2018

0 - 1000 ευρώ απολαβές

Σύμφωνα με τις μισθολογικές κλίμακες, ένας υπάλληλος του δημοσίου που λαμβάνει από 0 - 1000 ευρώ το μήνα, του αποκόπτεται το 3,8%, άρα 38 ευρώ. Από 1η Ιουλίου 2018 θα λαμβάνει κάθε μήνα 20 ευρώ από τα αποκοπτόμενα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2019 θα λαμβάνει κάθε μήνα και μέχρι το 2023, από 38 ευρώ περισσότερα στη μηνιαία πληρωμή του. Με αυτό τον τρόπο, το ποσοστό της αποκοπής που έχει σήμερα, δηλαδή τον Ιούνιο του 2018, θα φτάσει στο 0%.

1001 - 1500 ευρώ απολαβές

Σύμφωνα με τις μισθολογικές κλίμακες, ένας υπάλληλος του δημοσίου που λαμβάνει από 1001 - 1500 ευρώ το μήνα, του αποκόπτεται το 10,30%, άρα 89,5 ευρώ το μήνα. Από 1η Ιουλίου 2018 θα λαμβάνει κάθε μήνα 30 ευρώ από τα αποκοπτόμενα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2019 θα λαμβάνει κάθε μήνα 60 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2020 θα λαμβάνει από 73 ευρώ το μήνα επιπλέον, ενώ από 1η Ιανουαρίου του 2021, 85 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2022 θα λαμβάνει ο υπάλληλος 89,5

ευρώ το μήνα, όπως επίσης το ίδιο ποσό θα συνεχίσει να λαμβάνει μέχρι και το 2023. Με αυτό τον τρόπο, το ποσοστό της αποκοπής που έχει σήμερα, δηλαδή τον Ιούνιο του 2018, θα φτάσει στο 0%.

1501 - 2000 ευρώ απολαβές

Σύμφωνα με τις μισθολογικές κλίμακες, ένας υπάλληλος του δημοσίου που λαμβάνει από 1501 - 2000 ευρώ το μήνα, του αποκόπτεται το 12,30%, άρα 151 ευρώ το μήνα. Από 1η Ιουλίου 2018 θα λαμβάνει κάθε μήνα 40 ευρώ από τα αποκοπτόμενα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2019 θα λαμβάνει κάθε μήνα 83 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2020 θα λαμβάνει από 108 ευρώ το μήνα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2021, 133 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2022 θα λαμβάνει ο υπάλληλος 151 ευρώ το μήνα, όπως επίσης το ίδιο ποσό θα λάβει και από 1η Ιανουαρίου 2023. Με αυτό τον τρόπο, το ποσοστό της αποκοπής που έχει σήμερα, δηλαδή τον Ιούνιο του 2018, θα φτάσει στο 0%.

2001 - 3000 ευρώ απολαβές

Σύμφωνα με τις μισθολογικές κλί-

μακες, ένας υπάλληλος του δημοσίου που λαμβάνει από 2001 - 3000 ευρώ το μήνα, του αποκόπτεται το 13,50%, άρα 286 ευρώ το μήνα. Από 1η Ιουλίου 2018 θα λαμβάνει κάθε μήνα 40 ευρώ από τα αποκοπτόμενα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2019 θα λαμβάνει κάθε μήνα 83 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2020 θα λαμβάνει από 133 ευρώ το μήνα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2021, 183 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2022 θα λαμβάνει ο υπάλληλος 236 ευρώ το μήνα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2023 θα δει στον μισθό του συν 286 ευρώ το μήνα. Με αυτό τον τρόπο, το ποσοστό της αποκοπής που έχει σήμερα, δηλαδή τον Ιούνιο του 2018, θα φτάσει στο 0%.

3001 - 4000 ευρώ απολαβές

Σύμφωνα με τις μισθολογικές κλίμακες, ένας υπάλληλος του δημοσίου που λαμβάνει από 3001 - 4000 ευρώ το μήνα, του αποκόπτεται το 16%, άρα 446 ευρώ το μήνα. Από 1η Ιουλίου 2018 θα λαμβάνει κάθε μήνα 40 ευρώ από τα αποκοπτόμενα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2019 θα λαμβάνει κάθε μήνα 83 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2020 θα λαμβάνει από 158 ευρώ το μήνα, ενώ

από 1η Ιανουαρίου 2021, 233 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2022 θα λαμβάνει ο υπάλληλος 321 ευρώ το μήνα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2023 θα δει στον μισθό του συν 446 ευρώ το μήνα. Με αυτό τον τρόπο, το ποσοστό της αποκοπής που έχει σήμερα, δηλαδή τον Ιούνιο του 2018, θα φτάσει στο 0%.

4001 - ΑΝΩ ευρώ απολαβές

Σύμφωνα με τις μισθολογικές κλίμακες, ένας υπάλληλος του δημοσίου που λαμβάνει από 4001 και ΑΝΩ ευρώ το μήνα, του αποκόπτεται το 17,5%, άρα 533,5 ευρώ το μήνα. Από 1η Ιουλίου 2018 θα λαμβάνει κάθε μήνα 40 ευρώ από τα αποκοπτόμενα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2019 θα λαμβάνει κάθε μήνα 83 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2020 θα λαμβάνει από 170 ευρώ το μήνα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2021, 258 ευρώ. Από 1η Ιανουαρίου 2022 θα λαμβάνει ο υπάλληλος 363 ευρώ το μήνα, ενώ από 1η Ιανουαρίου 2023 θα δει στον μισθό συν 533,5 ευρώ το μήνα. Με αυτό τον τρόπο, το ποσοστό της αποκοπής που έχει σήμερα, δηλαδή τον Ιούνιο του 2018, θα φτάσει στο 0%.

ΝΑΤΑΣΣΑ ΜΠΟΦΙΛΙΟΥ

ΟΜΟΡΦΟ ΟΝΕΙΡΟ

Διοργανωτής: Σύνδεσμος Φίλων Αγίας Σκέπης Λάρνακας

ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΘΕΜΗ ΚΑΡΑΜΟΥΡΑΤΙΔΗ & ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ

Τα καθαρά έσοδα θα δοθούν στη θεραπευτική κοινότητα Αγία Σκέπη

Τηλέφωνα Επικοινωνίας: 99905840, 99905878, 99134323

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018, ΩΡΑ 8.30 Μ.Μ.

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΤΙΜΗ ΕΙΣΟΔΟΥ 15 ΚΑΙ 20 ΕΥΡΩ

ΜΕΤΑΙΣ ΧΟΡΗΓΟΣ: PETROLINA

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΧΟΡΗΓΟΙ: Hard Rock, FRIDAYS, METRO

ΧΟΡΗΓΟΙ: METRO

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ: KPMG, GOLDEN BAY, S.O.S. BAY, 99

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ: LOVE 100%, W, COBALT

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΣΤΕΡΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ: K

ΠΡΟΠΟΝΗΤΗ: Tickethour.com.cy

Ταμείο Δημοτικού Θεάτρου Λάρνακας

Η χρυσή εποχή

του Ελληνικού Κινηματογράφου

Το σινεμά της Δευτέρας

22:00

Όλες οι αγαπημένες ταινίες, από τις πιο ξεκαρδιστικές κωμωδίες μέχρι τα συγκινητικά δράματα και τα απολαυστικά μιούζικαλ, με τα πιο λαμπερά αστέρια του Ελληνικού Κινηματογράφου, κάθε μέρα στο κανάλι GREEK CINEMA, το μοναδικό κανάλι στην Κύπρο, το οποίο προβάλλει Ελληνικό Κινηματογράφο.

Το κανάλι διατίθεται από τις συνδρομητικές πλατφόρμες CABLENET και CYTAVISION

GREEK cinema

MESIMVRIA ENTERPRISES LTD



Πέραν των 400 χιλιάδων απορροφά η Λάρνακα από το σύνολο των 3,6 εκατομμυρίων επισκεπτών στο νησί σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία.

Ενισχύεται με δέκα νέα ξενοδοχεία η Λάρνακα

Συγκροτήματα διαμερισμάτων και διατηρητέα μετατρέπονται σε City και Boutique hotels - Ο δήμος μελετά αιτήσεις που υποβλήθηκαν

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Το γεγονός ότι η Λάρνακα επιλέγεται από την παγκόσμια αλυσίδα ξενοδοχείων Radisson ως η επαρχία για τη λειτουργία των τριών ξενοδοχείων της εταιρίας στην Κύπρο, ήταν ίσως μόνο η αρχή για την τουριστική ανάπτυξη που φαίνεται να συντελείται στην πόλη. Μια δεύτερη απόδειξη αυτού είναι ίσως το γεγονός ότι αυτή την στιγμή ο δήμος Λάρνακας έχει ενώπιόν του αιτήσεις για δημιουργία δέκα νέων ξενοδοχείων εντός των ορίων του. Σε αυτές δεν υπολογίζονται τα ξενοδοχεία Radisson Blu το οποίο αναμένεται να δεχτεί τους πρώτους πελάτες τον Ιούλιο και το ξενοδοχείο Frangiorgio. Σύμφωνα με ενημέρωση από τον δήμαρχο της πόλης Ανδρέα Βύρα, πρόκειται για επενδύσεις οι οποίες θα αναπτυχθούν στο κέντρο της πόλης σε Άγιο Λάζαρο, παλιά αγορά, πλατεία

Ερμού και Μακένζι. Μεταξύ αυτών και δύο διατηρητέα κτήρια στην περιοχή Αγίου Λαζάρου τα οποία θα μετατραπούν σε ξενοδοχείο τύπου μπουτίκ. Εν αναμονή και της αναθεώρησης της περί ξενοδοχείων νομοθεσίας, η οποία θα εκσυγχρονίσει το θεσμικό πλαίσιο και θα εισαγάγει νέες κατηγορίες ξενοδοχείων, η πλειοψηφία των αιτήσεων που έχει ενώπιόν του ο δήμος Λάρνακας αφορούν νέες οικοδομές αλλά και πολυκατοικίες οι οποίες θα μετατραπούν σε ξενοδοχείο τύπου city hotel. Εξάλλου, boutique και city hotels πρόκειται για τύπους ξενοδοχείων που ταιριάζουν στο προφίλ του κέντρου της πόλης αναφέρει στην «Κ» η λειτουργός της εταιρίας τουριστικής προβολής και ανάπτυξης Νανά Ασμένη Παύλου. Και εξηγεί ότι τέτοια ξενοδοχεία μπορούν να αναπτυχθούν σε πόλεις και να προσφέρουν ποιοτικές υπηρεσίες χωρίς να έχουν τα χαρακτηριστικά ενός ξε-

νοδοχείου resort. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην αύξηση του ενδιαφέροντος για άνοιγμα ξενοδοχείων στο κέντρο της πόλης οδήγησε και η αναβάθμιση των τελευταίων χρόνων που έδωσε νέα πνοή στην πόλη του Ζήνωνα. Σημειώνεται δε ότι μόνο το 2017, άνοιξαν

Ενισχυμένο με 400 κλίνες επιπλέον είναι το ξενοδοχειακό δυναμικό του δήμου για το τρέχον έτος, με την λειτουργία τεσσάρων νέων ξενοδοχειακών μονάδων.

στο κέντρο της Λάρνακας, το Edem En Suites, το Mikes Kanarium και το Qbic. Οι νέες ξενοδοχειακές μονάδες αναμένεται να ενισχύσουν το δυναμικό

των κλινών της Λάρνακας σε ορίζοντα δύο-τριών χρόνων. «Αυτό που εντυπωσιάζει είναι ότι βρίσκονται μόνο στα όρια του δήμου Λάρνακας, ενός μικρού δήμου, τόσες πολλές αιτήσεις. Οι εξελίξεις δείχνουν ότι υπάρχει αρκετή ζήτηση στη Λάρνακα η οποία πάντα είχε μειωμένο δυναμικό κλινών σε σχέση με άλλες επαρχίες, οπότε πλέον ενισχύεται το ξενοδοχειακό δυναμικό της πόλης αλλά και της επαρχίας», τονίζει η κα Ασμένη Παύλου.

Πρωτοβουλίες εκατομμυρίων

Τα δέκα ξενοδοχεία αφορούν πρωτοβουλίες από αντίστοιχο αριθμό επενδυτών, η πλειοψηφία των οποίων είναι Κύπριοι. Πρόκειται για επενδύσεις εκατομμυρίων, ενώ σε μια πρώτη εκτίμηση το κόστος για ανέγερση ή μετατροπή τους σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανέρχεται περί τα 2-3 εκατομμύρια. Στην περίπτωση δε της μετατροπής

των δύο διατηρητέων ξενοδοχείων, το κόστος για την ανακαίνιση είναι σαφώς περισσότερο. Έτσι το ποσό για το σύνολο των νέων ξενοδοχείων εκτιμάται ότι θα ξεπερνά τα 30 εκατομμύρια. Είναι σαφές ότι τέτοιες επενδύσεις είναι μεγάλο θέμα για την Λάρνακα η οποία αντιμετωπίζει διαχρονικά μεγάλη στασιμότητα. Η ανάπτυξη άρχισε δειλά δειλά τα τελευταία τρία χρόνια και φαίνεται να κορυφώνεται το 2018 όπως αναφέρουν στην «Κ» τοπικοί φορείς.

Συν 400 κλίνες

Σε επίπεδο περιφέρειας η Λάρνακα αριθμεί σήμερα 109 αδειούχα τουριστικά καταλύματα που αντιστοιχούν σε 6.282 κλίνες. Ο αριθμός αυτός αναμένεται να ενισχυθεί την τρέχουσα χρονιά με 400 νέες κλίνες οι οποίες αντιστοιχούν σε τέσσερα ξενοδοχειακά καταλύματα τα οποία λειτουργούν φέτος είτε για πρώτη φορά είτε επανα-

λειτουργούν μετά από λίφτινγκ, όπως έγινε στην περίπτωση του Lebay hotel, πρώην Lenios Hotel το οποίο προσφέρει 108 νέες κλίνες. Σε αυτό υπολογίζονται και οι 210 κλίνες του Radisson Blu στην περιοχή του κυκλικού κόμβου του λιμανιού οι οποίες θα είναι διαθέσιμες από τον Ιούλιο, και οι 108 κλίνες του Frangiorgio Hotel το οποίο ήταν από τις πρώτες μετατροπές συγκροτήματος διαμερισμάτων σε ξενοδοχείο. Σημαντικότατη εξέλιξη για το ξενοδοχειακό προϊόν της περιοχής αποτελεί και η ανακαίνιση του Michael's Beach Hotel με 130 κλίνες στον δρόμο Λάρνακας - Δεκέλειας, το οποίο αγοράστηκε πριν από δύο χρόνια από ξένους επενδυτές, είναι υπό ανακαίνιση με τον σχεδιασμό να περιλαμβάνει την μετατροπή του ως πολυτελές ξενοδοχειακό κατάλυμα και αναμένεται να λειτουργήσει τον επόμενο χρόνο με την επωνομασία Solaar.

Σε ένα μήνα λειτουργεί το Radisson

Σημαντική ώθηση αναμένεται να δοθεί στην τουριστική εικόνα της πόλης η λειτουργία του πρώτου Radisson Blu, το οποίο αναμένεται να δεχτεί επίσημα τους πρώτους πελάτες στις 18 Ιουλίου ενώ οι κρατήσεις στο ξενοδοχείο ξεκίνησαν διαδικτυακά περί τα τέλη Μαΐου. Σημειώνεται ότι ολοκληρώνεται σταδιακά η εκπαίδευση για τους τμηματάρχες του ξενοδοχείου ενώ από τις 4 Ιουνίου έχει ξεκινήσει και η εκπαίδευση για το υπόλοιπο προσωπικό. Η εκπαίδευση ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος Ιουνίου και στην συνέχεια το κτήριο θα δοθεί για «soft opening».

Αυτό σημαίνει ότι το ξενοδοχείο είναι σε πλήρη λειτουργία και το προσωπικό θα εργάζεται με πραγματικά δεδομένα, στο πλαίσιο όμως εκπαιδευτικού προγράμματος. Σε ό,τι αφορά το QBlu Plaza, δηλ. το εμπορικό κέντρο το οποίο θα βρίσκεται στο ισόγειο χώρο του κτηρίου, στόχος της διαχειριστικής εταιρίας Sunny seekers Hotels, είναι αυτό να τεθεί σε λειτουργία ταυτόχρονα με το ξενοδοχείο. Ωστόσο, το πιθανότερο σενάριο τοποθετεί την λειτουργία του περί τις αρχές Αυγούστου.



Το προσωπικό του Radisson Blu εργάζεται σήμερα με πραγματικά δεδομένα.

Αναζητούν την Λάρνακα οι Βρετανοί

Πέραν των 400 χιλιάδων απορροφά η Λάρνακα από το σύνολο των 3,6 εκατομμυρίων επισκεπτών στο νησί σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία. Σε ποσοστό αυτό αντιστοιχεί στο 11,4% των συνολικών αφίξεων των τουριστών. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι επιδόσεις της Λάρνακας έχουν διπλασιαστεί τα τελευταία τέσσερα χρόνια, σε σχέση με τα στατιστικά στοιχεία του 2013, όταν σύμφωνα με στοιχεία της εταιρίας τουριστικής ανάπτυξης και προβολής

Η Λάρνακα απορροφά το 11,4% των συνολικών τουριστικών αφίξεων στην Κύπρο. Ο αριθμός ξεπεράσε τις 400 χιλιάδες τον περασμένο έτος και αποτελεί διπλάσιο αριθμό σε σχέση με τις στατιστικές του 2013.

Λάρνακας, 222.127 τουρίστες είχαν επισκεφθεί την πόλη. Οι πέντε βασικές αγορές από τις οποίες αντλεί τους επισκέπτες της είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ρωσία και το Ισραήλ και ακολουθούν η Γερμανία και ο Λίβανος. Η προτίμηση που επιδεικνύουν οι Βρετανοί τουρίστες προς την Λάρνακα προκύπτει και από τα αποτελέσματα έρευνας η οποία δημοσιεύτηκε στον βρετανικό Τύπο. Η έρευνα καταλήγει στους πενήντα δημοφιλέστερους ευρωπαϊκούς προορισμούς για το βρε-



Δημοφιλής προορισμός για τους Βρετανούς η πόλη του Ζήνωνα.

τανικό τουριστικό ρεύμα βάσει των αναζητήσεων των Βρετανών στο διαδίκτυο. Από το σύνολο των πενήντα η Λάρνακα κατατάσσεται στην 5η θέση. Φυσικά αυτό φαίνεται να συνδέεται και με το γεγονός ότι είναι η πόλη η οποία φιλοξενεί το μεγαλύτερο διεθνές αεροδρόμιο της Κύπρου. Ωστόσο, η έ-

ρευνα δεν ξεκαθαρίζει κατά πόσο η αναζήτηση αφορούσε συγκεκριμένα την περιοχή για σκοπούς διακοπών ή απλά για αναζήτηση πτήσεων. Εξάλλου είναι γνωστή και η προτίμηση των τουριστών στην επαρχία Αμμοχώστου η οποία συγκεντρώνει το 40% των τουριστικών αφίξεων στο νησί.



Λάρνακα - Βουκουρέστι, και μετά... όλη η Ευρώπη!

IATA Member

www.blueairweb.com

Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος

Orthodoxou

aviation ltd

(357) 22 755 300

ή μέσω των ταξιδιωτικών πρακτόρων της περιοχής σας



Μεγάλο οικονομικό πλήγμα στους γεωργούς

Ακόμη να γίνει εκτίμηση των ζημιών για παροχή αποζημιώσεων - Σε εγρήγορση για φαινόμενα αισχροκέρδειας καλείται το κράτος

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΥΛΙΑΝΟΥ

Μπορεί οι βροχές των τελευταίων ημερών να έχουν χαρακτηριστεί ευεργετικές κυρίως λόγω του γεγονότος ότι δρουν υποβοηθητικά στον εμπλουτισμό των υπόγειων στρωμάτων, ωστόσο, φαίνεται ότι αυτές έχουν επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τις καλλιέργειες, με την καταστροφή σε παραγωγούς να φθάνει σε πολλές περιπτώσεις ακόμα και το 100%. Συγκεκριμένα, μεγάλες ζημιές υπέστησαν φυτείες γεωργών της Δυτικής Λευκωσίας, κυρίως στις περιοχές Ακακίου, Μενοίκου και Περιστερώνας, που πλήγηκαν από τις βροχές της περασμένης Τετάρτης και Πέμπτης. Αν και δεν κατάφεραν να καταστρέψουν εντελώς τις φυτείες, το τελικό κτύπημα, όπως αναφέρουν γεωργοί από την περιοχή στην «Κ», ήρθε το περασμένο Σάββατο οπότε και η νέα βροχοπτώση που σημειώθηκε



Δεν μπορεί να υπολογιστεί ακόμα το ποσό που θα δοθεί ως αποζημίωση, με τις αγροτικές οργανώσεις να προειδοποιούν το κράτος να λάβει μέτρα για να μην παρατηρηθούν εκ νέου φαινόμενα αισχροκέρδειας.

Εξέκρινε την καταγραφή ζημιών το Τμήμα Γεωργίας με στόχο να γίνει άμεσα υπολογισμός τους και μέσω του εθνικού σχεδίου στήριξης να προχωρήσει το κράτος στην αποζημίωση των πληγέντων αγροτών.

είχε ως αποτέλεσμα να καταστρέψει εντελώς πολλές από τις φυτείες που είχαν καταφέρει να επιβιώσουν από τις καταιγίδες των περασμένων ημερών. Όπως τονίζουν οι γεωργοί, η καταστροφή που έχουν υποστεί είναι τεράστια, καθώς πολύ δύσκολα θα έχουν παραγωγή στη φετινή χρονιά δεδομένου ότι η κατάσταση σε πολλές φυτείες είναι μη ανατρέψιμη. Σημειώνεται ότι η καταστροφή αφορά κυρίως εποχικά λαχανικά, πεπονοειδή (καρπούζια, ανανάδες) αλλά ακόμα και πατάτες οι οποίες αν και ήταν στην διαδικασία εκρίζωσης φαίνεται ότι μετά τους τόνους λάσπης που τις έ-

χουν σκεπάσει, δύσκολα θα επιβιώσουν. Παράλληλα με τις περιοχές της Δυτικής Λευκωσίας τεράστιο πλήγμα δέχθηκαν τις τελευταίες μέρες και οι κοινότοπες της περιοχής Τροόδους καθώς η χαλαζόπτωση της περασμένης Δευτέρας προκάλεσε ζημιές σε καλλιέργειες φυλλοβόλων δέντρων όπως και σε καλλιέργειες οινοποιήσιμων και επιτραπέζιων αμπελιών καθώς και σε υπαίθρια λαχανικά, με την καταστροφή σε ορισμένες περιπτώσεις να φθάνει μέχρι και το 100%.

Άμεσες ενέργειες

Μιλώντας στην «Κ» ο ανώτερος λειτουργός του Τμήματος Γεωργίας Μάκας

Αντωνιάδης σημείωσε ότι μετά από οδηγίες που δόθηκαν από τον υπουργό Γεωργίας Κώστα Καδή, οι υπηρεσίες του υπουργείου βρίσκονται κοντά στους πληγέντες γεωργούς ξεκινώντας εκτιμήσεις των καταστροφών. Μάλιστα, όπως σημείωσε, η απόφαση που έχει ληφθεί είναι όπως προχωρήσουν το συντομότερο δυνατό με την καταγραφή των ζημιών έτσι ώστε να υπολογιστεί το κόστος και το κράτος να προχωρήσει με την καταβολή των αποζημιώσεων στους πληγέντες γεωργούς. Κληθείς να σχολιάσει το γεγονός ότι τα πεπονοειδή δεν καλύπτονται από τις αποζημιώσεις που δίνονται από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ), ο κ. Αντωνιάδης σημείωσε ότι δεν πρέπει να υπάρχει ανησυχία για τους γεωργούς αυτούς καθώς οι ίδιοι θα αποζημιωθούν από το εθνικό σχέδιο στή-

ριξης, αναφέροντας μάλιστα ότι όλες οι ζημιές καλύπτονται μέσα από τα εργαλεία διαχείρισης κινδύνων του υπουργείου στα οποία ανήκουν τόσο ο ΟΓΑ όσο και το εθνικό σχέδιο στήριξης. Καταληκτικά ανέφερε ότι υπάρχει μεγάλη ζημιά τις τελευταίες μέρες στους παραγωγούς λόγω και των κλιματικών αλλαγών που εμφανίζονται το τελευταίο διάστημα, επισημαίνοντας ότι είναι παρακινδυνευμένο να γίνει η όποια πρόβλεψη στο παρόν στάδιο για το πόσο θα επηρεαστεί η κυπριακή αγορά, καθώς ακόμα δεν έχει διασαφηνιστεί πόσο θα επηρεάσει η καταστροφή αυτή την παραγωγή κυρίως εποχικών φρούτων και λαχανικών.

Αναβάθμιση ΟΓΑ

Μιλώντας στην «Κ» εκπρόσωποι αγροτικών οργανώσεων σημείωσαν ότι

θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα από πλευράς κράτους για την αποζημίωση των γεωργών. Όπως σημειώνεται, μετά και από περιόδους που έκαναν στους χώρους όπου πλήγηκαν από τις θεομηνίες, η κατάσταση είναι τραγική με τους γεωργούς οι οποίοι περιμέναν την παραγωγή αυτή για να ανασάνουν κάπως οικονομικά να έχουν δεχθεί ανεπανόρθωτη ζημιά. Συγκεκριμένα ο ΓΓ της ΕΚΑ Πανίκος Χάμπας σημείωσε το γεγονός ότι τα φυλλοβόλα δέντρα καλύπτονται από τον ΟΓΑ, ενώ σημείωσε και το γεγονός ότι το υπουργείο Γεωργίας άρχισε άμεσα την καταγραφή ζημιών για στήριξη των γεωργών μέσα από το εθνικό σχέδιο. Μάλιστα, προχωρώντας ένα βήμα παρακάτω, ανέφερε ότι μετά και τις τελευταίες καταστροφές βγαίνει το συμπέρασμα ότι ο ΟΓΑ πρέπει να συνεχίσει την λειτουργία του, να εκσυγχρονιστεί και να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του καλύπτοντας πλέον όλα τα γεωργικά προϊόντα. Έτσι, όπως σημείωσε, θα σταματήσει να υπάρχει η αναστάτωση και στους γεωργούς για το εάν τελικά θα σπριχθούν μετά από φαινόμενα θεομηνίας. Μιλώντας στην «Κ» για το ίδιο θέμα, ο Βοηθός Γενικός Γραμματέας της ΠΕΚ Χρήστος Παπαπέτρου σημείωσε ότι ακόμα δεν μπορεί να γίνει υπολογισμός για το μέγεθος της καταστροφής που υπέστησαν οι γεωργοί τόσο στη Δυτική Λευκωσία όσο και στα ορεινά, υποδεικνύοντας μάλιστα ότι τις επόμενες μέρες θα γίνουν πιο αισθητές οι ζημιές κυρίως στις περιπτώσεις όπου οι φυτείες κτυπήθηκαν από χαλάζι. Μάλιστα, όπως επισήμανε, η όλη κατάσταση έρχεται σε μια περίοδο που υπάρχει συζήτηση για το νέο σχέδιο ασφάλισης το οποίο θα έρθει ως μετεξέλιξη του οργανισμού ασφάλισης υγείας. Ένα σχέδιο ασφάλισης το οποίο ζητά επανειλημμένα, όπως είπε, το αγροτικό κίνημα με σκοπό να σταματήσουν οι στρεβλώσεις που παρατηρούνται αναφορικά με το ποιες φυτείες είναι ασφαλισμένες στις περιπτώσεις φυσικών καταστροφών.

Μέτρα για πιθανή αισχροκέρδεια

Ένα άλλο θέμα που φαίνεται να δημιουργείται μέσα από τις τελευταίες καταστροφές είναι και το θέμα της αισχροκέρδειας, καθώς αναμένεται ότι επιτηδευσι θα προχωρήσουν σε εισαγωγή προϊόντων από άλλες χώρες ή ακόμα και από τα κατεχόμενα, «βαπτίζοντας» τα κυπριακά και πουλώντας τα σε ακριβές τιμές ελεύθερου και της έλλειψης που πιθανόν να παρουσιαστεί. Όπως σημειώνεται από πλευράς αγροτικών οργανώσεων, θα πρέπει το κράτος να είναι ιδιαίτερα προσεκτικό σε αυτές τις περιπτώσεις και να προστατέψει τον καταναλωτή από ενδεχόμενη αισχροκέρδεια, καθώς όπως τονίζουν ήταν αρκετές οι φορές στο παρελθόν όπου επιτηδευσι εκμεταλλεύοντο τη μειωμένη παραγωγή στη χώρα και την αυξημένη ζήτηση που υπήρχε, προχώρησαν σε εισαγωγή προϊόντων από το εξωτερικό και αφού τα βάπτισαν κυπριακά τα διοχέτευαν στην αγορά πουλώντας τα σε ακριβές τιμές. Γεγονός το οποίο δείχνει, όπως σημειώνουν, ότι στο τέλος της ημέρας, αν και οι αγρότες έχουν πληγεί, αυτοί πήραν τα λεφτά τους πουλώντας την υπολοιπή κινήτρω μετρίως ακριβές τιμές. Τέλος, ο Βοηθός Γενικός Γραμματέας της ΠΕΚ Χρήστος Παπαπέτρου ως μετεξέλιξη του νέου την εισήγηση για την παροχή κινήτρω μέσω σχεδίων στους αγρότες για να βάσουν στις φυτείες τους δίκτυα αντι-καλαζικής προστασίας, για μείωση των ζημιών που σημειώνονται λόγω των θεομηνιών.

Τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής βιώνει και η Κύπρος

Βροχές από τη μια και ξηρασία από την άλλη, είναι ενδεικτικά της αστάθειας του κλίματος

Των ΘΕΚΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΥΛΙΑΝΟΥ

Ο κώδικας του κινδύνου κρούει καιρό τώρα, αναφορικά με τον κίνδυνο και τις απειλές που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε τοπικό επίπεδο. Η Κύπρος, συγκεκριμένα, έχει βιώσει ένα τελευταίο 20ήμερο με διττή κλιματική συμπεριφορά, από τη μια ζέστη και από την άλλη καταρακτώδεις βροχές. Το ερώτημα είναι, πέραν των πληγμάτων που έχουν δεχτεί εποχικές καλλιέργειες, γιατί συμβαίνει αυτό. Γιατί δηλαδή η Κύπρος βιώνει πλέον αυτή την αλλαγή στο κλίμα, και αν αναμένεται να το βιώσουμε ακόμη και μέσα στο καλοκαίρι. Όλες αυτές οι παράμετροι, που εμπεριέχονται μέσα στην έννοια της κλιματικής αλλαγής, τόσο σε κυπριακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, δεν διαφέρουν μεταξύ τους. Η κλιματική αλλαγή είναι δεδομένη λένε οι επιστήμονες, τη ζούμε ήδη, και αυτό άλλωστε αποτέλεσε βασικό θέμα σε συνέδριο που έλαβε χώρα στην Λευκωσία και ασχολήθηκε με τις προκλήσεις αλλά και πιθανές λύσεις του προβλήματος. Το συνέδριο διοργανώθηκε από το Ινστιτούτο Κύπρου υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη, με την επιλογή της Κύπρου για την διεξαγωγή του να μην είναι τυχαία εφόσον η χώρα μας είναι μια από τις ευρωπαϊκές χώρες που αντιμετωπίζει άμεσα κίνδυνο από το φαινόμενο της κλιματικής μεταβολής. Η λέκάνη της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής είναι περιοχές ιδιαίτερα ευάλωτες στις μεταβολές της θερμοκρασίας και οι επιπτώσεις είναι ήδη εμφανείς. Στο συνέδριο παραβρέθηκαν προσκεκλημένοι από 35 διαφορετικές χώρες και τα θέματα που αναπτύχθηκαν αφορούσαν τα μοντέλα πρόβλεψης της κλιματικής αλλαγής, τις βιωσιμότητες, τις ενέργειες, τις υγείας και μεταναστεύσεις ενώ συζητήθηκαν τρόποι μετρίσεως και αντιμετώπισης του προβλήματος. «Η κλιματική αλλαγή δεν είναι ψεύτικα νέα είναι η σκληρή πραγματικότητα» αναφέρει χαρακτηριστικά ο κ. Χρήστος Στυλιανίδης, επίτροπος της Ε.Ε. για ανθρωπιστική βοήθεια και διαχείριση κρίσεων. Ο ίδιος έκανε λόγο για μια σκληρή πραγματικότητα που οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε, αναζητώντας λύσεις και εφαρμόζοντας πρακτικές κάτι το οποίο αποτελεί αναγκαιότητα, όχι πολυτέλεια, όπως το-



Η λέκάνη της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής είναι περιοχές ιδιαίτερα ευάλωτες στις μεταβολές της θερμοκρασίας και οι επιπτώσεις είναι ήδη εμφανείς

νίστηκε. Ο καθηγητής John Lelievered, διευθυντής του Ινστιτούτου χημείας Max Pank στη Γερμανία και καθηγητής ατμοσφαιρικής χημείας στο Ινστιτούτο της Κύπρου, τοποθετήθηκε στο συνέδριο αναφέροντας πως οι ακραίες και οι υψηλές θερμοκρασίες καθώς και η έλλειψη νερού οδηγούν στην κλιματική αλλαγή στις περιοχές της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Υποστήριξε πως ενώ συνήθως οι κλιματικές αλλαγές αφορούν τις πολλές βροχοπτώσεις, στη περίπτωση αυτών των περιοχών παρατηρείται το άκρως αντίθετο.

Και από την άλλη βροχές

Κι ενώ κυρίως κατά τις απογευματινές ώρες, τόσο το προηγούμενο διάστημα όσο και πρόσφατα έπεφτε συνεχώς βροχή, παράλληλα καταγράφηκαν και πυκναγίδες όπως έγινε στην περιοχή της Ερήμης. Το φαινόμενο σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» δεν είναι ούτε πρωτόφαντο ούτε και αποκλειστικά κυπριακό. Ωστόσο, πρέπει το ένα να αποσυνδέεται από το άλλο, ήτοι, άλλο θέμα η πυκνότητα της βροχοπτώσεως και άλλο η ξηρασία. Οι πρώτες που παρατηρούνται το τελευταίο διάστημα είναι, όπως τονίζεται, αποτέλεσμα θερμικής αστάθειας που παρατηρείται τις πρώ-

τες απογευματινές ώρες, σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας. Οσοστό, μέσα στον Μάιο, βιώσαμε και δυο ατμοσφαιρικές χημείες στο Ινστιτούτο της Κύπρου, τοποθετήθηκε στο συνέδριο αναφέροντας πως οι ακραίες και οι υψηλές θερμοκρασίες καθώς και η έλλειψη νερού οδηγούν στην κλιματική αλλαγή στις περιοχές της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Υποστήριξε πως ενώ συνήθως οι κλιματικές αλλαγές αφορούν τις πολλές βροχοπτώσεις, στη περίπτωση αυτών των περιοχών παρατηρείται το άκρως αντίθετο.

Τι λένε οι μελέτες

Η Κύπρος είναι άμεσα επηρεαζόμενη από την κλιματική αστάθεια. Οδηγείται, όπως προκρίνουν οι ειδικοί, στην ερημοποίηση. Η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή προνοεί την πρόληψη της εκτόνωσης φυσικών αερίων στην ατμόσφαιρα, θέτοντας ως στόχο την μείωσή τους σε ποσοστό 50% μέχρι το 2050. Η Ε.Ε. στηρίζει και επικροτεί

αυτή την προσπάθεια, για αυτό επιθυμεί και επιδιώκει τη μείωση των ατμοσφαιρικών αερίων σε ποσοστό 20% μέχρι το 2020. Σημαντικό βήμα είναι και η θέσπιση νομοθεσίας που αφορά την ενίσχυση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Τοπικά, εξετάζονται η περιβαλλοντική δράση των κατοίκων, τα μεγάλα ποσοστά αερίων εκπομπών του θερμικού, ο όγκος απορριμμάτων, η χρήση χημικών στις γεωργικές εργασίες κ.α., που οδηγούν στη ρύπανση του περιβάλλοντος. Η Υπηρεσία Περιβάλλοντος πραγματοποιεί εκτενέστερη μελέτη στις περιοχές του νησιού, οι οποίες είναι περιβαλλοντικά ευαίσθητες. Το 91% της χώρας μας θεωρείται ημίξηρο, το 3% ξηρό και διαθέτει άμεσα κίνδυνο, το 4,5% έκτηση που καλύπτει την περιοχή του Τροόδους θεωρείται υψιγύρο και διαθέτει μειωμένη ευαισθησία ενώ μόλις το 1,3% που αφορά τις ψηλότερες οροσειρές του Τροόδους θεωρείται υγρή περιοχή και δεν διατρέχει κίνδυνο ξηρασίας. Συνοψίζοντας, το 57% της Κύπρου διατρέχει άμεσα κίνδυνο να χάσει οριστικά και αμετάκλητα τη γονιμότητά του. Τα πιο πάνω δεδομένα αφορούν την Κύπρο που διαχρονικά διαθέτει περιορισμένους υδατικούς πόρους.



Ενώπιον της επιτροπής Παιδείας το όλο θέμα με κοινοβουλευτικά κόμματα να κάνουν σκέψεις για κατάθεση πρότασης για αναστολή τους.

Εκ νέου στο προσκήνιο οι εξετάσεις τετραμήνων

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΥΛΙΑΝΟΥ

Αν και το τελευταίο διάστημα το μέτωπο στον χώρο της παιδείας στράφηκε στο θέμα ασφάλειας και υγείας στα σχολεία, φαίνεται ότι επανέρχονται εκ νέου στο προσκήνιο θέματα που στο πρόσφατο παρελθόν είχαν δημιουργήσει προστριβές στις σχέσεις υπουργείου Παιδείας, γονέων και εκπαιδευτικών. Συγκεκριμένα, η απόφαση της επιτροπής Παιδείας της Βουλής να συζητηθεί κατά την σημερινή συνεδρία το θέμα της εφαρμογής εξετάσεων τετραμήνων στα σχολεία αρχής γενομένης από την νέα σχολική χρονιά, φαίνεται να φέρνει στο προσκήνιο το όλο θέμα με κανένα να μην μπορεί να πει με απόλυτη σιγουριά αν αυτές τελικώς θα πραγματοποιούνται, ή εάν θα πέσει στο τραπέζι των συζητήσεων πρόταση από κοινοβουλευτικά κόμματα για αναστολή τους. Μάλιστα, η πρόθεση αυτή, όπως σημειώνεται από καλά ενημερωμένες πηγές, έρχεται και ως αντιστάθμισμα στις δηλώσεις που έγιναν κατά διαστήματα από πλευράς υπουργείου Παιδείας, το οποίο παρά τις όποιες αντιδράσεις σημειώνει ότι θα πρέπει να προχωρήσει βάσει του νόμου που είχε ήδη ψηφιστεί από την Βουλή. Μάλιστα, βασισμένο στα υπάρχοντα δεδομένα, συνεχίζει την διαδικασία για εφαρμογή της μεταρρύθμισης αυτής. Υπενθυμίζεται ότι η όλη στάση του υπουργείου Παιδείας να μην προχωρήσει στην αναστολή των εξετάσεων τετραμήνων είχε οδηγήσει το περασμένο Φεβρουάριο την ηγεσία των καθηγητών να προχωρήσει σε δημοψήφισμα καλώντας τα μέλη της να ψηφίσουν εάν είναι υπέρ ή εναντίον των εξετάσεων τετραμήνων, παίρνοντας τότε ισχυρή εντολή από τα μέλη της με ποσοστό 75% να συνεχίσει τις διαδικασίες για αναστολή της εφαρμογής των εξετάσεων τετραμήνων.

Ζητούν αναβολή

Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ Γιάννης Σωκράτους σημείωσε ότι θα παρευρεθούν στη σημερινή συ-

νεδρία της επιτροπής Παιδείας, έχοντας την εντολή που πήραν από τα μέλη τους και προσπαθώντας να μεταφέρουν και οι ίδιοι στους βουλευτές για ποιους λόγους οι εκπαιδευτικοί τάσσονται τολυάχιστον στο παρόν στάδιο κατά των εξετάσεων τετραμήνων. Στη συνεδρία της επιτροπής προτίθενται, σύμφωνα με τον κ. Σωκράτους, να στηρίξουν την άποψή τους ότι συγκεκριμένες πρόνοιες της συγκεκρι-

Αναβολή των εξετάσεων τετραμήνων θα ζητήσουν ενώπιον της επιτροπής Παιδείας της Βουλής ΟΕΛΜΕΚ και οργανωμένοι γονείς.

μένης μεταρρύθμισης είναι προβληματικές με αποτέλεσμα να θυματοποιούνται οι μαθητές, εγκλωβίζοντας, όπως τόνισε, το εκπαιδευτικό σύστημα σε ένα απίστευτο εξετασιοκεντρισμό. Ο Πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ, προχωρώντας ένα βήμα παραπέρα, υπογράμμισε ότι το νέο σύστημα θα επιφέρει περισσότερο άγχος στους μαθητές, αλλά και έξαρση της παραπαιδείας. Σε επικοινωνία μας με τον πρόεδρο της Πρωτοβάθμιας Συνομοσπονδίας γονέων μέσων εκπαιδευτικής Κυριάκο Νικηφόρου μας λέχθηκε ότι και οι ίδιοι είναι υπέρ της αναστολής της εφαρμογής των εξετάσεων τετραμήνων, σημειώνοντας ότι πρώτα θα πρέπει να σημειωθούν σειρά αλλαγών προτού μπούμε στην εφαρμογή των εξετάσεων τετραμήνων. Τονίζοντας χαρακτηριστικά ότι και οι ίδιοι ενώπιον της επιτροπής θα ζητήσουν αναβολή των εξετάσεων τετραμήνων μέχρι να διασαφηνιστούν όλες οι λεπτομέρειες του νέου συστήματος, ανέφερε καταληκτικά ότι τα τελευταία χρόνια δημιουργήθηκε άγχος στους μαθητές στο πλαίσιο μιας εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και θα πρέπει σε όποιες άλλες αλλαγές σημειωθούν να λαμβάνεται υπόψη και η θέση των γονέων και των μαθητών.



Οι Γερμανοί μηχανικοί ανησυχούν ότι η Tesla έχει ανακαλύψει ένα νέο είδος μπαταρίας που απαιτεί πολύ μικρότερη ποσότητα κοβαλτίου. Το κοβάλτιο είναι δυσεύρετο και ως εκ τούτου πολύ ακριβό.

Τα μυστικά της Tesla τρομάζουν BMW, VW και Mercedes

Τι ανακάλυψαν οι Γερμανοί μηχανικοί που έκαναν «φύλλο και φτερό» το Model 3

Οι μεγάλες γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες συνειδητοποιούν ότι η αμερικανική Tesla θα αποδειχθεί, τελικά, πολύ πιο δύσκολος αντίπαλος στον «πόλεμο» για την επικράτηση στην αγορά των ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Μηχανικοί των μεγάλων γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών αγόρασαν μυστικά αρκετά αυτοκίνητα Model 3 της Tesla, τα έκαναν «φύλλο και φτερό» για να μελετήσουν την τεχνολογία που κρύβει το νέο προηγμένο μοντέλο της αμερικανικής αυτοκινητοβιομηχανίας, σύμφωνα με αποκλειστικό ρεπορτάζ του γερμανικού οικονομικού περιοδικού WirtschaftsWoche.

Στόχος δεν ήταν να ανακαλύψουν μόνο τα τεχνολογικά μυστικά της Tesla, αλλά και να υπολογίσουν το κόστος των πρώτων υλών που απαιτούνται για την παραγωγή του Model 3, καθώς και το κόστος παραγωγής του. Αυτά που ανακάλυψαν τους σοκάραν. Πρώτον, είναι πολύ πιθανόν ότι το Model 3 προσφέρει στην Tesla εξαιρετικά περιθώρια κέρδους. Δεύτερον, οι Γερμανοί μηχανικοί ανησυχούν ότι η Tesla έχει ανακαλύψει ένα νέο είδος μπα-

την κρατική επιδότηση) και 78.000 δολαρίων.

Ωστόσο, σύμφωνα με εκθέσεις που έχουν περιέλθει εις γνώσιν του WirtschaftsWoche, το κόστος των πρώτων υλών που απαιτούνται για την κατασκευή ενός Model 3 ανέρχεται στις 18.000 δολάρια. Το κόστος παραγωγής υπολογίζεται σε επιπλέον 10.000 δολάρια. «Αν καταφέρει η Tesla, όπως σχεδιάζει, να παράγει 10.000 αυτοκίνητα την εβδομάδα, τότε το Model 3 θα αυξήσει κατά πολύ τα έσοδά της», λέει ένας μηχανικός παραγωγής, ο οποίος έχει εμπλακεί στις αναλύσεις και στις δοκιμές στις οποίες υπέβαλαν οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες το Model 3. Η όλη επιχείρηση ήταν μυστική, σύμφωνα με το γερμανικό περιοδικό.

Οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες αγόρασαν τουλάχιστον 4 Model 3 στη λεγόμενη «γκρίζα» αγορά. Οι πωλητές ήταν πιθανότατα υπάλληλοι της Tesla, οι οποίοι είχαν το δικαίωμα να παραγγείλουν και να λάβουν το Model 3 νωρίτερα από το ευρύ κοινό. Η τιμή κάθε μεταχειρισμένου Model 3 υπολογίζεται από 100.000 έως 130.000 δολάρια.

Απειλή

Οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες θεωρούν την Tesla τεράστια απειλή, τόσο λόγω της προηγμένης τεχνολογίας της όσο και λόγω της υψηλής δημοφιλίας του επικεφαλής της. Πέρυσι, το Model X, το ακριβότερο μοντέλο της Tesla, πούλησε στη Γερμανία περισσότερα αυτοκίνητα από τις συμβατικές Mercedes-Benz S Class και τις BMW 7.

Όλες οι μεγάλες γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες ετοιμάζουν αντιμετώπιση στον τομέα του ηλεκτρικού αυτοκινήτου, ωστόσο εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν τις συνέπειες του σκανδάλου με την παραποίηση στοιχείων για τις εκπομπές αερίων ρύπων των αυτοκινήτων τους που κινούνται με πετρέλαιο. Η απειλή θα είναι ακόμη μεγαλύτερη αν όντως έχει καταφέρει η Tesla να παραγάγει, μαζί με την Panasonic, μια νέα μπαταρία που χρησιμοποιείται στο Model X και περιέχει πολύ λιγότερο κοβάλτιο, μόλις 2,8%, έναντι του συνηθισμένου 8%. «Αν το κατάφεραν αυτό, τότε θα είναι τεράστιο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την Tesla», επισημαίνει ο Σβεν Μπάουερ, επικεφαλής της BMZ, της μεγαλύτερης ανεξάρτητης γερμανικής εταιρείας κατασκευής μπαταριών.

Αναδιάρθρωση επιχειρηματικών δανείων 20 δισ. δολ. στην Τουρκία

Η υποχώρηση της λίρας καθιστά πολύ δύσκολη την εξυπηρέτησή τους

Ως γνωστόν, ενός κακού μύρια έπονται. Στην περίπτωση της Τουρκίας αυτό σημαίνει ένα γιγάντιο κύμα αναδιάρθρωσης επιχειρηματικών δανείων, συνολικού ύψους 20 δισ. δολαρίων. Η δραματική υποχώρηση της τουρκικής λίρας τους περασμένους μήνες καθιστά ολοένα και πιο δύσκολη την εξυπηρέτηση δανείων σε ξένο νόμισμα, που αντιστοιχούν στο 40% του τουρκικού ΑΕΠ.

Οι τουρκικές τράπεζες είχαν εκμεταλλευθεί τα προηγούμενα χρόνια τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού για να χορηγήσουν μεγάλα επιχειρηματικά δάνεια σε δολάρια. Η αλήθεια είναι ότι χορηγούσαν δάνεια σε ξένο νόμισμα μόνο σε μεγάλες επιχειρήσεις που μπορούσαν να πάρουν μέτρα για να προστατευτούν από τις συναλλαγματικές διακυμάνσεις ή σε επιχειρήσεις με καταθέσεις σε δολάρια.

Ωστόσο, η υποχώρηση της λίρας έναντι του δολαρίου κατά σχεδόν 22% από την αρχή του έτους έχει καταστήσει ακόμα πιο δύσκολη την εξυπηρέτηση των δανείων. Το ίδιο αποτέλεσμα έχει και η αύξηση του βασικού επιτοκίου δανεισμού της Τουρκίας κατά 3% στο 16,5%, την περασμένη εβδομάδα, στην προσπάθεια της Αγκυρας να περιορίσει την κατάρρευση της λίρας. Το αποτέλεσμα είναι οι μεγαλύτερες

Είναι σίγουρο ότι θα ασκηθούν πιέσεις στον ισολογισμό των τουρκικών τραπεζών και στην πιστοληπτική διαβάθμιση των εταιρειών που ζητούν υποχρεωτικούς όρους αποπληρωμής.

τουρκικές επιχειρήσεις να απαιτούν σήμερα την αναδιάρθρωση δανείων τους, συνολικού ύψους 20 δισ. δολαρίων, η οποία είναι προτιμότερη από τη μη εξυπηρέτησή τους, αλλά σε κάθε περίπτωση θα πιέσει τον ισολογισμό των τουρκικών τραπεζών και την πιστοληπτική διαβάθμιση των εταιρειών που ζητούν ευνοϊκότερους όρους αποπληρωμής. «Σήμερα, με τα επιτόκια δανεισμού σε υψηλότοπο επίπεδο, τη λίρα ασθενική, παρά τις πρόσφατες ενέργειες της κεντρικής τράπεζας, θα μπορούσε να περιοριστεί ακόμη περισσότερο η δυνατότητα (των εταιρειών) να εξυπηρετούν τα δάνειά τους», λέει ο Τόμας Νέτσελ, αναλυτής του Bloomberg Intelligence. Τον Απρίλιο, η εταιρεία εκμετάλλευσης αλυσίδας εστιατορίων



Τον Μάιο, η εταιρεία Yildiz Holding, η οποία είναι ιδιοκτήτρια, μεταξύ άλλων, των σοκολατών Godiva και των σνακ McVitie's, ανακοίνωσε ότι συμφώνησε με τις τράπεζες για την αναδιάρθρωση δανείων συνολικού ύψους 5,5 δισ. δολαρίων, μέσω της χορήγησης νέου τετραετούς δανείου που μπορεί να επεκταθεί για ακόμη τέσσερα έτη.

Dogus Holding, του δισεκατομμυριούχου Φερίτ Σαχένκ, ζήτησε από τις τράπεζες την αναδιάρθρωση δανείων συνολικού ύψους 2,5 δισ. δολαρίων. Τον Μάιο η εταιρεία Yildiz Holding, η οποία είναι ιδιοκτήτρια, μεταξύ άλλων, των σοκολατών Godiva και των σνακ McVitie's, ανακοίνωσε ότι συμφώνησε με τις τράπεζες για την αναδιάρθρωση δανείων συνολικού ύψους 5,5 δισ. δολαρίων, μέσω της χορήγησης νέου τετραετούς δανείου που μπορεί να επεκταθεί για ακόμη τέσσερα έτη. Την ίδια μοίρα έχουν και πολλές κοινοπραξίες μεταξείων τουρκικών και ξένων εταιρειών. Η ιταλική ενεργειακή εταιρεία Ansaldo και η τουρκική Unit Investment έχουν αρχίσει, σύμφωνα με πληροφορίες, συζητήσεις για

την αναδιάρθρωση δανείου ύψους 700 εκατ. δολαρίων. Η ιταλική κατασκευαστική εταιρεία Astaldi και η τουρκική IC Holding επίσης φέρεται να συζητούν με την Industrial & Commercial Bank of China την αναδιάρθρωση δανείου ύψους 2,3 δισ. δολαρίων που είχαν λάβει το 2013. Όλες αυτές οι συζητήσεις διενεργούνται τη στιγμή που οι τουρκικές τράπεζες εξετάζουν προτάσεις για διευθέτηση της χρεοκοπίας της Turk Telekomunikasyon, της μεγαλύτερης τουρκικής εταιρείας τηλεπικοινωνιών, που τα δύο τελευταία χρόνια δεν εξυπηρετεί δάνειο ύψους 4,75 δισ. δολαρίων.

Η λίρα υποχώρησε περισσότερο από 2% χτες έναντι του δολαρίου, με την ισοτιμία να κυμαίνεται γύρω από το 4,61, μετά τη δημοσίευση

πολύ αρνητικών στοιχείων για την πορεία της τουρκικής μεταποίησης. Ο δείκτης υπευθύνων παραγγελιών (PMI) της τουρκικής μεταποίησης υποχώρησε στο 46,4% τον Μάιο από 48,9 τον Απρίλιο, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας IHS Markit. Δεδομένου ότι κάθε τιμή του δείκτη κάτω από το 50 σημαίνει υποχώρηση της οικονομικής δραστηριότητας, οι δουλείες των τουρκικών εργοστασίων περιορίζονται με ταχύ ρυθμό, παρά τη μεγάλη υποχώρηση της λίρας που καθιστά ανταγωνιστικότερα τα προϊόντα τους. «Η τιμή του δείκτη δείχνει ότι ο τουρκικός μεταποιητικός τομέας αντιμετώπισε ακόμη πιο δύσκολες συνθήκες τον Μάιο», λέει η Γκαμπριέλα Ντίκενς, οικονομολόγος της IHS Markit.

Στο 12,2% ο πληθωρισμός στην Τουρκία τον Μάιο

Σε υψηλό εξαμίνιο έφθασε τον Μάιο ο πληθωρισμός στην Τουρκία, λόγω της κατάρρευσης της ισοτιμίας της λίρας. Η άνοδος του κόστους διαβίωσης και το μεγάλο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών έχουν προκληθεί εξαιτίας της διολίσθησης της τουρκικής λίρας, εντεινόντας τις πιέσεις για νέα αύξηση των επιτοκίων από την κεντρική τράπεζα. Παρότι ο πρόεδρος της χώρας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν αντιτίθεται στην αύξηση του κόστους δανεισμού, ενώψει των εθνικών εκλογών στις 24 Ιουνίου, η ανοδική πορεία του πληθωρισμού έχει πληθεί την εμπιστοσύνη στην οικονομία. Είναι μεγάλοι πλέον οι κίνδυνος να επιδεινωθούν ραγδαία οι οικονομικές συνθήκες, τρέποντας σε φυγή τους ξένους επενδυτές.

Τα τελευταία στοιχεία για την άνοδο των τιμών «είναι σίγουρο ότι θα αναγκάσουν την κεντρική τράπεζα να πάρει κάποιες αποφάσεις



στη συνεδρίαση της 7ης Ιουνίου», σχολιάζει ο Τίμοθι Ασ, οικονομολόγος στην BlueBay Asset Management. Ο ετήσιος πληθωρισμός στην Τουρκία σκαρφάλωσε τον Μάιο στο 12,2%, από το 10,9% τον προηγούμενο μήνα. Οι τιμές των τροφίμων, που αντιπροσωπεύουν σχεδόν το ένα τέταρτο του καλαθιού της νοικοκυράς στην Τουρκία, αυξήθηκαν 11% από 8,8%

που είχαν αυξηθεί τον Απρίλιο. Στον κλάδο ενέργειας, οι τιμές αυξήθηκαν τον Μάιο κατά 15,2% σε ετήσια βάση, από το 12% έναν μήνα πριν.

Η προσδοκία των αναλυτών για νέα αύξηση των επιτοκίων, έπειτα από αυτήν που αποφασίστηκε στις 23 Μαΐου, οδήγησε χτες στην άνοδο κατά 0,2% του νομίσματος της χώρας, φθάνοντας τις 4,6363 λίρες έ-

ναντι ενός δολαρίου. Στην έκτακτη συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε η κεντρική τράπεζα τον Μάιο αποφασίστηκε αύξηση των επιτοκίων κατά 300 μονάδες βάσης, διότι η τουρκική λίρα είχε διολισθήσει στο ιστορικό χαμηλό των 4,8450 λιρών έναντι του ενός δολαρίου. Στην επόμενη συνεδρίαση, η κεντρική τράπεζα μπορεί να αυξήσει το κόστος δανεισμού ακόμη κατά 100 μονάδες βάσης, προβλέπει ο Τζέισον Τουβρέι, οικονομολόγος στην Odeabank. Πριν από την αύξηση του Μαΐου, η κεντρική τράπεζα είχε δεχθεί σκληρή κριτική διότι δεν έπαιρνε κανένα μέτρο για να δαμάσει τον πληθωρισμό στη χώρα, που κινείται πάνω από το 10% από τις αρχές του 2017. Η αβεβαιότητα για την πορεία της οικονομίας οδήγησε σε άνοδο το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών τον Μάρτιο στα 4,812 δισ. δολάρια από τα 4,5 δισ. δολάρια τον Φεβρουάριο.



Grant Thornton

An instinct for growth™

Audit | Tax | Advisory

Stand above the crowd.

In today's environment, conventional wisdom doesn't get you very far. We build collaborative teams that will give you the fresh perspectives to rise above the status quo.

www.gtcyprus.com



Η Standard&Poor's προχώρησε σε υποβάθμιση της Deutsche Bank

Υψηλό το ρίσκο εκτέλεσης του νέου επιχειρηματικού μοντέλου της τράπεζας

Η Standard&Poor's υποβάθμισε χθες την πιστοληπτική ικανότητα της Deutsche Bank, εντείνοντας τις πιέσεις που δέχεται η διοίκησή της και κατ'επέκταση η μετοχή του γερμανικού τραπεζικού κολοσσού. Ο οίκος αξιολόγησης αμφιβάλλει για το αν ο νέος διευθύνων σύμβουλος Κρίστιαν Σέβινγκ μπορεί να φέρει εις πέρας ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης που θα αποκαταστήσει την κερδοφορία του γερμανικού κολοσσού, όπως αναφέρεται σε χθεσινό σημείωμα. Μία ημέρα πριν είχε αποκαλυφθεί πως οι αρμόδιες αμερικανικές αρχές κατατάσσουν την αμερικανική θυγατρική της Deutsche Bank στη λίστα με τα «προβληματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα».

Ο Κρίστιαν Σέβινγκ αποειράθηκε να καθιστάσει το προσωπικό του ομίλου, το οποίο ενημερώθηκε την περασμένη εβδομάδα για απολύσεις 10.000 υπαλλήλων. «Η οικονομική ισοχία όλου του ομίλου είναι ισχυρή»,

Η S&P υποβάθμισε τη μετοχή της εμβληματικής γερμανικής τράπεζας από την κατηγορία A- στην κατηγορία BBB+.

τόνισε ο κ. Σέβινγκ, ο οποίος τον Απρίλιο από εκτελεστικούς διευθυντές της Deutsche Bank προήχθη σε διευθύνοντα σύμβουλο, αντικαθιστώντας τον Τζον Κράιν. Ο ίδιος παραδέχεται σε έγγραφο που διακινήθηκε στο εξωτερικό της τράπεζας ότι οι τελευταίες εξελίξεις «δεν είναι καλές». Η Standard&Poor's υποβάθμισε τη μετοχή της Deutsche Bank από την κατηγορία A- στην BBB+. Ο οίκος αξιολόγησης εξοφλούσε χθες ο διευθύνων σύμβουλος και ιδρυτής της αυτοκινητοβιομηχανίας FCA Σέρτζιο Μαρκιόνε, «ο στόχος μας είναι να προσφέρουμε τεχνολογία αυτόνομων οδήγησης, ενώ παράλληλα θα μας δώσει τη δυνατότητα να διερευνήσουμε νέα προϊόντα τα οποία θα κάνουν πραγματικότητα το όραμα της Waymo». Επιπλέον, όπως επισημαίνουν ειδικοί αναλυτές, η αναβάθμιση της συνεργασίας FCA-

Η απόλυση 10.000 υπαλλήλων, κυρίως από τον τομέα της επενδυτικής τραπεζικής, που ανακοινώθηκε την



«Η οικονομική ισοχία του ομίλου είναι ισχυρή», τόνισε ο κ. Κρίστιαν Σέβινγκ, ο οποίος τον Απρίλιο από εκτελεστικούς διευθυντές της Deutsche Bank προήχθη σε διευθύνοντα σύμβουλο. Ο ίδιος, πάντως, παραδέχεται σε έγγραφο που διακινήθηκε στο εξωτερικό της τράπεζας ότι οι τελευταίες εξελίξεις «δεν είναι καλές».

περασμένη εβδομάδα, δεν καθιστάσει ούτε τους μετόχους της Deutsche Bank, οι οποίοι φαίνεται πως έχουν αγανακτήσει λόγω των πολλών περιπετειών στις οποίες έχει εμπλακεί η τράπεζα. Τα τελευταία χρόνια αποκαλύφθηκε η εμπλοκή του γερμανικού κολοσσού σε σειρά σκανδάλων για την παραπλάνηση επενδυτών, τη χειραγώγηση αγορών και την παραβίαση κυρώσεων των ΗΠΑ εις βάρος τρίτων χωρών.

Χθες, η αρχή προστασίας των καταναλωτών στην Αυστραλία ανακοίνωσε πως θα ασκήσει ποινική δίωξη εις βάρος της Deutsche Bank, Citigroup και της Australia & New Zealand Banking Group για τη δημιουργία καρτέλ. Την Τετάρτη, επίσης, η Wall Street

Journal και η Financial Times αποκάλυψαν πως η θυγατρική της Deutsche Bank στις ΗΠΑ αξιολογείται ως «προβληματική» από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα και, κατ'επέκταση, από την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Εγγύησης Καταθέσεων (FDIC).

Σκεπτικισμός για την πορεία του ισχυρότερου τραπεζικού ομίλου στη Γερμανία έχει εκφραστεί από διάφορες πλευρές, γεγονός που αιτιολογεί την πτώση της μετοχής του κατά 42% από τις αρχές του έτους. Στην τελευταία συνέλευση μετόχων της Deutsche Bank ζητήθηκε η παύση του προέδρου του εποπτικού συμβουλίου, Πολ Αχλάιντερ. Το αδύναμο σημείο του τραπεζικού κολοσσού θεωρείται η μόδα επενδυτικής τραπεζικής και ο

αμφίβολος ρόλος που έπαιξε στην αποτομή και, κατά πολλούς, επιπόλαιη επέκταση του ομίλου από τη δεκαετία του 1990 έως το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης την περίοδο 2007-2009. Την τελευταία τριετία, ο όμιλος έχει συσσωρεύσει ζημιές 9 δισ. ευρώ. Σε συνέντευξη που έδωσε στη γερμανική εφημερίδα Handelsblatt ο επικεφαλής οικονομολόγος της Deutsche Bank, Ντίετβιντ Φόλκερς-Λάνταου, κατηγορήθηκε την πρώτην ανώτατη διοίκηση για τα υφιστάμενα προβλήματα της τράπεζας. «Από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, η διοίκηση της τράπεζας παρέδωσε στους διαπραγματευτές τον έλεγχο κινήσεων στις αγορές κεφαλαίου», επισήμανε ο κ. Φόλκερς-Λάνταου.

Η Airbus πρέπει να αλλάξει για να προλάβει να επιτύχει τους υψηλούς στόχους της

Μια τεράστια πρόκληση αντιμετωπίζει η Airbus. Πρέπει έως τα τέλη του 2018 να εκτελέσει τεράστιο όγκο παραγγελιών. Ο ευρωπαϊκός όμιλος αεροναυπηγικής είναι, όμως, εκτός χρονοδιαγράμματος. Παρέκτος, όμως, 172 αεροσκάφη που πρώτο τετράμηνο του έτους, διότι δεν παρέλαβε εγκαίρως τον απαραίτητο μηχανολογικό εξοπλισμό από προμηθευτές του. Εν τω μεταξύ, πρέπει να έχει παραδώσει 800 παραγγελίες έως τα τέλη του τρέχοντος έτους.

«Η παράδοση 80 έως 90 αεροσκαφών την εβδομάδα είναι ένας στόχος που δεν έχει ακόμη επιτευχθεί», δήλωσε ο πρόεδρος της Airbus Γκιγιόμ Φορί σε συνέντευξη που έδωσε σε έντυπο της εταιρείας και την αναμετέδωσε το πρακτορείο Reuters.

Για να καταφέρει να ικανοποιήσει τη ζήτηση, ο ευρωπαϊκός όμιλος θα πρέπει να προχωρήσει στην αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων του, δήλωσε ο κ. Φορί. «Μακροπρόθεσμα θα πρέπει να προχωρήσουμε σε αλλαγές του συστήματος παραγωγής, το οποίο είναι πιο ξεπερασμένο».

Η Airbus καθυστερεί στην παράδοση αεροσκαφών, διότι δεν έχει λάβει εγκαίρως κινητήρες από την Pratt & Whitney, η οποία είναι μονάδα της United Technologies, και από την CFM International, την οποία κατέχουν η Safran και η General Electric.

Σε άλλη συνέντευξη που έδωσε στη γαλλική εφημερίδα Les Echos, ο κ. Φορί δήλωσε ότι, προς το παρόν, δεν έχει ληφθεί καμία απόφαση για την αύξηση της παραγωγής από 50 σε 70 μοντέλα A-320. Αν και η ζήτηση είναι ισχυρή από τις αεροπορικές εταιρείες, η Airbus εξετάζει αν η εφοδιαστική αλυσίδα της μπορεί να αντεπεξέλθει σε τόσο μεγάλη ζήτηση. Το A-320

της Airbus είναι ένα επιβατικό αεροσκάφος με στενή άτρακτο για πτήσεις μεσαίων αποστάσεων. Ανταγωνίζεται το μοντέλο 737 της αμερικανικής Boeing. Η Boeing, εν τω μεταξύ, βρίσκεται σε διαδικασία για την ανάπτυξη ενός νέου συστήματος μεταποίησης, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί αρχικά για την κατασκευή μεσαίων και έπειτα μεγαλύτερων αεροσκαφών.

Οι παραγγελίες στον παγκόσμιο κλάδο της αεροναυπηγικής έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, κάνοντας επιτακτική την ανάγκη να χρησιμοποιούνται περισσότερο οι ψηφιακές τεχνολογίες. Μεγάλη άνοδος έχει καταγραφεί στην επιβατική κίνηση, και έτσι οι αερο-

Οφείλει να προβεί στην εκτέλεση 800 παραγγελιών έως τα τέλη του τρέχοντος έτους.

πορικές εταιρείες επεκτείνουν τον στόλο τους. Σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Αερομεταφορών (IATA), φέτος αναμένεται να ταξιδέψουν αεροπορικούς περίπου 4,3 δισ. άτομα. Βάσει αυτών των προβλέψεων, τα κέρδη των αεροπορικών εταιρειών εκτιμάται ότι θα φθάσουν φέτος τα 38 δισ. δολάρια.

Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της αύξησης στην επιβατική κίνηση θα προέλθει από τις περιοχές της Ασίας και του Ειρηνικού. Σύμφωνα με προβλέψεις της IATA, πάνω από το ήμισυ των νέων επιβατών την επόμενη εικοσαετία θα προέλθει από τις χώρες της Ασίας και του Ειρηνικού. Εως το 2022, η Κίνα θα έχει εξελιχθεί στη μεγαλύτερη αγορά για τις αεροπορικές εταιρείες, ξεπερνώντας ακόμη και τις ΗΠΑ.

REUTERS, BLOOMBERG

Πτώση της μεταποίησης στην Ευρωζώνη τον Μάιο

Συνεχίστηκε και τον Μάιο για πέμπτο διαδοχικό μήνα η υποχώρηση του Δείκτη Διευθυντών Προμηθειών (PMI) στον κλάδο της μεταποίησης στην Ευρωζώνη. Οι επιχειρηματίες δείχνουν απαισιόδοξη για τις προοπτικές των εταιρειών τους, καθώς ο δείκτης μελλοντικής παραγωγής τον Μάιο υποχώρησε στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 20 μηνών, στις 62,2 μονάδες από τις 64,4 μονάδες τον Απρίλιο. Η οικονομία της Ευρωζώνης στις αρχές του 2018 αναπτύχθηκε δυναμικά και έκτοτε φαίνεται ότι εξασθενεί. Πάντως δεν έχει χάσει την ισχύ της, όπως παρατηρούν αναλυτές. Παράλληλα, επισημαίνουν ότι οι συνθήκες αυτές δίνουν τα περιθώρια στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να ολοκληρώσει εντός του τρέχοντος έτους την ιδιαίτερα χαλαρή νομισματική της πολιτική. Όπως προβλέπουν αναλυτές που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Reuters, η ΕΚΤ θα ολοκληρώσει το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης στα τέλη του χρόνου, αν και ακόμα δεν έχει ελέγξει τον πληθωρισμό, ο οποίος παραμένει σε πιο χαμηλά επίπεδα από τον επίσημο στόχο της.

Αβεβαιότητα

Τον Μάιο, ο Δείκτης Διευθυντών Προμηθειών (PMI) έπεσε στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 15 μηνών, και διαμορφώθηκε στις 55,5 μονάδες, τον Απρίλιο ήταν στις 56,2 μονάδες. Ο PMI στη Γερμανία εξασθένησε στα χαμηλότερα επίπεδα 15 μηνών, στην Ισπανία στα χαμηλότερα 9 μηνών και 18 μηνών στην Ιταλία. Κατά τους οικονομολόγους, η εξέλιξη αυτή συνδέεται με την επιβράδυνση στις εξαγωγές, η οποία επηρέασε την αύξηση της παραγωγής και των παραγγελιών. Η επιβράδυνση στις εξαγωγές σχετίζεται με την ενδυνάμωση του ευρώ προς το δολάριο και την εξασθένηση της ζήτησης για ευρωπαϊκά προϊόντα

από τη διεθνή αγορά και ειδικά από τις ΗΠΑ, όπως παρατηρεί ο Κρις Γουίλιαμσον, ανώτατος οικονομολόγος της IHS Markit, που καταρτίζει τον PMI. Πέραν αυτού του δείκτη, στην Ευρωζώνη παρατηρήθηκε τον Μάιο και κάμψη της εμπιστοσύνης των πολιτών και των επιχειρηματιών στις προοπτικές της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η οικονομική ανάπτυξη καθίσταται πιο αργή, ενώ παράλληλα εντείνονται η ανησυχία και η αβεβαιότητα, λόγω των πρόσφατων πολιτικών εξελίξεων στην Ιταλία και στην Ισπανία.

Συγκεκριμένα, ο δείκτης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εμπιστοσύνη πολιτών και επιχειρημα-

Αυτή η εξέλιξη συνδέεται με την επιβράδυνση στις εξαγωγές, η οποία επηρέασε την αύξηση της παραγωγής και των παραγγελιών.

τιών υποχώρησε στις 112,5 μονάδες τον Μάιο από τις 112,7 μονάδες του Απριλίου. Πρόκειται για τα χαμηλότερα επίπεδα του δείκτη τους τελευταίους εννέα μήνες. Αν και η κάμψη ήταν αναμενόμενη από τους οικονομολόγους, προκαλεί ανησυχία ότι κινείται ιταλική για πέμπτο συνεχόμενο μήνα. Εν τω μεταξύ, το 2017 είχε κλείσει πολύ ενθαρρυντικά με τον δείκτη εμπιστοσύνης σε επίπεδα-ρεκόρ 17ετίας. Στη Γερμανία, πάντως, σταθεροποιήθηκε τον Μάιο, ενώ υποχώρησε σε Γαλλία, Ισπανία και Ιταλία. Τέλος, τον προηγούμενο μήνα η αύξηση των νέων παραγγελιών διαμορφώθηκε στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 19 μηνών στην Ευρωζώνη, ενώ ο ρυθμός προσλήψεων βρίσκεται σε επίπεδα ναδίρ 14 μηνών.

Συνεργασία Fiat - Waymo για αυτόνομα οχήματα

Η ιταλοαμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία Fiat-Chrysler Automobiles (FCA) διευρύνει τη συνεργασία της με την αμερικανική Waymo, θυγατρική της Google, στο πεδίο της τεχνολογίας αυτόνομων οδήγησης. Η Waymo είναι έτοιμη να διαθέσει στην αγορά περισσότερα από 62.000 Chrysler Pacifica, τα οποία είναι υβριδικά μίνι βαν χωρίς οδηγό. Οι δύο εταιρείες άρχισαν να συνεργάζονται το 2016, όταν συμφώνησαν να κατασκευάσουν 100 μίνι βαν Chrysler Pacifica εξοπλισμένα με την ειδική τεχνολογία αυτόνομων οδήγησης. Όπως ανακοίνωσε χθες ο διευθύνων σύμβουλος και ιδρυτής της αυτοκινητοβιομηχανίας FCA Σέρτζιο Μαρκιόνε, «ο στόχος μας είναι να προσφέρουμε τεχνολογία αυτόνομων οδήγησης στην πελατεία μας και, μάλιστα, με έναν τρόπο που θα είναι ασφαλής, αποτελεσματικός και ρεαλιστικός».

Ο διευθύνων σύμβουλος της Waymo, Τζον Κράφτς, δεν έκρυψε τον ενθουσιασμό του για την επιβράδυνση της επιχειρηματικής σχέσης της εταιρείας του με τη FCA. «Η αναβάθμιση της συμμαχίας μας θα διευκολύνει το λανσάρισμα της τεχνολογίας αυτόνομων οδήγησης, ενώ παράλληλα θα μας δώσει τη δυνατότητα να διερευνήσουμε νέα προϊόντα τα οποία θα κάνουν πραγματικότητα το όραμα της Waymo». Επιπλέον, όπως επισημαίνουν ειδικοί αναλυτές, η αναβάθμιση της συνεργασίας FCA-



Η Waymo είναι έτοιμη να διαθέσει στην αγορά περισσότερα από 62.000 Chrysler Pacifica, τα οποία είναι υβριδικά μίνι βαν χωρίς οδηγό. Η Waymo και η Fiat άρχισαν να συνεργάζονται το 2016.

Waymo φανερώνει πως η δεύτερη δεν ενδιαφέρει πλέον μόνο για την έρευνα και την ανάπτυξη τεχνολογίας σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και για το πώς αυτή θα γίνει προϊόν προς εμπορική εκμετάλλευση. Στις αρχές του 2018, η Waymo ανακοίνωσε τη συνεργασία της και με την Jaguar,

για να κάνουν από κοινού δοκιμές σε αυτόνομα οχήματα.

Ειδικότερα, η Waymo σχεδιάζει έως τα τέλη της χρονιάς να είναι σε θέση προσφέρει υπηρεσίες ταξί, δηλαδή μεταφοράς και μετακινήσεων επιβατών, αλλά με οχήματα άνευ οδηγού. Η εν λόγω τεχνολογία θα είναι

εγκατεστημένη στα υβριδικά μίνι βαν Chrysler Pacifica, τα οποία τροποποιήθηκαν έτσι ώστε να μπορούν να την ενσωματώσουν. Σε πρώτο στάδιο, η υπηρεσία θα είναι διαθέσιμη στο Φοίνιξ, την πρωτεύουσα της Αριζόνας, και εν συνεχεία στο Σαν Φρανσίσκο στην Καλιφόρνια. Προς το παρόν, οι δοκιμές της υπηρεσίας γίνονται με 600 υβριδικά Chrysler Pacifica στην Αριζόνα και στην Καλιφόρνια. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι και ο ίδιος ο Σέρτζιο Μαρκιόνε και η FCA έχουν δεχθεί σκληρή κριτική επειδή δεν επενδύουν χρόνο, χρήμα και κόπο στην ανάπτυξη και κατασκευή αυτόνομων αυτοκινήτων. Ο κ. Μαρκιόνε αντιτείνει ότι οι αυτοκινητοβιομηχανίες επενδύουν δισεκατομμύρια δολάρια σε τεχνολογία, η οποία δημιουργείται από εταιρείες υψηλής τεχνολογίας και εταιρείες παροχής υπηρεσιών μετακινήσεων, και η οποία δυνητικά μπορεί να βγει στο εμπόριο και να αποφέρει έσοδα.

Η Waymo είναι πρόθυμη τώρα να συζητήσει την εκχώρηση άδειας χρήσης της τεχνολογίας αυτόνομων οδήγησης σε άλλες ενδιαφερόμενες εταιρείες. Και αυτό σημαίνει ότι θέλει να επεκτείνει τη συνεργασία της με τις αυτοκινητοβιομηχανίες. Ενδεχομένως να συνεργαστεί και με την Uber, την εταιρεία διασύνδεσης οδηγών και επιβατών μέσω εφαρμογής, παρά τις παλαιότερες δικαστικές διαμάχες τους.

Προσφυγικό: 4,5 δισ. ευρώ θα εισπράξει η Γερμανία

ΒΕΡΟΛΙΝΟ. Αντί προστίμων σε όσους δεν συνεργάζονται, επιπλέον χρηματοδότηση σε όσους συνεργάζονται. Αυτή είναι η φόρμουλα που προτείνει το Βερολίνο για τη χρηματοδότηση της Ε.Ε. για το προσφυγικό, σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της εφημερίδας «Φρανκφούρτερ Αλγκεμάινε». Η πρόταση αυτή θα είναι προς όφελος κυρίως της ίδιας της Γερμανίας, η οποία αναμένεται να εισπράξει περίπου 4,5 δισ. ευρώ την περίοδο 2021-2027.

Πιο συγκεκριμένα, για κάθε μη Ευρωπαίο πολίτη που εγκαθίσταται στο έδαφός της, μια χώρα θα λαμβάνει καθαρή ενίσχυση 2.800 ευρώ. Για τους υπολογισμούς προσημετρώνται όλοι οι υπήκοοι χωρών εκτός Ε.Ε. που έφθασαν σε μια συγκεκριμένη χώρα από το 2013, εκτός εάν εν συνεχεία αναχώρησαν από αυτήν. Έτσι, τα κονδύλια

Για κάθε πολίτη εκτός Ε.Ε. μια χώρα θα εισπράττει 2.800 ευρώ - Θα επωφεληθούν και άλλες χώρες, όπως η Ιταλία ή η Ελλάδα.

μπορούν να ενισχύσουν και κρατίδια της Δυτικής Γερμανίας τα οποία δεν είναι επιλέξιμα για άλλου είδους διαρθρωτικά κονδύλια, λόγω υψηλού κατά κεφαλήν εισοδήματος.

Εν τω μεταξύ, το κρατικό γερμανικό Ινστιτούτο Εργασιακών Ερευνών (IAB) ανακοίνωσε ότι ο δείκτης ανεργίας μεταξύ των προσφύγων έχει πέσει από το 50,5% στο 40,5%. «Είμαστε σε καλό δρόμο», δήλωσε στους Financial Times ο βασικός συντάκτης της έρευνας, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστή-

μιο Χούμπολτ του Βερολίνου, Χέρμπερτ Μπρίκερ. Ελάχιστοι από το 1 εκατ. ανθράπων που έφθασαν στη Γερμανία το 2015-16 γινώριζαν γερμανικά. Επιπλέον, περίπου το 80% των ενήλικων προσφύγων που έφθασαν στη Γερμανία την περίοδο εκείνη δεν διέθετε πανεπιστημιακό τίτλο ούτε είχε κάνει τεχνικές σπουδές, στοιχεία που περιορίζουν τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας. Σήμερα, ελάχιστοι πρόσφυγες απασχολούνται σε επαγγέλματα που απαιτούν πυκνό ανώτατο σχολές. Περίπου οι μισοί από τους εργαζόμενους πρόσφυγες απασχολούνται σε βοηθητικές δουλειές, ενώ οι άλλοι μισοί σε θέσεις που απαιτούν κάποια εκπαίδευση, π.χ. ως μηχανικοί αυτοκινήτων, μάγειρες ή εργάτες σε εργοστάσια. Ειδικά στα τεχνικά επαγγέλματα, στα οποία παρατηρείται σημαντική έλλειψη εργατικού δυναμικού, υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για

την εκπαίδευση και την πρόσληψη προσφύγων, σύμφωνα με τη Γερμανική Ένωση Τεχνικών Επαγγελματιών ZDH. Πιο συγκεκριμένα, η ZDH ανακοίνωσε ότι φέτος ο αριθμός των προσφύγων που βρίσκονται σε προγράμματα μαθητείας αυξήθηκε κατά 140% σε σύγκριση με πέρυσι.

Η εισροή προσφύγων, προερχομένων κυρίως από μουσουλμανικές χώρες, πυροδότησε στους πιο συντηρητικούς κύκλους ρεύμα επαναβεβαίωσης της χριστιανικής ταυτότητας της Γερμανίας. Έτσι, ο νέος πρωθυπουργός της Βαυαρίας, Μάρκους Σέντερ, διέταξε την υποχρεωτική ανάρτηση σταυρού σε όλα τα δημόσια κτίρια της Βαυαρίας, πλην σχολείων, μουσείων και κρατικών θεάτρων. Το μέτρο ενδέχεται να κριθεί αντισυνταγματικό εξαιτίας του υποχρεωτικού του χαρακτήρα.

REUTERS, A.P.

Ο ΠΕΡΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΚΕΦ. 113, ΑΡΘΡΟ 354 ΙΓ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Αναφορικά με την ALGAMEX ROME LTD, ειδοποιήστε ότι σύμφωνα με το Άρθρο 354 ΙΒ του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, η πιο πάνω ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης έχει, με ειδικό ψήφισμα των μετόχων της, ημερομηνίας 18 Μαΐου 2018, εγκρίνει την μεταφορά των εγγεγραμμένων της γραφείου και την συνέχιση της ως νομικού προσώπου στο Άλκς οφ Μαν (Isle of Man) με βάση το άρθρο 354 Ι του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113 και έχει αποφασίσει όπως υποβάλει αίτηση για την απαιτούμενη συγκατάθεση του Εφόρου Εταιρειών για την συνέχιση της εκτός Κύπρου δικαιοδοσίας.

Ε. Παπανδρέου & Σία ΔΕΠΕ
Δικηγόροι της Εταιρείας

Ηχησαν τα τύμπανα του εμπορικού πολέμου

Ομοβροντία πυρών από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σειρήνες συναγερμού στις βιομηχανίες σε Ευρώπη και Αμερική

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται ο παγκόσμιος εμπορικός πόλεμος που είχε αναγγελθεί από τον Μάρτιο, αλλά είχε ανασταλεί μέχρι την Παρασκευή 1η Ιουνίου. Τον εγκαίνισσε η Ουάσιγκτον την Πέμπτη, επιβάλλοντας δασμούς ύψους 25% στον χάλυβα και 10% στο αλουμίνιο που εισάγει είτε ως πρώτη ύλη είτε ως ολοκληρωμένα προϊόντα από τους σημαντικότερους εμπορικούς της εταίρους, την Ε.Ε., τον Καναδά και το Μεξικό. Προκάλεσε ανα-

πόφευκτα ομοβροντία πυρών από τους συγκεκριμένους εταίρους αλλά και συναγερμό μεταξύ των βιομηχανιών Ευρώπης και Αμερικής. Πρόλαβε, άλλωστε, να ανατρέψει την ατζέντα της συνόδου του G7, που άρχισε λίγες ώρες αργότερα στο Βανκούβερ του Καναδά, και να εκτοπίσει από τη συζήτηση την αισιοδοξία για την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας. Ούτε ο διπλωματικός αγώνας στον οποίο αποδύθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σοφία Μάμμετρου ούτε και οι προειδοποιήσεις του ΔΝΤ για τις επιπτώσεις στην παγκό-

Επικαλούμενος νόμο του 1962, ο Αμερικανός πρόεδρος έθεσε θέμα εθνικής ασφάλειας των ΗΠΑ.

σμια οικονομία δεν κατόρθωσαν να αποθαρρύνουν την κυβέρνηση Τραμπ. Επικαλούμενος νόμο του 1962, ο Αμερικανός πρόεδρος έθεσε θέμα εθνικής ασφάλειας των ΗΠΑ, που του δίνει το δι-

καίωμα να επιβάλει περιορισμούς στις εξωτερικές εμπορικές σχέσεις της υπερδύναμης αν απειλείται το εθνικό συμφέρον. Από την οπτική γωνία των Βρυξελλών, η Ουάσιγκτον επιχείρησε να χρησιμοποιήσει την απειλή των δασμών για να αποσπάσει υποχωρήσεις από τους εταίρους της και να αλλάξει τους όρους του διεθνούς εμπορίου προς όφελός της. Το Πεκίνο, αμέσως μετά τις πρώτες απειλές Τραμπ, ενεπλάκη σε πολλαπλούς γύρους επαφών και έχει επιτύχει έως τώρα τουλάχιστον μία ανακωχή. Οι Βρυ-

ξέλλες, όμως, αρνήθηκαν να προσέλθουν επισημώς στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, προτού ανακληθεί η απειλή των δασμών. Από κοινού με το Βερολίνο, διεκδίκησαν μάταια μια μόνιμη εξαιρέση των ευρωπαϊκών προϊόντων από τους επιμαχούς δασμούς. Οπως χαρακτηριστικά έθεσε το θέμα ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν, η Ευρώπη αρνήθηκε να διαπραγματευθεί «με το όπλο στον κρόταφο». Έτσι, αυτός ο πόλεμος ενδέχεται να διακυβευθεί τα συμφέροντα της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας

αλλά και πολλών αμερικανικών βιομηχανιών που θα δουν να αυξάνεται δραματικά το κόστος των πρώτων υλών. Ίσως δοκιμάσει τις σχέσεις μεταξύ συμμάχων και εμπορικών εταίρων και δεν αποκλείεται να αλλάξει τους συσχετισμούς δυνάμεων. Ήδη η Ε.Ε. φαίνεται να προσεταιρίζεται τον Καναδά και το Μεξικό για να συντονίσουν τις κινήσεις τους εναντίον της Ουάσιγκτον. Κι ενώ έχει εμπορικές διενέξεις και με την Κίνα, προσεγγίζει το Πεκίνο, επιδιώκοντας σύσφιγξη των διμερών σχέσεων.

Οι Harley-Davidson, το αμερικανικό ουίσκι και τα μπλουτζίν

Επειτα από σχεδόν δύο μήνες ατελείωτων προσπαθειών, με στόχο να αποσπάσει από την Ουάσιγκτον μόνιμη εξαιρέση των προϊόντων της από τους δασμούς, η Ε.Ε. αναγκάστηκε να καταφύγει στα αντίποινα με τα οποία είχε απειλήσει την κυβέρνηση Τραμπ από τον Μάρτιο. Την Παρασκευή προσέφυγε στον ΠΟΕ κατά της Ουάσιγκτον, καταγγέλλοντας τους δασμούς στα προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου ως παραβίαση των κανόνων του διεθνούς εμπορίου. Λίγες ώρες νωρίτερα, η επίτροπος Εμπορίου Σοφία Μάμμετρου είχε ανακοινώσει τιμωρητικούς δασμούς σε αμερικανικά προϊόντα προερχόμενα κυρίως από πολιτείες που ψήφισαν τον Ντόναλντ Τραμπ. Ανάμεσα τους οι εμβληματικές μοτοσυκλέτες Harley-Davidson, το αμερικανικό ουίσκι και τα μπλουτζίν αλλά και πολλά άλλα, η αξία των οποίων υπολογίζεται σε 2,8 δισ. ευρώ.

Η Ε.Ε. αναγκάστηκε να καταφύγει στα αντίποινα με τα οποία είχε απειλήσει την κυβέρνηση Τραμπ ήδη από τον Μάρτιο.

Παράλληλα, όμως, η Ε.Ε. προσέφυγε και κατά του Πεκίνου, καταγγέλλοντας την τακτική του να υποκλέπτει τεχνολογία από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, καθώς τις αναγκάζει να σχηματίζουν κοινοπραξίες με κινεζικές, προκειμένου να μπορούν να δραστηριοποιηθούν στην Κίνα. Εν ολίγοις, αφού προσπάθησε να αποφύγει έναν εμπορικό πόλεμο, αναμφίβολα επιζητά για τα ευρωπαϊκά συμφέροντα, η Ε.Ε. άνοιξε διπλό μέτωπο. Την ώρα που ανακινούνταν τα αντίμετρα της Ε.Ε., ο Αμερικανός υπουργός Εμπορίου Γουίλμπουρ Ρος κατέφθανε στο Πεκίνο για έναν νέο γύρο επαφών με την κινεζική ηγεσία, με την οποία φαίνεται να κυοφορείται κάποιος είδους διακανονισμός έστω και προσωρινός. Στοχεύοντας, άλλωστε, στις πολιτείες που ελέγχουν οι Ρεπουμπλικανοί, δίνει πολιτική χροιά στον εμπορικό πόλεμο στον οποίο εμπλέκονται πλέον Ευρώπη, Αμερική και Κίνα. Η κ. Μάμμετρου

προσπάθησε ακόμη και μετά την προσφυγή στον ΠΟΕ να κατευνάσει τα πνεύματα, δηλώνοντας ότι «δεν βρίσκεται σε εμπορικό πόλεμο αλλά σε πολύ δύσκολη κατάσταση». Είναι, ωστόσο, γεγονός ότι η εμπορική πολιτική του Ντόναλντ Τραμπ θέτει σε κίνδυνο εξαγωγές προϊόντων της Ε.Ε., συνολικής αξίας 6,4 δισ. ευρώ. Το διακυβεύμα για την Ε.Ε. είναι προφανές, όμως, το συμφέρον των γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών, καθώς η κυβέρνηση Τραμπ στοχεύει, παράλληλα, στα ευρωπαϊκά αυτοκίνητα πολυτελείας, όπως τα μοντέλα BMW και Daimler, που έχουν κατακλύσει την αμερικανική αγορά. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του γερμανικού τύπου, που προκάλεσαν πτώση των μετοχών γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών, ο Αμερικανός πρόεδρος προεξέδωσε τον Γάλλο ομόλογό του ότι στόχος του είναι να μην κυκλοφορούν πλέον στη Νέα Υόρκη μοντέλα της Mercedes-Benz. Από τον Μάρτιο και τις πρώτες απειλές για επιβολή δασμών, ο Ντόναλντ Τραμπ είχε αναφερθεί στη δυσαναλογία ανάμεσα στις ευρωπαϊκές και στις αμερικανικές εξαγωγές, και ειδικότερα στο εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ από το διμερές εμπόριο με τη Γερμανία. Τα επιβατικά αυτοκίνητα που εισάγει η Ε.Ε. από τις ΗΠΑ δεν υπερβαίνουν σε αξία τα 6,2 δισ. ευρώ, σύμφωνα με στοιχεία που αφορούν την περυσινή χρονιά, όταν οι εξαγωγές της Ε.Ε. στις ΗΠΑ ανήλθαν περίπου στα 37 δισ. ευρώ, σύμφωνα με την ένωση ευρωπαϊκών βιομηχανιών ACEA, που εδρεύει στις Βρυξέλλες. Η ένωση γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών VDA αναφέρει ότι τα μέλη της εξήγαγαν περίπου 657.000 οχήματα στις ΗΠΑ. Αν συνυπολογιστούν και οι εξαγωγές ανταλλακτικών αυτοκινήτων, κινητήρων και αυτοκινήτων, αλλά και μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, έφτασαν στα 31,2 δισ. ευρώ το 2016. Οι μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες της Γερμανίας έχουν, πάντως, μονάδες παραγωγής στις ΗΠΑ, όπου παράγαν περίπου 804.000 οχήματα. Γι' αυτό και η ένωση γερμανικών βιομηχανιών BDI προειδοποίησε πως αν η Ε.Ε. προχωρήσει στην εφομογή αντιμέτρων, θα πρέπει να περιμένει νέα κίνηση της κυβέρνησης Τραμπ και, εν ολίγοις, νέο γύρο μέτρων.

Η Ουάσιγκτον επιβάλλει δασμούς στον χάλυβα και στο αλουμίνιο της Ε.Ε.

Οι εμπορικοί εταίροι των ΗΠΑ ετοιμάζουν αντίποινα

ΔΑΣΜΟΙ

25% στις εισαγωγές χάλυβα

10% στις εισαγωγές αλουμινίου

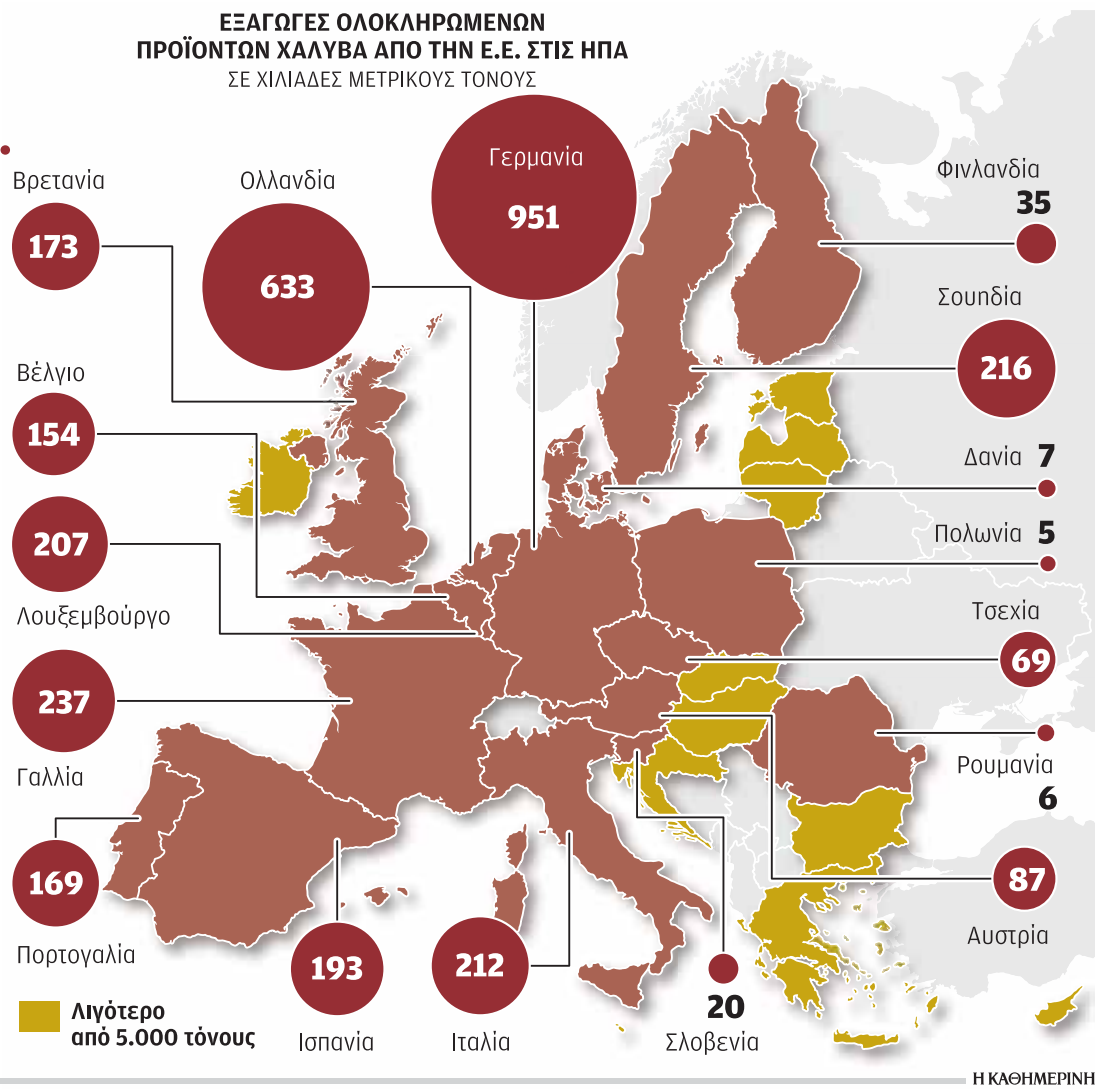
ΑΣΙΑ

Το 2017, η Ε.Ε. εξήγαγε στις ΗΠΑ χάλυβα αξίας **5,3 δισ. ευρώ** και αλουμίνιο αξίας **1,1 δισ. ευρώ**

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπου **320.000 άνθρωποι** σε όλη την Ε.Ε. απασχολούνται στη βιομηχανία παραγωγής χάλυβα

ΠΗΓΕΣ: BBC, Bloomberg, Reuters, GRAPHIC NEWS



Το Μεξικό θα επιβάλει δασμούς σε προϊόντα των ΗΠΑ

Για τον Καναδά και το Μεξικό αποτέλεσε δυσάρεστη έκπληξη η απόφαση της Ουάσιγκτον να επιβάλει δασμούς και στα δικά τους προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου. Οι δύο χώρες συνομιλούσαν με την Ουάσιγκτον, στοχεύοντας σε νέα συμφωνία ελεύθερου εμπορίου, σε μια νέα Ναφτα, η οποία, όπως όλα δείχνουν, τώρα καθίσταται εξαιρετικά δύσκολο να υλοποιηθεί. Είχαν, άλλωστε, κάθε λόγο να προσβλέπουν σε μια καλή συνεννόηση με την αμερικανική κυβέρνηση, καθώς τα αντίποινά τους θα πλήξουν άμεσα τις αμερικανικές βιομηχανίες. Από επίσημα στοιχεία των δύο χωρών προκύπτει ότι το 76% των αμερικανικών εξαγωγών χάλυβα προορίζεται για το Μεξικό και τον Καναδά. Τώρα, όμως, ενδέχεται να υποπείρουν και να ενώσουν τις δυνάμεις τους με την Ε.Ε., σε μια κοινή αντίδραση που ίσως αποτελέσει δυσβάστακτη πίεση για τις αμερικανικές βιομηχανίες.

Το 76% των αμερικανικών εξαγωγών χάλυβα προορίζεται για το Μεξικό και τον Καναδά.

Αυτό το ενδεχόμενο άφησε ανοικτό η επίτροπος Εμπορίου Σοφία Μάμμετρου. Ο Καναδάς, υπ' αριθμόν 1 προμηθευτής των ΗΠΑ σε χάλυβα, έσπευσε άμεσα να ανακοινώσει αντίποινα σε αμερικανικά προϊόντα, συνολικής αξίας περίπου 11 δισ. ευρώ, στα οποία συγκαταλέγονται το αμερικανικό ουίσκι, οι χυμοί φρούτων και τα προϊόντα χάλυβα και αλουμινίου. Το Μεξικό, άλλωστε, ανακοίνωσε ότι θα επιβάλει μέτρα ανάλογα με το πλήρωμα που θα επιφέρει στις βιομηχανίες του η απόφαση της Ουάσιγκτον. Από επίσημες εκτιμήσεις προκύπτει ότι οι

δασμοί στα προϊόντα χάλυβα θα κοστίσουν στο Μεξικό περίπου 1,7 δισ. ευρώ τον χρόνο, ενώ οι ΗΠΑ έχουν συγκεντρώσει την τελευταία διετία πλεόνασμα 3 δισ. ευρώ από τις εμπορικές συναλλαγές με το Μεξικό. Έτσι, η χώρα ανακοίνωσε πως θα επιβάλει δασμούς σε αγροτικά και βιομηχανικά προϊόντα των ΗΠΑ, όπως το χοιρινό κρέας, τα φρούτα, το τυρί, αλλά και σε πλάκες χάλυβα που χρησιμοποιούνται στη βαριά βιομηχανία και στους αγωγούς. Η κατάσταση φαίνεται να είναι διαφορετική για την Κίνα. Ο υπ' αριθμόν 1 πιστωτής των ΗΠΑ, που ελέγχει το «κυρπνικό όπλο» του ενός και πλέον τρις δολαρίων αμερικανικού χρέους, βρίσκεται σε έναν ακόμη γύρο συνομιλιών με την Ουάσιγκτον. Υπογραμμίζοντας τα οφέλη του ελεύθερου εμπορίου στη γραμμή που έχει χαράξει ο πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ, η Κίνα αντέδρασε στην απόφαση της Ουάσιγκτον,

καλώντας όλες τις χώρες «να εναντιωθούν σε κάθε μορφή προστατευτισμού στο εμπόριο και στις επενδύσεις». Η μετάβαση, πάντως, του Αμερικανού υπουργού Εμπορίου Γουίλμπουρ Ρος στο Πεκίνο συνεπάγεται νέες πιέσεις στην κινεζική ηγεσία. Στόχος της Ουάσιγκτον είναι να αυξήσει το Πεκίνο τις εισαγωγές αμερικανικών αγροτικών προϊόντων και υδρογονανθράκων, ώστε να μειώσει το πλεόνασμα 375 δισ. δολαρίων από το διμερές εμπόριο με τις ΗΠΑ. Πίσω από την ανακωχή ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου φαίνεται ότι υπάρχουν μυστικές συνεννοήσεις. Ο Ντόναλντ Τραμπ έχει ανακαλέσει παλαιότερες αποφάσεις του, για να διατηρήσει σε λειτουργία την κινεζική βιομηχανία εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών ΖΤΕ, και το Πεκίνο έχει κατακυρώσει πάνω από 30 εμπορικά σήματα στην Ιβάνκα Τραμπ.

Επιβραδύνεται η δραστηριότητα στα μεγαλύτερα μεταποιητικά κέντρα της Ασίας

Του **ELIAS GLENN / REUTERS**

Τον περασμένο μήνα, η δραστηριότητα στα μεγαλύτερα κέντρα μεταποίησης της Ασίας φάνηκε να επιβραδύνεται. Ο λόγος ήταν ότι οι βιομηχανίες έβλεπαν να οξύνονται οι εμπορικές διενέξεις παγκοσμίως, ενώ οι αναδυόμενες αγορές πιέζονταν, παράλληλα, από τον αυξανόμενο πληθωρισμό και την ενίσχυση του δολαρίου. Οι οικονομίες των ασιατικών χωρών που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εξαγωγές τους, έχουν επηρεαστεί πάρα πολύ από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας. Ωστόσο, η απόφαση της κυβέρνησης Τραμπ να επιβάλει δασμούς στους μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους των ΗΠΑ έχει καλώς ή κακώς αβεβαιότητα και έχει προ-

καλέσει αστάθεια στις χρηματαγορές. Αναλυτές επισημαίνουν πως ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τον μεταποιητικό τομέα της Κίνας απορρέει από το ενδεχόμενο ενός ολέθριου εμπορικού πολέμου με τις ΗΠΑ. Τα στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα την Παρασκευή φέρουν τη δραστηριότητα να παραμένει σταθερή τον Απρίλιο στη δεύτερη οικονομία του κόσμου. Και όμως οι νέες παραγγελίες για κινεζικές εξαγωγές μειώθηκαν για δεύτερο συνεπόμενο μήνα. Αυτό το Σαββατοκύριακο βρίσκεται στο Πεκίνο αμερικανική αντιπροσωπεία για τον τρίτο γύρο εμπορικών συνομιλιών ανάμεσα στις δύο χώρες. Η Ουάσιγκτον απειλεί να επιβάλει δασμούς σε εισαγωγές κινεζικών προϊόντων αξίας 50 δισ. δολαρίων. Στην περίπτωση



Οι εντάσεις στο διεθνές εμπόριο θέτουν στο στόχαστρο τις ασιατικές εξαγωγικές οικονομίες, σε μια στιγμή που φαίνεται νακάμπτει η ανάπτυξή τους.

ενός πλήρους σινοαμερικανικού εμπορικού πολέμου θα διαρραγεί η παγκόσμια αλυσίδα της προσφοράς και θα πλήξει τις οικονομίες από την Ευρώπη μέχρι την Ιαπωνία. Ο κίνδυνος έγινε εντονότερος την Πέμπτη, όταν οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν δασμούς που προκάλεσαν κραδασμούς στις αγορές. Ορισμένοι αναλυτές ερμηνεύουν την απειλή των

δασμών ως διαπραγματευτικό ελιγμό. Σύμφωνα με τη Χάνα Αντερσον της J.P. Morgan Asset Management, «αυτοί οι δασμοί είναι απίθανο να παραμείνουν σε ισχύ για πολύ καιρό». Η ίδια διαπιστώνει ότι «η στρατηγική των ΗΠΑ υπ' αυτήν την κυβέρνηση είναι να προκαλούν σε θεαματικές κινήσεις στην αρχή των διαπραγματεύσεων για να υποχωρήσουν στη συνέχεια σε πιο ήπιες θέσεις». Παράλληλα, οι εντάσεις στο διεθνές εμπόριο θέτουν στο στόχαστρο τις ασιατικές εξαγωγικές οικονομίες σε μια στιγμή που φαίνεται νακάμπτει η ανάπτυξή τους. «Μια κλιμάκωση των εμπορικών διενέξεων ανάμεσα στην Κίνα και στην Ουάσιγκτον είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τον μεταποιητικό τομέα της Ασίας», τονίζει η Κριστίν Ταν, αναλύ-

τρια της Capital Economics. Στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα την Παρασκευή, φέρουν τη δραστηριότητα του μεταποιητικού τομέα της Ιαπωνίας να βρίσκεται στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων επτά μηνών. Φέρουν, επίσης, τις κεφαλαιουχικές δαπάνες να αυξάνονται με χαμηλό ρυθμό, και αυτό σημαίνει πως οποιοδήποτε πρόβλημα στις εξαγωγές θα εντείνει την πίεση στην ιαπωνική οικονομία που συρρικνωθηκε στις αρχές του έτους. Επιπλέον, η άνοδος των τιμών του πετρελαίου σε συνδυασμό με την ενίσχυση του δολαρίου έχει πλήξει τα νομίσματα των αναδυόμενων αγορών. Και τη ίδια στιγμή εντείνονται την αβεβαιότητα γεωπολιτικοί παράγοντες που αφορούν τη Βόρεια Κορέα, το Ιράν και την Ιταλία.



ΚΤΙΖΟΥΜΕ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Πρώτη σε Αξιοπιστία στον Κλάδο Ζωής τα τελευταία 5 χρόνια.

Προσφέρουμε τις πιο σύγχρονες και ευέλικτες ασφαλιστικές λύσεις.



UNIVERSAL LIFE
γιατί η Ζωή είναι πολυτίμητη

Αποχώρηση Ραχόι εν μέσω χειροκροτημάτων

Ο τώως πρωθυπουργός παραιτήθηκε
από την ηγεσία του Λαϊκού Κόμματος

ΜΑΔΡΙΤΗ. «Εφτασε η στιγμή. Αυτό είναι το καλύτερο για μένα, για το Λαϊκό Κόμμα και για την Ισπανία». Με εμφανή συγκίνηση, που γινόταν μεγαλύτερη όσο οι συνάδελφοί του στο Λαϊκό Κόμμα συνέχιζαν να τον χειροκροτούν, ο τώως πρωθυπουργός Μαριάνο Ραχόι ανακοίνωσε χθες το μεσημέρι ότι αφήνει τα ντρία του κόμματος του οποίου ηγήτο από το 2003. Ο Ραχόι έχασε την εμπιστοσύνη της Βουλής και αποπέμφθηκε από την

ματα των νέων υπουργών. Στο υπουργείο Οικονομικών, που αναλαμβάνει τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής της Ισπανίας με τις Βρυξέλλες, τοποθετείται η έως τώρα γενική διευθύντρια Προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Νάντια Καλβίνιο. Συχαρητήρια για την τοποθέτηση αυτή έδωσε η πρόεδρος της μεγαλύτερης ισπανικής τράπεζας, Αννα Μποτιν.

Το βασικό οικονομικό υπουργείο (Προϋπολογισμού) ανατίθεται στην έως τώρα υπουργό Προϋπολογισμού της τοπικής κυβέρνησης της Ανδαλουσίας Μαρία Χεσούς Μοντέρο. Η Μοντέρο είχε καταρτίσει μοντέλο χρηματοδότησης που οδήγησε σε αύξηση των εσόδων των ισπανικών περιφερειών, μοντέλο με το οποίο ο Σάντσεθ δήλωσε ότι συμφωνεί, αλλά δεν διαθέτει επαρκείς κοινοβουλευτικές δυνάμεις ώστε να επιβάλει στην παρούσα συγκυρία.

Η αντικατάσταση της ασταθούς κυβέρνησης μειοψηφίας του Λαϊκού Κόμματος, που στηριζόταν από τους Ciudadanos, από μια εξίσου ασταθή κυβέρνηση μειοψηφίας του Σοσιαλιστικού Κόμματος, που στηρίζεται από το αριστερό Podemos και αυτονομιστικά κόμματα της Καταλονίας και της Χώρας των Βάσκων, δεν αφήνει περιθώρια για τολμηρές κοινοβουλευτικές κινήσεις – ενδεχομένως, δε, ούτε για την ψήφιση του προϋπολο-



Ο Μαριάνο Ραχόι, κατά την ομιλία του στην εθνική επιτροπή του Λαϊκού Κόμματος, χθες 5 Ιουνίου, όπου ανακοίνωσε την αποχώρησή του από την ηγεσία του, στην οποία παρέμεινε από το 2003.

γιισμού, αφού το Λαϊκό Κόμμα διατηρεί την απόλυτη πλειοψηφία στη Γερουσία και μπορεί να τορπιλίσει τον προϋπολογισμό που το ίδιο ως κυβέρνηση είχε περάσει από τη Βουλή.

Ο Σάντσεθ μπορεί, ωστόσο, να προ-

χωρήσει σε συμβολικές κινήσεις, όπως η ανασύσταση του υπουργείου Ισότητας, ως αναγνώριση της γιγάντιας κινητοποίησης γυναικών, που σημάδεψε τη φετινή Ημέρα της Γυναίκας.

REUTERS, A.P.

Πούτιν: Δεν θέλω να διασπάσω την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΒΙΕΝΝΗ. Την Αυστρία, μία από τις φιλικότερες χώρες της Ε.Ε. απέναντι στη Μόσχα, επισκέφθηκε χθες ο πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν, στο πρώτο του ταξίδι στο εξωτερικό μετά την επανεκλογή του για τέταρτη θητεία. Όλες οι πλευρές έχουν συμφέρον από την άρση των κυρώσεων, δήλωσε ο Πούτιν στη Βιέννη, ενώ ο Αυστριακός ομόλογός του Αλεξάντερ Βαν ντερ Μπέλεν δεσμεύθηκε ότι η χώρα του θα δράσει από κοινού με την Ε.Ε. για να αντιμετωπίσει τη Ρωσία. Λίγο νωρίτερα, σε συνέντευξη του, ο Πούτιν διαβεβαίωσε την Ευρώπη ότι δεν είναι στόχος του η διάλυσή της, παρόλο που η Αυστρία ήταν από τις λίγες χώρες της Ε.Ε. που δεν απέλασε διπλωμάτες ως αντίδραση στην επίθεση με δολιχότομοις εις βάρος του πρώην κατασκόπου Σκριπάλ στη Βρετανία. Οι εξαγωγές της Αυστρίας στη Ρωσία έχουν δεχθεί, ωστόσο, ισχυρό πλήγμα μετά την επιβολή κυρώσεων της Ρωσίας στις εισαγωγές από την Ε.Ε. το 2014. Σε συνέντευξη του, αξιωματούχος της αυστριακής κυβέρνησης δήλωσε ότι «θα θέλαμε επαναδιαπραγμάτευση, καθώς οι κυρώσεις έχουν πλήξει την οικονομία της χώρας».

Αναφερόμενος στη συνάντηση του ηγέτη της Βόρειας Κορέας Κιμ Γιονγκ Ουν με τον πρόεδρο των ΗΠΑ Ντοναλντ Τραμπ, ο Βλαντιμίρ Πούτιν εξέφρασε την ελπίδα του για επιτυχία των συνομιλιών και κατευασμό των εντάσεων, οι οποίες δημιουργούν ανασφάλεια στη Ρωσία που συνορεύει με τη Βόρεια Κορέα. Παράλληλα, επισήμανε ότι η απο-



Ο πρόεδρος της Αυστρίας βαν ντερ Μπέλεν υποδέχθηκε χθες τον Πούτιν στη Βιέννη.

«Όλες οι πλευρές έχουν συμφέρον από την άρση των κυρώσεων», δήλωσε ο Ρώσος πρόεδρος κατά την επίσκεψή του στη Βιέννη.

πυρηνικοποίηση της Βόρειας Κορέας δεν χρειάζεται να είναι μονόδρομος. Η ΗΠΑ θα πρέπει να επιβραδύνουν τη Βόρεια Κορέα, σε περίπτωση που κατανασμός των εντάσεων, οι οποίες δημιουργούν ανασφάλεια στη Ρωσία που συνορεύει με τη Βόρεια Κορέα. Παράλληλα, επισήμανε ότι η απο-

REUTERS, APE

Επαναδιαπραγμάτευση ζητεί ο Τζουζέπε Κόντε

ΡΩΜΗ. «Αν ο λαϊκισμός είναι η τάση των ηγετών να ακούν τον λαό και αν αντιστοιχισμός είναι όποιος εισάγει ένα νέο σύστημα και καταργεί τα παλαιά προνόμια της εξουσίας, τότε αυτή η κυβέρνηση αξίζει και τους δύο χαρακτηρισμούς», είπε ο νέος πρωθυπουργός της Ιταλίας, Τζουζέπε Κόντε, επικεφαλής της πρώτης κυβέρνησης συνασπισμού ανάμεσα στο Κίνημα 5 Αστέρων και στη Λέγκα του Βορρά, ζητώντας χθες ψήφο εμπιστοσύνης από την ιταλική

Όσον αφορά την
οικονομική πολιτική,
ενώ ανακοίνωσε ανοίγματα
και προς τη Ρωσία.



Ο Ιταλός πρωθυπουργός παίρνει δυνάμεις για τη συζήτηση στη Γερουσία. Θα ακολουθήσει, σήμερα, ψήφος εμπιστοσύνης από τη Βουλή.

πραγματοθεθεί την οικονομική πολιτική. Χαρακτηρίζοντας το δημόσιο χρέος της Ιταλίας «απολύτως βιώσιμο», είπε ότι η κυβέρνηση του θα προσπαθήσει να το μειώσει με μέτρα τόνωσης της ανάπτυξης.

Στη συζήτηση που ακολούθησε, ο πρώην πρωθυπουργός Μάριο Μόντι ζήτησε από τον Κόντε «περισσότερη ταπεινοφροσύνη και ρεαλισμό», υποστηρίζοντας ότι υπάρχει ακόμη κίνδυνος να υποστεί η χώρα «τον εξευτε-

λισμό της τρέκας». Ο Μόντι είπε ότι αν το Δημοκρατικό Κόμμα και η Φόρτσα Ιταλία (σ.σ. δύο κόμματα που τιμωρήθηκαν στις κάλπες) δεν είχαν λάβει σκληρά μέτρα το 2011, «τόρα θα είχατε την τρέκα και θα ήσασταν επικεφαλής ημιαποικιακής κυβέρνησης».

Στην ομιλία του, ο Κόντε επανειββαίωσε τη θέση της Ιταλίας στην Ε.Ε. και στο ΝΑΤΟ, αλλά ανακοίνωσε παράλληλα ανοίγματα προς τη Ρωσία. «Θα ζητήσουμε αναθεώρηση των κυρώσεων, αρχίζοντας από αυτές που πλήττουν τη ρωσική κοινωνία» είπε, ενώ σε άλλο σημείο της ομιλίας του απήγγειλε Ντοστογιέφσκι και Πούσκιν. Ως προς το μεταναστευτικό, έκανε λόγο για αποτυχία της ευρωπαϊκής πολιτικής, σπλίτευσε την «εγωιστική περικυκλωσ» άλλων χωρών και ανακοίνωσε ιταλικό «όχι» στη σχεδιαζόμενη αναθεώρηση της συμφωνίας του Δουβλίνου. «Δεν είμαστε ρατσιστές και δεν θα γίνουμε ποτέ» συνέχισε, υπερασπιζόμενος τους μετανάστες που διαμένουν νόμιμα στη χώρα.

REUTERS, A.P.

Ερευνάται για σκάνδαλο η υπηρεσία ασύλου Βρέμης

ΒΕΡΟΛΙΝΟ. Ο υπουργός Οικονομίας και πρώην συντονιστής της προφυγικής πολιτικής της Γερμανίας Πέτερ Αλτμπίερ, καθώς και ο πρώην υπουργός Τόμας ντε Μεζέρτ καλούνται να καταθέσουν στις 15 Ιουνίου ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών Υποθέσεων της Μπούντεσταγκ, στο πλαίσιο της έρευνας για την παράνομη παροχή ασύλου σε τουλάχιστον 1.200 μετανάστες στο κρατίδιο της Βρέμης μεταξύ 2013 και 2016, παρόλο που οι προσαναφερόμενες δεν πληρούσαν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

Η υπόθεση προκάλεσε προβληματισμό στη χώρα και έντονες συζητήσεις για την ανεπάρκεια της υπηρεσίας, ενώ πρόσφατα ανακοινώθηκε το κλείσιμο του προβληματικού υποσυστήματος της, στη Βρέμη. Επιπλέον, σε διαθεσιμότητα τέθηκαν οι διευθυντές της υπηρεσίας στο συγκεκριμένο κρατίδιο, αν και ακόμη δεν έχουν αποδοθεί πλήρως οι πολιτικές ευθύνες για το σκάνδαλο. Ο αντιπρόεδρος της Βουλής, ο οποίος προέρχεται από τις τάξεις των Σοσιαλδημοκρατών, άφησε

ανοικτό το ενδεχόμενο να συσταθεί ειδική εξεταστική επιτροπή. Τα κεντρικά ερωτήματα για το ποιος φέρει την ευθύνη σχετικά με τις τεράστιες παραλείψεις παραμένουν αναπάντητα, είπε χαρακτηριστικά ο Τόμας Οπερμαν. «Αν δεν υπάρξει γρήγορη και διεξοδική διερεύνηση στην επιτροπή Εσωτερικών Υποθέσεων, η λογική εξέλιξη είναι μια εξεταστική επιτροπή», προσέθεσε.

Σε μια άλλη εξέλιξη, οι αρχικοί συνηγόροι της Μπεάτε Τσέπε, της βασικής κατηγορουμένης στη δίκη κατά του νεοנaziιστικού πυρήνα NSU για τις δολοφονίες δέκα ανθρώπων τουρκοκικής και ελληνικής καταγωγής στη Γερμανία, ζήτησαν την άμεση απελευθέρωσή της. Η Τσέπε «δεν είναι ούτε τρομοκράτισσα, ούτε δολοφόνος, ούτε αποπειράθηκε να σκοτώσει οιονδήποτε», είπε κατά την αγόρευση του ο Βόλφγκανγκ Χέερ. Η μόνη κατηγορία που θα μπορούσε, κατά τη γνώμη του, να της απαγγελθεί είναι αυτή του εμπρησμού. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εισαγγελείς έχουν προτείνει ισόβια εις βάρος της.

Το Ιράν αυξάνει τον εμπλουτισμό ουρανίου για να πιέσει τους Ευρωπαίους

Την ενίσχυση των υποδομών εμπλουτισμού ουρανίου ανακοίνωσε χθες το Ιράν, σε μια προσπάθεια άσκησης πίεσης στους Ευρωπαίους, που πασχίζουν να διασώσουν την ιστορική συμφωνία του 2015 για το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα – συμφωνία, η οποία υπέστη βαρύ πλήγμα ύστερα από τη μονομερή αποχώρηση των Ηνωμένων Πολιτειών τον περασμένο μήνα.

Ο Ιρανός αντιπρόεδρος Αλί Ακμπάρ Σαλεχί ενημέρωσε χθες τη Διεθνή Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ) ότι η Τεχεράνη έθεσε σε εφαρμογή σχέδιο για την αύξηση της παραγωγής ουρενίου φυγοκέντρησης στην πόλη Νατάνζ, περίπου 300 χιλιόμετρα νότια της Τεχεράνης, ένα από τα βασικά κέντρα του πυρηνικού προγράμματος. Αυτό σημαίνει ότι το Ιράν θα είναι σε θέση να αυξήσει το επίπεδο εμπλουτισμού του ου-

ρανίου, το οποίο, σύμφωνα με τη συμφωνία του 2015, μπορεί να ανέλθει μόνο στο όριο του 3,67%. Για την κατασκευή πυρηνικών όπλων απαιτείται εμπλουτισμός της τάξης του 90%.

«Αυτό που κάνουμε δεν παραβιάζει τη συμφωνία του 2015», δήλωσε ο Σαλεχί, ο οποίος, εκτός από αντιπρόεδρο της χώρας του, είναι και επικεφαλής της Ιρανικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας. Προσέθεσε δε ότι η κυβέρνηση του δεν θα προχωρήσει άμεσα στην ενίσχυση του εμπλουτισμού ουρανίου, ώστε να δώσει χρόνο στις προσπάθειες των Ευρωπαίων για διάσωση της συμφωνίας. Παράλληλα, επανέλαβε για ακόμη μία φορά ότι αποκλειστικός στόχος του πυρηνικού προγράμματος είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ιστόπων για ιατρική χρήση, και σε καμία περίπτωση η κατασκευή πυρηνικών όπλων.

**Ισραηλινός υπουργός ζητεί
σε από την Ουάσιγκτον να
συγκροτήσει στρατιωτικό
συνασπισμό εναντίον
της Τεχεράνης.**

Άμεση υπήρξε η αντίδραση από την πλευρά του Ισραήλ. Ο πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου δήλωσε από το Παρίσι ότι «δεν εξελίσσεται» από την τοποθέτηση του Σαλεχί και επανέλαβε ότι η χώρα του «δεν θα επιτρέψει στο Ιράν να αποκτήσει πυρηνικά όπλα». Ο Ισραηλινός ηγέτης, ο οποίος περιodeύει σε σειρά ευρωπαϊκών χωρών, σε μια προσπάθεια να πείσει τους συνομιλητές του να ακολουθήσουν τον Ντόναλντ



Ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Μπέντζαμιν Νετανιάχου δήλωσε ότι «δεν εξελίσσεται» από την τοποθέτηση Σαλεχί.

Τραμπ στο Ιρανικό, προσέθεσε ότι «πριν από δύο ημέρες, ο (ανώτατος) ηγέτης της Ισλαμικής Δημοκρατίας) αγκαλιάζει Χαμενέι διακήρυξε την πρόθεσή του να καταστρέψει το Ισραήλ».

Εγγυήσεις

Τη Δευτέρα, ο Ιρανός ηγέτης τάχθηκε υπέρ της ενίσχυσης του εμπλουτισμού ουρανίου και απέρριψε τις πιέσεις των Δυτικών για υποχωρήσεις στο βαλυστοικό πρόγραμμα της χώρας του. Το Ιράν αξιολογεί από τους Ευρωπαίους εγγυήσεις για ομαλές οικονομικές σχέσεις και επενδύσεις στη χώρα του, σε πείσμα των αμερικανικών κυρώσεων, διευκρινίζοντας ότι δεν εννοεί να συνεχίσει να δεσμεύεται από τη συμφωνία του 2015 εάν αυτή δεν του προσφέρει οικονομικά ανταλλάγματα.

Η πρώτη αντίδραση των Βρυξελλών

ήταν επιφυλακτική. Η εκπρόσωπος Τύπου της Φεντερίκα Μογκερίνι, υπάτης εκπροσώπου της Ε.Ε. σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, δήλωσε ότι οι Βρυξέλλες «μελετούν τις ανακοινώσεις των ιρανικών αρχών» και κάλεσε την Τεχεράνη να συνεχίσει να σέβεται τις δεσμεύσεις της. Σε εντελώς διαφορετικό μήκος κύματος, ο υπουργός Πληροφοριών του Ισραήλ ζήτησε να συγκροτηθεί στρατιωτικός συνασπισμός κατά του Ιράν εάν αυτό ξεκινήσει και πάλι τον εμπλουτισμό ουρανίου πέρα από τα όρια στα οποία είχε δεσμευτεί. «Ο πρόεδρος των ΗΠΑ θα πρέπει να πάρει θέση και όλος ο δυτικός συνασπισμός, οι αραβικές χώρες και το Ισραήλ σίγουρα θα συμμετάσχουν», δήλωσε ο Ισραήλ Κατς σε συνέντευξη του στο κρατικό ραδιόφωνο της χώρας του.

REUTERS, APE

Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα

Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός

www.rcbcy.com | 800 00 722

RCB Bank Ltd. Ιδρυτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αρμθοίνος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

«Παράθυρο» συμφωνίας από τον Ζάεφ

Ανέφερε πως είναι θέμα ημερών η τηλεφωνική επικοινωνία με Τσίπρα

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Η δήλωση του πρωθυπουργού της ΠΓΔΜ Ζόραν Ζάεφ ότι η τηλεφωνική επικοινωνία του με τον Έλληνα ομόλογό του Αλέξη Τσίπρα είναι «θέμα ημερών», το «ανοικτό παράθυρο» για συμφωνία που άφησε ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Κοτζιάς και το περιβάλλον διεθνών πιέσεων που διαμορφώνεται, ιδίως στα Σκόπια, δημιουργούν μια ατμόσφαιρα επικείμενης επίλυσης της ονοματολογικής διαφοράς, παρά τις προφανείς αντιξοότητες και στις δύο χώρες.

Πέρα από το αρνητικό κλίμα που εκπέμπεται από τις αντιπολιτεύσεις τόσο σε Αθήνα όσο και στα Σκόπια, οι κυβερνήσεις στις δύο πρωτεύουσες έχουν να αντιμετωπίσουν και τις διαδηλώσεις κατά της λύσης. Σήμερα, υπενθυμίζεται, στην Ελλάδα θα πραγματοποιηθούν συλλαλητήρια κατά της χρήσης του όρου «Μακεδονία» στην ονομασία της γειτονικής χώρας σε 13 πόλεις ανά την επικράτεια.

Συγκεκριμένα, χθες, ο κ. Ζάεφ εκτίμησε ότι η διαπραγμάτευση βρίσκεται στο τέλος της. «Ας μην μπορούμε σε λεπτομέρειες. Είναι μόνο ζήτημα ημερών. Από τη στιγμή που θα μιλήσω με τον ομόλογό μου, θα ενημερωθεί και το κοινό», είπε ο πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ, απαντώντας σε ερώτηση σχετικά με τη δήλωσή του υπουργού Εξωτερικών Νίκου Κοτζιά, ο οποίος τόνισε ότι έχει έλθει η ώρα για το «μεγάλο "ναι" ή το μεγάλο "όχι"» από την πλευρά των Σκοπίων. «Το ζήτημα είναι ευαίσθητο και θα παραμείνω προσεκτικός. Οι μέρες αυτές θέλω να είναι μέρες επιτυχούς

συμπλήρωσης της διαδικασίας. Όταν όλες οι λεπτομέρειες συμφωνηθούν, θα ανακοινωθούν κατευθείαν. Είναι ευαίσθητο θέμα για τη χώρα μας και επίσης ευαίσθητο για την Ελλάδα», πρόσθεσε ο κ. Ζάεφ, ο οποίος επανέλαβε ότι η όποια συμφωνία ανακοινωθεί θα τεθεί στην έγκριση των πολιτών.

Συζητήσεις

Την ίδια στιγμή, στο εσωτερικό της γειτονικής χώρας γίνονται εκτενείς συζητήσεις για την πορεία των διαπραγματεύσεων. Χθες, ο βουλευτής του αλβανικού κόμματος DUI Αρτάν Γκρούμπι, συνεργάτης του προέδρου Αλί Αχμέτι, είπε ότι πέρα από τα ονόματα που βρίσκονται στο πακέτο του προσωπικού απεσταλμένου του γ.γ. του ΟΗΕ για το ονοματολογικό Μάθιου Νίμιτς, εξετάζονται και τα ονόματα «Δημοκρατία της Μακεδονίας του Κρούσεβο» (Krusevska Makedonija), «Δημοκρατία της Μοντέρνας Μακεδονίας» και «Δημοκρατία της Ευρωπαϊκής Μακεδονίας». Υπενθυμίζεται ότι και η «Κ» έχει δημοσιεύσει ήδη προ δύο εβδομάδων την πληροφορία περί «Krusevska Makedonija». Πηγές αναφέρουν, πάντως, ότι οι διαπραγματεύσεις έχουν προχωρήσει περαιτέρω στο ονοματολογικό θέμα. Επίσης, σε ΜΜΕ της ΠΓΔΜ, εμφανίζονται πληροφορίες για πιέσεις από τις ΗΠΑ προς την κυβέρνηση Ζάεφ, ώστε να έχει προχωρήσει σε μια ολοκληρωμένη απάντηση επί του κειμένου της υπάρχουσας συμφωνίας το αργότερο μέχρι το τέλος αυτής της εβδομάδας. Στα ίδια δημοσιεύματα, ανακυκλώνονται



«Από τη στιγμή που θα μιλήσω με τον ομόλογό μου, θα ενημερωθεί και το κοινό», είπε ο πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ Ζόραν Ζάεφ.

Χθες, συνεργάτης του επικεφαλής του αλβανικού κόμματος υποστήριξε πως στο τραπέζι υπάρχουν και άλλα ονόματα πέραν των προτάσεων Νίμιτς.

πληροφορίες σχετικά με τις παραχωρήσεις που έχουν γίνει εκατέρωθεν, προκειμένου να υπάρξει αίσια κατάληξη στις διαπραγματεύσεις, δηλαδή συμφωνία. Σε αυτές τις πληροφορίες, περιλαμβάνεται εκείνη που παραπέμπει σε υποχώρηση της Αθήνας στο

ζήτημα της γλώσσας και της ταυτότητας, προκειμένου να επιτύχει την υπερκεριμένη, για την ελληνική πλευρά, προϋπόθεση του erga omnes, που θα «εξαικιδώσει» και τη συνταγματική αναθεώρηση την οποία ζητεί επιπλέον η Αθήνα.

Αναφερόμενος στις διαπραγματεύσεις για την ονομασία, στη συνέντευξη που παραχώρησε ο κ. Κοτζιάς μίλησε για την ανάγκη «να υπάρχει σαφής διάκριση ανάμεσα στα Σκόπια ως κράτος που φέρει σε μια σύνθετη ονομασία τη λέξη "Μακεδονία" και τη Μακεδονία τόσο την ελληνική τη σημερινή όσο και τη Μακεδονία της αρχαιότητας και τις πολιτιστικές ιδιονομίες που εμείς είμαστε οι φορείς της».

Συλλαλητήρια για τη Μακεδονία σε 23 πόλεις

Σε 23 πόλεις πραγματοποιούνται σήμερα το απόγευμα (με κοινή ώρα έναρξης 7.30 μ.μ.) συλλαλητήρια υπέρ της ελληνικότητας της Μακεδονίας. Συγκεκριμένα, συγκεντρώσεις θα πραγματοποιηθούν σε Πέλλα, Εδεσσα, Καβάλα, Δράμα, Σέρρες, Κιλκίς, Πολύκαстро, Λαγκαδά, Νέα Μουδανιά, Φλώρινα, Καστοριά, Κοζάνη, Πτολεμαΐδα, Κατερίνη, Βέροια, Σιάτιστα στη Μακεδονία, αλλά και Λάρισα, Θήβα, Ιωάννινα, Ρόδο, Χανιά, Χέρκυρα και Χαλκίδα.

Τη διοργάνωση έχει αναλάβει η «Επιτροπή για την Ελληνικότητα της Μακεδονίας», η οποία σε ανακοίνωσή της καλεί τους πολίτες να προσέλθουν με ελληνικές σημαίες και χωρίς κομματικά σύμβολα. Χαρακτήρα κεντρικής συγκέντρωσης θα λάβει το συλλαλητήριο στην Πέλλα, για συμβολικούς λόγους, καθώς είναι η γενέτειρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ο πρόεδρος της ΚΕΔΕ Γιώργος Πατούλης έχει ανακοινώσει πως θα χαιρετήσει στην Εδεσσα. «Αναγνωρίζουμε το ιερό δικαίωμα του οποιουδήποτε να κινητοποιείται, να εκφράζει την αντίθεσή του στην κυβερνητική ή οποιαδήποτε άλλη πολιτική. Αλλά, από εκεί και πέρα, υπάρχει μια εθνική γραμμή, την οποία υπηρετούμε», δήλωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Δημήτρης Τζανακόπουλος.

Στο μεταξύ, πληθαίνουν οι μητροπολίτες που δηλώνουν συμμετοχή στα προγραμματισμένα συλλαλητήρια. Ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος επανέλαβε χθες τη θέση της Εκκλησίας –συμπίπτει με τη θέση των αντιδρώντων μητροπολιτών– αλλά προσέθεσε ότι το θέμα δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί με συλλαλητήρια.

Ειδικότερα, ο κ. Ιερώνυμος κατά την επίσκεψή του στο Οικολογικό Κέντρο Προσχολικής Αγωγής «Εκκίνηση» στο Κορωπί ανέφερε ότι «η θέση της Εκκλησίας είναι σταθερή. Η Εκκλησία είπε το όνομα Μακεδονία δεν είναι εύκολο εμείς να το δανειστούμε, να το δώσουμε». Βέβαια, προσέθεσε ότι «αυτά τα θέματα δεν αντιμετωπίζονται με συλλαλητήρια, με φωνές».

Υπεύθυνη είναι η Βουλή, αυτοί θα αποφασίσουν, αυτοί θα αναλάβουν

την ευθύνη. Και να πάμε λίγο περισσότερο; Η Βουλή δεν βγαίνει μόνη της, βγαίνει από τον λαό. Ο λαός λοιπόν πρέπει να σκεφτεί, να δει, να αποφασίσει και να κάνει».

Πάντως, πληθαίνουν τα μηνύματα μητροπολιτών για συμμετοχή σε συλλαλητήρια. Ενδεικτικά, ο μητροπολίτης Φιλίππων Νεαπόλεως Θάσου απύθυνε χθες «μήνυμα ενότητας, αλληλεγγύης, προσευχής και προσοχής, αφηνίσεως και εγρηγόρσεως μπροστά στις προκλήσεις της εποχής μας. Όλοι μας ενωμένοι στον ειρηνικό αγώνα για την ελληνικότητα Μακεδονίας μας και για το αρχαίο ελληνικό όνομά της, που δικαία δεν το παραχωρούμε σε κανέναν. Η Μακεδονία ήταν και θα παραμείνει ελληνική».

Από την πλευρά του, με εγκύκλιό του ο μητροπολίτης Πολυανής και

Ιερώνυμος: Υπεύθυνη είναι η Βουλή – Πληθαίνουν οι μητροπολίτες που δηλώνουν συμμετοχή.

Κιλκισίου Εμμανουήλ απύθυνε προς τον κλήρο και τον λαό κάλεσμα συμμετοχής στο συλλαλητήριο. «Αντιστεκόμεθα και θα αντισταθούμε έχοντας ως όπλο ακατάβλητο το ελληνικό ήθος και την ιστορική αλήθεια, τα οποία θα νικήσουν και αντιμετωπίσουν τις έξι δυνάμεις και παν δηλητηριώδες ερπετόν εξ Σκοπίων αλλά και εκ τινών καρεκλοκένταυρων πολιτικών δυνάμεων Ελλήνων».

Τέλος, χθες τον κ. Ιερώνυμο επισκέφθηκαν τα μέλη της συντονιστικής επιτροπής του συλλόγου «Αφάστε με να ζήσω». Τον ενημέρωσαν για το έργο και τις δράσεις τους (ο σύλλογος έχει στόχο «την πρόωθηση του σεβασμού να αποφύγουν με κάθε τρόπο παρόμοια συζήτηση που θα ανοίξει νέο γύρο εσωστρέφειας. Χαρακτηριστικό είναι πως κορυφαίο στέλεχος του κόμματος δήλωσε, ερωτηθείς σχετικά, στην «Κ» πως είναι «δημοκρατικό δικαίωμα του πολίτη να διαδηλώνει», θεωρώντας λήξασα τη

«Επικίνδυνος για τα εθνικά συμφέροντα»

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

«Επικίνδυνος» για τα εθνικά συμφέροντα χαρακτήρισε τον πρωθυπουργό ο Κυριάκος Μητσοτάκης, υψώνοντας τους τόνους για το Σκοπιανό και κατηγορώντας την κυβέρνηση ότι δεν διαθέτει την απαιτούμενη σοβαρότητα για να χειριστεί τα εθνικά θέματα. Η λύση πρέπει να είναι ενιαία, συνοδική και να περιλαμβάνει τρία στοιχεία: αλλαγή του συντάγματος των Σκοπίων, αφαίρεση κάθε αλυτρωτικού στοιχείου, συμπεριλαμβανομένων και της εθνότητας και της γλώσσας –«"Μακεδονική εθνότητα" και "μακεδονική γλώσσα" δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά», διαμήνυσε από το συντονιστικό των «γαλάζιων» τομεαρχών–, μία ονομασία για όλες τις χρήσεις και ένα όνομα κοινής αποδοχής, που «δεν θα δηλητηριάζει τις σχέσεις των δύο κρατών από την επόμενη κιόλας ημέρα». Επανέλαβε δε ότι συμφωνία που δεν θα ικανοποιεί τα εθνικά συμφέροντα δεν θα γίνει αποδεκτή από τη Ν.Δ.

Ταυτόχρονα, ο κ. Μητσοτάκης επεκρίνε τον υπουργό Εξωτερικών ότι «μοιάζει να υπερασπίζεται περισσότερο τα επιχειρήματα των γειτόνων μας παρά τις αυτονόητες αξιώσεις της χώρας» και άφησε να εννοηθεί ότι η κυβέρνηση θέλει πάση θυσία μια λύση για να εξυπηρετηθούν διεθνείς σκοπιμότητες. Ζήτησε μάλιστα από τα στελέχη του να μη λένε πολλά για να μην πέφτουν στην παγίδα που επιχειρεί να στήσει η κυβέρνηση, χωρίς μάλιστα να ενημερώνει τη Ν.Δ. για τη συμφωνία. «Η κυβέρνηση αντιπολιτεύεται την αντιπολίτευση», λένε στην Πειραιώς, όπου εκτιμούν πως η κυβέρνηση χρησιμοποιεί τόσο το Σκοπιανό όσο και την οικονομία ως παγίδα για τη Ν.Δ., επιρρίπτοντάς της ευθύνες (και για το ζήτημα της πιστοληπτικής γραμμής) σαν να ήταν η ίδια κυβέρνηση. Το Σκοπιανό, πάντως, ήταν το θέμα που κυριάρχησε και στη συνεδρίαση που ακολούθησε, ενώ ιδιαίτερες ήταν οι ακριβείς που ακούστηκαν έναντι του Ν. Κοτζιά για τα σχολία του περί της στάσης



Από το συντονιστικό των «γαλάζιων» τομεαρχών, ο πρόεδρος της Ν.Δ. Κυρ. Μητσοτάκης εξαπέλυσε σφοδρή επίθεση στην κυβέρνηση και για την οικονομία.

Επίθεση Μητσοτάκη στον πρωθυπουργό, αλλά και στον Ν. Κοτζιά, για τον οποίο υποστήριξε πως «μοιάζει να υπερασπίζεται τα επιχειρήματα των γειτόνων μας».

προηγούμενων κυβερνήσεων για το Σκοπιανό, τόσο από την Ντόρα Μπακογιάννη όσο και από τον Γιώργο Κουμουτσάκο.

Η κ. Μπακογιάννη, αναφερόμενη στον ισχυρισμό Κοτζιά ότι προηγούμενες κυβερνήσεις δέχτηκαν το «Μακεδονία-Σκόπια», τόνισε, σύμφωνα με πληροφορίες, ότι «δεν υπήρξε καμία κυβέρνηση στο παρελθόν που να μη διαπραγματευόταν τη σύνθετη ονομασία». Και θύμισε ότι επί κυβερνήσεων

Καραμανλή-Γκρούεφσκι, «πολλές από τις διαπραγματευτικές επιλογές μας απέβησαν στο να καταδείξουν την αδιαλλαξία της άλλης πλευράς». Όπως είπε, «στο blamegame που υπήρχε, καταδεικνύουμε εμπράκτως με τις προτάσεις μας, που ήταν γνωστές στη διεθνή κοινότητα, ότι δεν μπλοκάρουμε εμείς τη διαπραγμάτευση αλλά ο Γκρούεφσκι. Επιπλέον, θα πρέπει να επισημαίνουμε διαρκώς ότι ουδέποτε οι προηγούμενες κυβερνήσεις κατέληξαν σε συμφωνία». «Θα πρέπει να επιμεινουμε στη διαχρονική μας επιχειρηματολογία, erga omnes με αλλαγή συντάγματος-ενιαία συμφωνία και όχι σαλαμοποίηση», είπε από την πλευρά του ο κ. Κουμουτσάκος, ο οποίος μίλησε για ενδείξεις πως ήδη αυτό αθετείται «ως προς τη γλώσσα και την ταυτότητα. Πάντως, ο κ. Μητσοτάκης ζήτησε λιγότερα λόγια για το συγκεκριμένο θέμα και επέμεινε στην ανάγκη να στελέχην να αναδεικνύουν «την καθαρότητα της θέσης της Ν.Δ.». Ξεκαθάρισε, δε, με αφορμή το θέμα κυ-

βερνητικής πλειοψηφίας που δημιουργεί η στάση Καμμένου για το Σκοπιανό, ότι το ενδεχόμενο πρότασης μομφής στη κυβέρνηση δεν έχει συζητηθεί στο εσωτερικό του κόμματος.

Σφοδρή κριτική στην κυβέρνηση εξαπέλυσε ο κ. Μητσοτάκης και για την οικονομία, υπογραμμίζοντας ότι ο πρωθυπουργός «έχει την αποκλειστική ευθύνη να διασφαλίσει ότι η χώρα θα έχει πρόσβαση στις αγορές και με ικανοποιητικό επιτόκιο». Περιγράφοντας επίσης τη θέση της Ν.Δ., έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο ποσό του τρίτου προγράμματος, ύψους 27,4 δισ. ευρώ, που είναι αδιάθετο και το οποίο η χώρα οφείλει να αξιοποιήσει: «Προς το παρόν δεν έχουμε ακούσει τίποτε γι' αυτό. Και ο λόγος που δεν έχουμε ακούσει τίποτε είναι διότι η κυβέρνηση είναι, δυστυχώς, θεατής σε μια διαπραγμάτευση μεταξύ των δανειστών, στην οποία δεν έχει ούτε λόγο και δεν μπορεί να ασκήσει καμία επιρροή», σημείωσε.

Στάση αναμονής τηρούν τα κόμματα

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Σαφώς χαμηλότερων τόνων και πιο μετριοπαθής, είτε είναι υπέρ είτε κατά των συγκεντρώσεων, είναι η στάση που κρατούν οι κομματικοί σχηματισμοί ενόψει των συγκεντρώσεων ανά την Ελλάδα για το ζήτημα της ονομασίας των Σκοπίων, επιχειρώντας με αυτό τον τρόπο να μην ξυπνήσουν εκ νέου τα πάθη και η δημόσια αντιπαράθεση που κυριάρχησε στον «πρώτο γύρο» των διαδηλώσεων σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα. Η τάση αυτή είναι πιο έντονη στο κυβερνητικό στρατόπεδο, όπου αυτή τη φορά οι χαρακτηρισμοί περί «ακρίων» περιορίστηκαν αισθητά, με τον τόνο να δίνει ο ίδιος ο κυβερνητικός εκπρόσωπος. Συγκεκριμένα ο κ. Τζανακόπουλος μιλώντας στο ραδιόφωνο «24/7» χαρακτήρισε «ιερό το δικαίωμα οποιουδήποτε να διαδηλώνει» και να «εκφράζει την αντίθεσή του, την επιφύλαξη του, την απόρριψη του στην κυβερνητική πολιτική ή σε οποιαδήποτε άλλη πολιτική», προσθέτοντας ωστόσο πως η πολιτική της κυβέρνησης δεν θα παρεκτραπεί της «εθνικής γραμμής», την οποία υπηρετεί «με τη διαπραγμάτευση που έχουμε κάνει τους τελευταίους τέσσερις μήνες».

Στην αξιωματική αντιπολίτευση, η στάση δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τα προηγούμενα συλλαλητήρια, με την πρόθεση ωστόσο να κρατηθούν ίδιοι τόνοι να είναι και εδώ εμφανείς. Το θέμα συζητήθηκε κατά τη χθεσινή συνεδρίαση τομεαρχών και αποφασίστηκε πως η συμμετοχή των στελεχών είναι «κατά βούληση».

Οπερ σημαίνει, η Ν.Δ. «δεν θα δώσει κεντρική γραμμή». Από τη Χαρ. Τρικούπη, όπου στον πρώτο κύκλο διαδηλώσεων είχαν αναπτυχθεί αντιρροπές τάσεις, αφού άλλα στελέχη της Βορείου Ελλάδος είχαν δώσει το «παρόν», ενώ άλλα είχαν δηλώσει δημοσίως την αντίθεσή τους, επιθυμούν να αποφύγουν με κάθε τρόπο παρόμοια συζήτηση που θα ανοίξει νέο γύρο εσωστρέφειας. Χαρακτηριστικό είναι πως κορυφαίο στέλεχος του κόμματος δήλωσε, ερωτηθείς σχετικά, στην «Κ» πως είναι «δημοκρατικό δικαίωμα του πολίτη να διαδηλώνει», θεωρώντας λήξασα τη

Για «ιερό δικαίωμα οποιουδήποτε να διαδηλώνει» έκανε λόγο ο κυβερνητικός εκπρόσωπος.

συζήτηση με αυτή την τοποθέτηση.

Στο Ποτάμι, πάντως, η θέση του Στ. Θεοδωράκη είναι εκπνερασμένη –και εξακολουθεί να ισχύει– ήδη από το πρώτο συλλαλητήριο της Θεσσαλονίκης, όταν και είχε δημοσιοποιήσει την άποψή του εν είδει manifestο, με τα «12 όχι» στις συγκεντρώσεις.

Αντίθετα, η Ενωση Κέντρου με ανακοίνωση της σημειώνει πως ο Β. Λεβέντινς θα βρεθεί σήμερα στην Πέλλα, μιλώντας για «έτοιμη συμφωνία» που έχει κλείσει η κυβέρνηση με τη γειτονική χώρα της ΠΓΔΜ.

Μπαράζ τουρκικών υπερπτήσεων στο Ανατολικό Αιγαίο

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Με ένα μπαράζ υπερπτήσεων πάνω από νησίδες του Ανατολικού Αιγαίου και την κλιμάκωση των σκληρών ρητορικών επιθέσεων για το ζήτημα των οκτώ Τούρκων στρατιωτικών συνόχισε, για δεύτερη συνεχόμενη ημέρα, τις προκλήσεις η Αγκυρα. Οι χθεσινές επτά υπερπτήσεις τουρκικών F-16 πάνω από τα νησιά Μαυριά, Λεβίθα, Κίναρο και Αγαθονήσι, μεταξύ 10.45 και 11.00 το πρωί, αποδίδονται αφενός στην παρουσία του υπουργού Εθνικής Αμυνας στην ευρύτερη περιοχή (Ψαρά), αλλά και εκτιμάται ότι αποτελούν απάντηση στις

προχθεσινές τοποθετήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας Πρ. Παυλόπουλου περί της επιπλέον νομικής προστασίας που δίνει στις κατοικημένες ακατοικητες νησίδες του Ανατ. Αιγαίου το δίκτυο «Natura 2000» για την προστασία του περιβάλλοντος. Και τούτο διότι όλες οι παραπάνω νησίδες εμπίπτουν στις προβλέψεις της «Natura 2000».

Εν τω μεταξύ, χθες από τα Ψαρά όπου βρέθηκε, ο Π. Καμμένος δήλωσε μπροστά στις τηλεοπτικές κάμερες ότι «είμαστε σε μια στιγμή της ιστορίας του έθνους που η πατρίδα μας μεγαλώνει. Πολύ σύντομα θα "επεκταθούν" τα χωρικά μας

ύδατα, με την αναγνώριση της ΑΟΖ, την εκμετάλλευση του υποθαλάσσιου πλούτου, και η πατρίδα μας θα περάσει σε μια καινούργια εποχή». Λίγο αφότου πραγματοποιήθηκαν οι συγκεκριμένες δηλώσεις, συνεργάτες του υπουργού προχωρούσαν σε διόρθωση διευκρινίζοντας ότι ο κ. Καμμένος, όταν έλεγε «πολύ σύντομα θα "επεκταθούν" τα χωρικά μας ύδατα», εννοούσε ότι θα εξακολουθήσουν να φυλάσσονται αποτελεσματικά από τις ελληνικές Ενοπλές Δυνάμεις.

Χθες, πλέον των σκληρών δηλώσεων του Τούρκου αντιπροέδρου Μπικέρ Μπο-

ντάγ για το ζήτημα των οκτώ, ακολούθησε και το τουρκικό υπ. Εξωτερικών. Οι διαιτιώσεις που χρησιμοποιούνται από τον εκπρόσωπο του τουρκικού ΥΠΕΞ Χακμί Ακοσί είναι πιο λείες από τις δηλώσεις Μποζντάγ (τις οποίες ο κ. Κοτζιάς κατήγγειλε ως «απαράδεκτες»), καταλήγοντας, ωστόσο, στο ίδιο συμπέρασμα. «Έχουμε πολλές φορές δηλώσει ότι καταδικάζουμε την άρνηση της Ελλάδας να αποστρέψει την χώρα μας τους οκτώ προδότες πραξικοπηματίες της 15ης Ιουλίου και την απελευθέρωση και την παροχή ασύλου σε έναν από αυτούς και ότι αναμέναμε από την ελληνική Δικαιοσύνη να μην ε-

παναλάβει αυτού του είδους τα λάθη με τέτοιες μονομερείς αποφάσεις», αναφέρει ο κ. Ακοσί και επσημαίνει ότι «παρ' όλα αυτά τις προηγούμενες μέρες μάθαμε ότι η Ελλάδα άφησε ελεύθερους και τους άλλους επτά φυγάδες. Η Ελλάδα δεν μπορεί να δικαιολογήσει την απελευθέρωση όλων των πραξικοπηματιών φυγάδων με μια διοικητική απόφαση που έχει σχέση με τη διαδικασία σύλληψής τους». Σύμφωνα με τον κ. Ακοσί, η απόφαση της ελληνικής Δικαιοσύνης «επιτρέπει στους πραξικοπηματίες να κυκλοφορούν ελεύθερα στην Ελλάδα». Εν συνεχεία, η Ελλάδα περιγράφεται ως «χώρα που ε-

ξασφαλίζει ασφαλές καταφύγιο σε πραξικοπηματίες. Μια χώρα που διατείνεται ότι είναι το λίκνο της δημοκρατίας, δεν είναι συμβατό ούτε με το διεθνές δικαίο ούτε με το δικαίο της καλής γειτονίας να απελευθερώνει προδότες που επιπερήσαν να κάνουν πραξικόπημα σε μια γειτονία χώρα για την κατάλυση της δημοκρατίας της». Η τουρκική ανακοίνωση καταλήγει δίχως να αφήνει περιθώρια παρερμηνείας για τις προθέσεις της Αγκυρας: «Θα επιμεινουμε με αποφασιστικό τρόπο για την επιστροφή των πραξικοπηματιών προδοτών και την εκδίκασή τους στη χώρα μας».



Ο κλάδος στην Ε.Ε.

Το **λιανικό** εμπόριο αποτελεί τον δεύτερο μεγαλύτερο τομέα υπηρεσιών στην Ε.Ε. μετά τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, καθώς αντιστοιχεί στο 4,5% της προστιθέμενης αξίας της οικονομίας της Ε.Ε. και το 8,6% του συνόλου των θέσεων εργασίας στην Ε.Ε. Τα νοικοκυριά της Ε.Ε. δαπανούν έως και το ένα τρίτο του εισοδήματός τους σε καταστήματα λιανικής.



Η νομοθεσία

Σύμφωνα με στοιχεία της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι ρυθμιστικοί περιορισμοί, δηλαδή αυτοί που απορρέουν από τη νομοθεσία, στο λιανεμπόριο αποτελούν το 32% του συνόλου των περιορισμών που υφίστανται στον τομέα των υπηρεσιών στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.



Οι δαπάνες

Το 30% των οικογενειακών προϋπολογισμών δαπανείται για την αγορά αγαθών τα οποία οι καταναλωτές προμηθεύονται από το λιανικό εμπόριο και σε απόλυτους αριθμούς κυμαίνεται από 3.500 έως 18.000 ευρώ ανάλογως της χώρας. Το 16% δαπανείται για τρόφιμα και ποτά, το 5% για είδη ένδυσης και υπόδησης και το 2% για έπιπλα και οικιακές συσκευές.

Στο 1,35 δισ. ευρώ το κόστος της γραφειοκρατίας για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις

Η ύπαρξη πολλών περιορισμών και η εφαρμογή σειράς ρυθμιστικών κανόνων δεν σημαίνει μόνο απώλεια χρόνου, αλλά και χρημάτων. Σύμφωνα με την έκθεση «Operational restrictions in the retail sector» που διενήργησαν οι LE Europe, Spark Legal Network και VVA Consulting για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το κόστος συμμόρφωσης με τους κανόνες αυτούς ή, κατά πολλούς, το κόστος που προκύπτει από τα διοικητικά εμπόδια για μια πολύ μικρή επιχείρηση στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι αντιστοιχεί σε 4,5% επί των συνολικών ετήσιων εσόδων.

Δεδομένου του γεγονότος ότι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αποτελούν

Δείκτης περιορισμού στο λιανικό εμπόριο

* Η ΚΛΙΜΑΚΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΟ 0 ΕΩΣ ΤΟ 6, ΟΠΟΥ ΤΟ 0 ΔΗΛΩΝΕΙ ΑΠΟΥΣΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟ 6 ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΠΟΛΛΩΝ

	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ - ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ*
Εσθονία	1	0,6	0,84
Βουλγαρία	1,15	0,82	1,02
Πορτογαλία	2,05	2,25	1,31
ΕΛΛΑΔΑ	1,67	1,54	1,62
Σλοβενία	2,42	0,82	1,78
Ρουμανία	1,32	2,49	1,79
Ιρλανδία	3,8	0,5	2,48
Γερμανία	3,53	1,56	2,74
Κύπρος	3,96	1,8	3,09
Ιταλία	4,53	1,3	3,24

ΠΗΓΗ: Ευρωπαϊκή Επιτροπή



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι περιορισμοί φρενάρουν το λιανεμπόριο

Παρά τις μεταρρυθμίσεις, υπάρχουν μεγάλα εμπόδια στην αδειοδότηση των εμπορικών επιχειρήσεων

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Το 2010 εγκαινιάστηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης κατόπιν της αλυσίδας Praktiker, μια επένδυση τότε ύψους 16,5 εκατ. ευρώ. Πολύ πριν εγκαινιαστεί και αρχίσει να λειτουργεί, το συγκεκριμένο κατάστημα αποτελούσε σημείο αναφοράς για προβλήματα που προκαλούν η γραφειοκρατία και η νομοθεσία σε ό,τι αφορά την αδειοδότηση μεγάλων καταστημάτων που βρίσκονται εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Για να λάβει την πολυπόθητη άδεια, απαιτήθηκαν επτά χρόνια και κάποια δικαστήρια, καθώς εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης η χορήγηση της άδειας πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αυτό δεν αποτελεί ούτε το πρώτο και σίγουρα ούτε το τελευταίο παράδειγμα του πώς η υφιστάμενη νομοθεσία

μπορεί να θέσει περιορισμούς στην ανάπτυξη του λιανικού εμπορίου. Μάλιστα, παρά το γεγονός ότι στην Ελλάδα επήλθαν τα τελευταία χρόνια δραματικές αλλαγές στη νομοθεσία για το λιανεμπόριο με έμφαση στο ωράριο λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, οι περιορισμοί και οι γεωγραφικές διακρίσεις στη χορήγηση αδειών εγκατάστασης παραμένουν σημαντικοί. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης μιας νέας στρατηγικής για το λιανεμπόριο έτσι ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του 21ου αιώνα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάρτισε τον δείκτη περιορισμού του λιανικού εμπορίου. Σε κάθε κράτος-μέλος αποτιμώνται οι ρυθμιστικοί κανόνες σχετικά με τις άδειες εγκατάστασης και τη λειτουργία των εμπορικών επιχειρήσεων, καθώς και ο χρόνος ανταπόκρισης της δημόσιας διοίκησης σε αυτά ακριβώς τα ζητήματα.

Εχει ζωτική σημασία να μπορούν οι λιανέ-μποροι να ανοίγουν κατάστημα γρήγορα, τονίζει η Κομισιόν.

Η βαθμολογία είναι σε μια κλίμακα από το 0 έως το 6, όπου το 0 δηλώνει απουσία περιορισμών και το 6 την ύπαρξη πολλών.

Η γενική βαθμολογία της Ελλάδας είναι 1,62, γεγονός που την κατατάσσει στην 11η θέση μεταξύ των 28 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ξεκινώντας από τις χώρες που έχουν ελάχιστους περιορισμούς στη σχετική με το λιανεμπόριο νομοθεσία. Η σχετικά καλή επίδοση της Ελλάδας οφείλεται κατά βάση στη διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων που

έχει επέλθει από το 2013 και συνεχίστηκε και το 2017, καθώς και σε αλλαγές στο καθεστώς των προσφορών.

Η βαθμολογία της Ελλάδας είναι χειρότερη όταν εξετάζονται οι διάφορες παράμετροι που αφορούν την αδειοδότηση εγκατάστασης των εμπορικών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, λαμβάνει βαθμό 3 ως προς το εάν υπάρχουν περιορισμοί αναλόγως του μεγέθους των καταστημάτων, επίσης βαθμό 3 ως προς τις λεπτομέρειες που απαιτούνται για τον σχεδιασμό, 2,4 ως προς τον αριθμό των αδειών - δικαιολογητικών που χρειάζονται. Ο υψηλότερος βαθμός -που εν προκειμένω έχει αρνητική χροιά- είναι 3,3 και τον λαμβάνει η Ελλάδα για τη χρονική διάρκεια των διαδικασιών. Δεν είναι τυχαίο ότι η Κομισιόν στις συστάσεις που απύθυνε προς τα κράτη-μέλη για την ενίσχυση του εμπορίου κάνει ειδική μνεία στο ζήτημα της διευκόλυν-

σης της εγκατάστασης επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου, αναφέροντας τα εξής: «Εχει ζωτική σημασία να μπορούν οι λιανέμποροι να ανοίγουν κατάστημα γρήγορα, για να αποκτήσουν πρόσβαση σε μια αγορά, ενισχύοντας έτσι την παραγωγικότητα και την καινοτομία. Αν τα κράτη-μέλη ενισχύσουν τη συμμόρφωση με την οδηγία για τις υπηρεσίες, μπορούν να διευκολύνουν την εγκατάσταση νέων καταστημάτων χωρίς να θέσουν σε κίνδυνο συμφέροντα δημοσίας πολιτικής, όπως είναι η χωροταξία και η προστασία του περιβάλλοντος και των καταναλωτών.

Οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές καλούνται να μειώσουν τον адιοκιολόγητο ή δυσανάλογο φόρτο και να κάνουν απλούστερες, συντομότερες και πιο διαφανείς τις διαδικασίες εγκατάστασης των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου».

Το άνοιγμα καταστημάτων τις Κυριακές αύξησε την απασχόληση στην Ε.Ε.

Αποτέλεσε σημείο τριβής μεταξύ των εμπόρων, μεταξύ των εμπόρων και των εμποροπαλλήλων, μεταξύ κυβερνητικών εταίρων, μεταξύ των ελληνικών κυβερνήσεων και των δαυνειστών της. Ο λόγος φυσικά για τη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές, λειτουργία η οποία πρώτη φορά διευρύνθηκε το 2013 και ακολούθησε σε εκτίμηση από την πλήρη απελευθέρωση της κυριακάτικης λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων -κάτι που δεν έγινε ποτέ- θα δημιουργούσε 18.000 έως

30.000 νέες θέσεις εργασίας στο λιανεμπόριο και ο τζίρος του κλάδου θα αυξανόταν κατά 2,5 δισ. ευρώ. Σε μία οικονομία σε ύφεση, βεβαίως, τα παραπάνω έμοιαζαν ανέφικτα, ακόμη και αν υπήρχε πλήρης απελευθέρωση. Η αποτελεσματικότητα της άρσης αρκετών περιορισμών, πάντως, δεν έχει αποτιμηθεί ακόμη με ακρίβεια ούτε από την πλευρά των πολέμιων ούτε από την πλευρά των υπέρμαχων του μέτρου. Αντιθέτως, υπάρχει πλούσιο ερευνητικό έργο για την αποτελεσματικότητα του μέτρου σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Πλέον πρόσφατη είναι αυτή που πραγματοποιήθηκε στην Ολλανδία το 2016 προκειμένου να αποτιμηθεί την αποτελεσματικότητα της ρύθμισης

Η απελευθέρωση των ωρών λειτουργίας είχε θετική επίδραση σε Φινλανδία, Ισπανία, Γερμανία και Ολλανδία.

που θεσπίστηκε στη χώρα το 2013 και επιτρέπει στις τοπικές αρχές να επιτρέπουν στα καταστήματα να λειτουργούν τις Κυριακές, εξαιρώντας τα έτσι από τον γενικό κανόνα απαγόρευσης που ισχύει.

Η απελευθέρωση των ωρών λειτουργίας τις Κυριακές είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν τα έσοδα για τα 2/3 των λιανεμπόρων στους δήμους όπου ε-

πιτρεπόταν να ανοίγουν, ενώ πάνω από το 30% των καταστημάτων που παρέμειναν κλειστά τις Κυριακές είδαν τον τζίρο τους να υποχωρεί.

Ερευνα της Φινλανδικής Ομοσπονδίας Εμπορίου το 2016 έδειξε ότι μετά την απελευθέρωση του ωραρίου λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων το 46% των επιχειρήσεων αύξησε τον αριθμό των εργαζομένων τους.

Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές καταγράφεται ανοδική τάση στις πωλήσεις και την απασχόληση στο λιανεμπόριο από το 2012 κι έπειτα, οπότε στην Ισπανία επετράπη στα καταστήματα να παραμένουν ανοικτά τουλάχιστον 90 ώρες την εβδομάδα και απελευθερώθηκε πλήρως η λειτουργία

των καταστημάτων τις Κυριακές.

Στη Γερμανία μελέτη του 2014, στην οποία αξιολογήθηκε η απορρύθμιση του 2006, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απασχόληση αυξήθηκε κατά 3% - 4%, κυρίως λόγω της αύξησης της μερικής απασχόλησης, ενώ στην πλήρη απασχόληση δεν υπήρξε καμία επίπτωση.

Περιορισμούς στη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων υπάρχουν σήμερα σε 14 από τα 28 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα στην Ελλάδα, στην Αυστρία, στο Βέλγιο, στην Τσεχία, στη Δανία, στη Γερμανία, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στο Λουξεμβούργο, στη Μάλτα, στην Ολλανδία, στην Πολωνία, στη Σλοβακία και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

έκθεσης, θεωρεί μεγαλύτερα προβλήματα, από το χειρότερο έως το λιγότερο οδυνηρό, τα εξής: α) Το κόστος διορθώσεων λαθών που έχουν γίνει από τη δημόσια διοίκηση στην εφαρμογή της νομοθεσίας είναι δυσανάλογα μεγάλο για πολλές επιχειρήσεις, β) τα πρόστιμα που επιβάλλονται αφορούν συχνά ε-παισιώδεις παραβάσεις, γ) τα πρόστιμα είναι δυσανάλογα υψηλά και δ) οι έλεγχοι είναι πολύ συχνοί.

Σύμφωνα με την έρευνα, ο μέσος αριθμός ελέγχων που δέχθηκε μια επιχείρηση στην Ελλάδα τον προηγούμενο χρόνο ήταν 4,2, αριθμός που συνιστά τον τέταρτο υψηλότερο μεταξύ των «28» της Ε.Ε. Οι πιο πολλοί έλεγχοι ανά επιχείρηση γίνονται στη Σλοβενία (6,8

φορές τον χρόνο), στην Τσεχία (6,7 φορές τον χρόνο), στη Ρουμανία και στη Σλοβακία (5,6 φορές τον χρόνο σε κάθε μία από τις δύο χώρες) και εν συνεχεία στην Ελλάδα. Οι λιγότερες επιθεωρήσεις (0,6 ανά επιχείρηση ετησίως) γίνονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Γαλλία (0,8 ανά επιχείρηση) και στην Ολλανδία (0,9 ανά επιχείρηση).

Το 36% των πολύ μικρών ελληνικών εμπορικών επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην εν λόγω έρευνα δήλωσε ότι τιμωρήθηκε τουλάχιστον με ένα πρόστιμο την προηγούμενη χρονιά, το δεύτερο υψηλότερο μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε., με το υψηλότερο να συναντάται στην Κροατία (39%) των πολύ μικρών εμπορικών επιχειρήσεων).

Τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν αποτελούν στην Ελλάδα περίπου το 0,06% του ετήσιου τζίρου των επιχειρήσεων. Ωστόσο το ποσοστό αυτό δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική εικόνα, καθώς στην περίπτωση των πολύ μικρών επιχειρήσεων το ύψος των προστίμων εκτινάσσεται στο 0,41% επί του ετήσιου τζίρου τους.

Σε μια προσπάθεια να αμβλύνει τις επιπτώσεις του διοικητικού κόστους αλλά και του αυξανόμενου ανταγωνισμού στις πολύ μικρές και τις μικρές εμπορικές επιχειρήσεις, η Κομισιόν εξέδωσε οδηγό με τον οποίο προτείνει στις κρατικές αρχές τρόπους με τους οποίους μπορούν να βοηθήσουν τους μικρούς λιανεμπόρους.



MTN Business

Αυξήστε την αποδοτικότητα της επιχείρησής σας με σύνδεση οπτικών ινών.

Η πιο γρήγορη, αξιόπιστη και πλέον οικονομική σύνδεση στο διαδίκτυο για κάθε επιχείρηση, ανεξαρτήτως μεγέθους.

mtnbusiness.com.cy



Η Ιταλία βάζει φρένο στα σχέδια για καθαρή έξοδο

Ασπίδα προστασίας η προληπτική πιστωτική γραμμή, λένε ξένοι οίκοι στην «Κ»

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Οι **εξελιξείς** στην Ιταλία, οι οποίες μέσα σε λίγες ώρες έστειλαν τις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων στα ύψη, απέδειξαν ότι η Ελλάδα παραμένει ευάλωτη στις εξωτερικές εξελίξεις, ενώ έθεσαν σημαντικά ερωτήματα σχετικά με το πόσο ομαλή μπορεί να είναι για τη χώρα η έξοδος από το πρόγραμμα εν μέσω αναταραχών στην Ευρωζώνη, αλλά και πόσο επικίνδυνη μπορεί να είναι η επιλογή του clean exit.

Σύμφωνα με αναλυτές και οικονομολόγους που μίλησαν στην «Κ», τα γεγονότα στη γειτονική χώρα σίγουρα θα επηρεάσουν τα σχέδια της κυβέρνησης και φέρνουν πλέον πιο κοντά το σενάριο της προληπτικής γραμμής στήριξης, η οποία θα αποτελέσει «ασπίδα προστασίας» τόσο για τη χώρα όσο και για τους επενδυτές των ελληνικών ομολόγων.

Όπως σημειώνει ο Γενς Πίτερ Σόρενσεν, επικεφαλής αναλυτής της Danske Bank, μιλώντας στην «Κ», η κλιμάκωση της ιταλικής κρίσης δυστυχώς έχει αρνητικό αντίκτυπο στην Ελλάδα, παρόλο που στη χώρα έχει σημειωθεί πρόοδος και υπήρξαν πολλά θετικά στοιχεία τα οποία και οδήγησαν σε αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής της αξιολόγησης από τους οίκους. Το μεγαλύτερο πρόβλημα, πάντως, που προκύπτει από τις τρέχουσες εξελίξεις, είναι η αύξηση του κόστους δανεισμού της Ελλάδας και η ενίσχυση των φόβων των επενδυτών γύρω από τη χώρα, λόγω Ιταλίας.

Η ιταλική κρίση αποδεικνύει πόσο

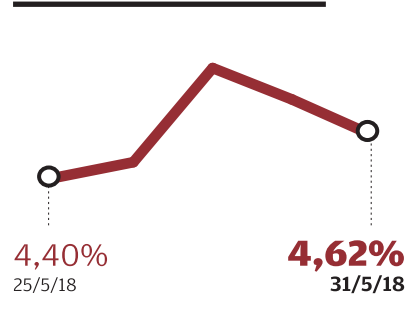
επικίνδυνη είναι η απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης για καθαρή έξοδο, σύμφωνα με τον Βολφγκάγκο Πικόλι, συμπρόεδρο της Teneo Intelligence. Όπως σημειώνει στην «Κ», η αυξημένη μεταβλητότητα στην αγορά ομολόγων που προκάλεσε η πολιτική κρίση της Ιταλίας, θα μπορούσε να επηρεάσει την έξοδο της Ελλάδας από το πρόγραμμα με δύο τρόπους: 1) να υπονομεύσει την ικανότητα περαιτέρω συγκέντρωσης του ταμειακού αποθέματος με νέες εκδόσεις ομολόγων και 2) στο χειρότερο σενάριο για τον Τσίπρα, να αναγκαστεί η Αθήνα να επανεξετάσει την επιλογή της προληπτικής πιστωτικής γραμμής.

Σύμφωνα με τον κ. Πικόλι, πολλά θα εξαρτηθούν από το αν οι αναταράξεις στις αγορές συνεχιστούν για παρατεταμένο χρονικό διάστημα. «Αυτό πάντως που συνέβη την περασμένη εβδομάδα με την εκτόξευση των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων, δείχνει ότι είναι επικίνδυνη η απόφαση του Τσίπρα να μην επιλέξει την προληπτική πιστωτική γραμμή, καθώς αφήνει την Ελλάδα βαθιά εκτεθειμένη στις εξωτερικές εξελίξεις», τονίζει.

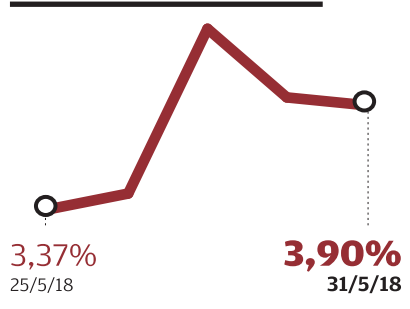
Η Ελλάδα βρίσκεται, σε μεγάλο βαθμό, στον σωστό δρόμο, ωστόσο ο άνοδος των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων λόγω Ιταλίας, καθιστά πιο δύσκολη την έξοδο από το πρόγραμμα διάσωσης, επισημαίνει στην «Κ» ο Χόλγκερ Σμίντινγκ, επικεφαλής οικονομολόγος της Berenberg Bank στο Λονδίνο. Αυτό ουσιαστικά αποδεικνύει γιατί θα ήταν καλό για την Ελλάδα να ακολουθήσει τη συμβουλή της Τρά-

Η πορεία των αποδόσεων των ομολόγων της περιφέρειας της Ευρωζώνης την τελευταία εβδομάδα

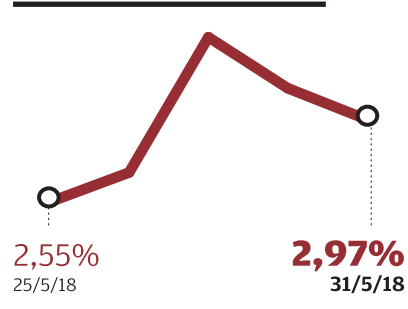
ΕΛΛΗΝΙΚΟ 10ΕΤΕΣ



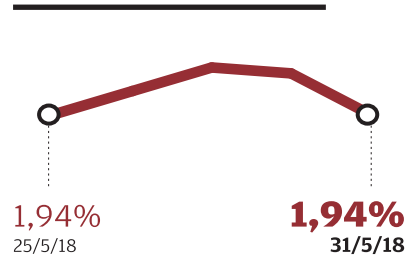
ΕΛΛΗΝΙΚΟ 5ΕΤΕΣ



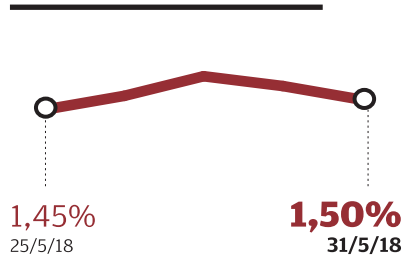
ΙΤΑΛΙΚΟ 10ΕΤΕΣ



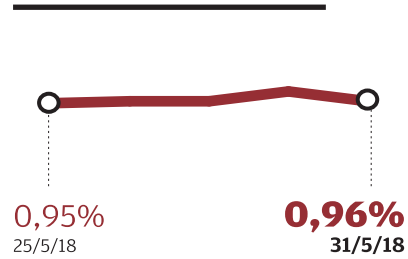
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΟ 10ΕΤΕΣ



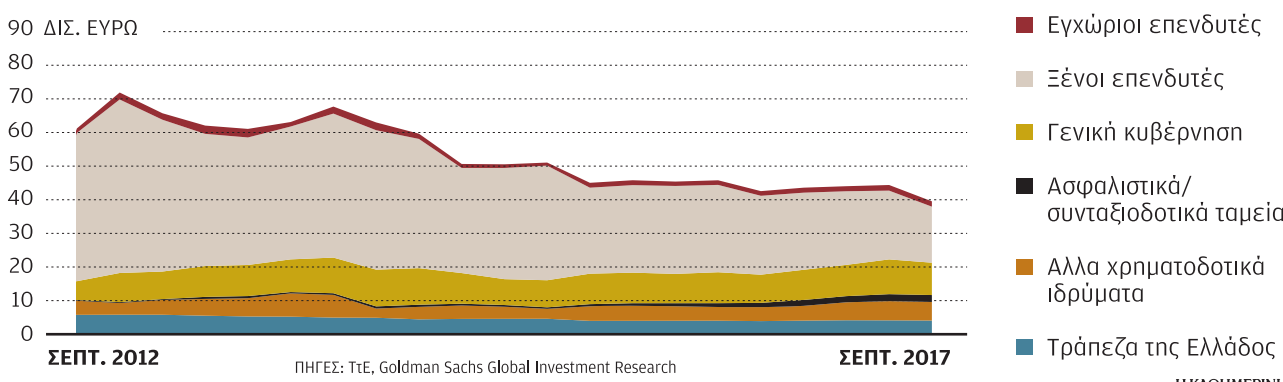
ΙΣΠΑΝΙΚΟ 10ΕΤΕΣ



ΙΡΛΑΝΔΙΚΟ 10ΕΤΕΣ



Το ύψος των μακροπρόθεσμων ελληνικών ομολόγων που κατέχουν οι εγχώριοι και οι ξένοι επενδυτές



πεζας της Ελλάδας και να ζητήσει προληπτική πιστωτική γραμμή από τον ESM. Εστω και αν δεν χρειαστεί να τη χρησιμοποιήσει, οι επενδυτές θα ξέρουν ότι η Ελλάδα έχει στη διάθεσή της αυτή την πίστωση, και έτσι θα είναι πρόθυμοι να της προσφέρουν χρηματοδότηση με χαμηλότερες αποδόσεις. Αυτό θα βοηθούσε τον προϋπολογισμό και θα επέτρεπε στην κυβέρνηση να αυξήσει τις δαπάνες στις κοινωνικές πολιτικές.

Η χαμηλή ρευστότητα που συνεχίζει να υπάρχει στην αγορά των ελληνικών ομολόγων και η ομοιότητα του story

της Ιταλίας με αυτό της Ελλάδας το 2015 (και οι δύο χώρες έχουν υπερβολικά υψηλά ποσοστά χρέους/ΑΕΠ), εξηγεί τον ενισχυμένο αντίκτυπο που είχε η ιταλική κρίση στους ελληνικούς κρατικούς τίτλους, εξηγεί στην «Κ» ο Ιωάννης Σώκος, στρατηγικός αναλυτής της Nomura International στο Λονδίνο. Αυτό είναι ένα άλλο ατυχές timing για τη ελληνικά ομόλογα, καθώς η ευφορία από την τεχνική συμφωνία για την τέταρτη αξιολόγηση δεν μπόρεσε να κρατήσει πολύ λόγω των παλινκινήσεων, όπως τονίζει. Το ίδιο είχε συμβεί όταν η Ελλάδα βγήκε στις αγορές τον

Φεβρουάριο, όταν η έκδοση συνέπεσε με ένα άλλο κύμα πίεσης στις διεθνείς αγορές. Αν και είναι ακόμα νωρίς να πούμε αν οι εξελίξεις στην Ιταλία θα μπορούσαν να επηρεάσουν τα σχέδια της Ελλάδας για καθαρή έξοδο, σίγουρα ωστόσο κάνει τα πράγματα πιο δύσκολα, επισημαίνει ο κ. Σώκος. «Μια καθαρή έξοδος πρέπει να συμβαδίσει με τη δημιουργία ενός μεγάλου αποθέματος ρευστότητας και η τρέχουσα αναταραχή στις αγορές δεν ευνοεί μία νέα προσπάθεια έκδοσης ομολόγων, καθώς οι επενδυτές αποφεύγουν το ρίσκο αυτή τη στιγμή. Γι' αυτό και η

καθαρή έξοδος δεν είναι εύκολη πλέον. Ωστόσο, αυτός είναι ένας από τους παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη συζήτηση γύρω από την καθαρή έξοδο, αλλά όχι ο πιο αποφασιστικός. Οι ειδήσεις σχετικά με την ελάφρυνση του χρέους, για παράδειγμα, είναι πολύ πιο σημαντικές για την Ελλάδα», καταλήγει.

Για τον Στιν Τζάκομπσεν, επικεφαλής οικονομολόγο της Saxo Bank, ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την Ελλάδα και το ελληνικό πρόγραμμα θα ήταν εάν η Ιταλία οδηγούνταν σε νέες εκλογές το καλοκαίρι.

Η Ελλάδα θα παραμείνει εκτεθειμένη στα εξωτερικά σοκ, εκτιμά η Goldman Sachs

Τα **ελληνικά** ομόλογα είναι τα πιο ευάλωτα στην ευρωπεριφέρεια και η Ελλάδα μετά την έξοδο από το πρόγραμμα τον Αύγουστο θα παραμείνει αρκετά εκτεθειμένη στα οποιαδήποτε πιθανά σοκ, έτσι ένα αξιόπιστο πλαίσιο πολιτικής είναι αναγκαίο να συμφωνηθεί, σημειώνει η Σίλβια Αρντάνια, ανώτερη οικονομολόγος της Goldman Sachs για τις χώρες της περιφέρειας της Ευρωζώνης, σε συνέντευξή της στην «Καθημερινή». Όπως τονίζει, οι προϋποθέσεις για να μπορέσει η Ελλάδα να πετύχει μία βιώσιμη επιστροφή στις αγορές, είναι να υπάρξει μία συμφωνία που να δίνει κίνητρο δημοσιονομικής πειθαρχίας, να λάβει ουσιαστική ελάφρυνση του χρέους και να συγκεντρώσει ένα μεγάλο «μαξιλάρι» ασφαλείας. Η **ελληνική κυβέρνηση θέλει να αποφυγεί την προληπτική πιστωτική γραμμή μετά το τέλος του προγράμματος διάσωσης. Μπορεί η Ελλάδα να επιτύχει μια καθαρή έξοδο και μια βιώσιμη επιστροφή στις αγορές;**

— Θεωρούμε ότι υπάρχουν τρεις προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες, ώστε η Ελλάδα να επιτύχει τη βιώσιμη επιστροφή στις αγορές. Πρώτον, πιστεύουμε ότι οποιαδήποτε συμφωνία εξόδου θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα ισχυρό σύστημα κινήτρων για την ενθάρρυνση της δημοσιονομικής πειθαρχίας στην Ελλάδα μεσοπρόθεσμα. Η πλήρης εξάρτηση από την πειθαρχία της αγοράς για να επιτευχθεί αυτό μπορεί να μην είναι αρκετή. Ένα σύνολο δημοσιονομικών όρων με ενισχυμένη παρακολούθηση σε αντάλλαγμα για την ελάφρυνση του χρέους μπορεί να είναι ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα για τη χώρα. Δεύτερον, η Ελλάδα χρειάζεται

ουσιαστική ελάφρυνση του χρέους του επίσημου τομέα. Τρίτον, πιστεύουμε ότι η Ελλάδα πρέπει να συγκεντρώσει ένα ουσιαστικό απόθεμα ρευστότητας πριν από την έξοδο από το πρόγραμμά της. Τα μεγάλα χρηματικά αποθέματα αύξησαν την εμπιστοσύνη των επενδυτών και βοήθησαν την Ιρλανδία, την Πορτογαλία και την Κύπρο στην επιστροφή τους στις αγορές.

— **Θα μπορέσει η Ελλάδα να αποφυγεί τους κραδασμούς των αγορών εάν δεν προστατευτεί από ένα οικονομικό πρόγραμμα;**

— Ένας τρόπος για να εκτιμηθεί η ευαισθησία των κρατικών ομολόγων στους κραδασμούς των αγορών, είναι να εξεταστεί ο συσχετισμός των αποδόσεων των ομολόγων μεταξύ των λεγόμενων κεντρικών και περιφερειακών αγορών. Όταν ο συσχετισμός είναι αρνητικός, αυτό σημαίνει ότι οι αγορές ομολόγων, όπως η ελληνική, είναι πιο ευάλωτες σε αρνητικές διαταραχές. Στη γλώσσα της αγοράς, αυτά τα ομόλογα θεωρούνται πιστωτικά προϊόντα και όχι προϊόντα επτοκίων. Όταν υπάρχει αρνητικό σοκ, η απόδοση των ομολόγων της ευρωπεριφέρειας αυξάνεται, ενώ η απόδοση των ομολόγων του πυρήνα (α-σφάλους περιφερειακού στοιχείου) μειώνεται. Μεταξύ των περιφερειακών αγορών κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης, τα ελληνικά ομόλογα έχουν την πιο αρνητική συσχέτιση με τα γερμανικά ομόλογα. Χωρίς πρόγραμμα, αυτή η συσχέτιση θα μπορούσε ενδεχομένως να γίνει ακόμα πιο αρνητική και να παραμείνει έτσι για αρκετό χρονικό διάστημα. Με λίγα λόγια, κατά την άποψή μας, η Ελλάδα παραμένει εκτεθειμένη σε σοκ, γεγονός το οποίο δίνει ένα premium



Χωρίς κάποιον είδους ελάφρυνση του χρέους, οι ανάγκες χρηματοδότησης της Ελλάδας θα αυξηθούν αρκετά γρήγορα και σύντομα θα είναι μεγαλύτερες από το ανώτατο όριο του εύρους, σημειώνει η Σίλβια Αρντάνια, οικονομολόγος της Goldman Sachs.

στο να συμφωνηθεί ένα αξιόπιστο πλαίσιο πολιτικής κατά την έξοδο από το τρέχον πρόγραμμα.

— **Θα μπορέσει η Ελλάδα να εξυπηρετήσει το χρέος της μόλις βγει από το πρόγραμμα;**

— Χωρίς κάποιον είδους ελάφρυνση του χρέους, οι ανάγκες χρηματοδότησης της Ελλάδας θα αυξηθούν αρκετά γρήγορα και σύντομα θα είναι μεγαλύτερες από το ανώτατο όριο του εύρους που σύμφωνα με το ΔΝΤ εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους (20% του ΑΕΠ). Αυτό θα συνέβαινε ακόμη και υπό πολύ αισιόδοξες υποθέσεις σχετικά με τη μελλοντική ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, τον πληθωρισμό, το πρωτογενές ισοζύγιο του Δημοσίου

και τις συνθήκες χρηματοδότησης. Σε αυτό που θεωρούμε ως το πιο ρεαλιστικό σενάριο για τις μακροοικονομικές προοπτικές και τα δημόσια οικονομικά, οι κίνδυνοι για τους επενδυτές των ελληνικών κρατικών ομολόγων θα ήταν πιο περιορισμένοι εάν υπήρχε re-profiling του δημόσιου χρέους της Ελλάδας.

— **Τι είδους ελάφρυνση του χρέους θα πρέπει να δοθεί στην Ελλάδα, έτσι ώστε αυτό να γίνει βιώσιμο και να περιοριστούν οι κίνδυνοι για τους επενδυτές των ελληνικών ομολόγων;**

— Η ελάφρυνση του χρέους μπορεί να δοθεί μέσω διαφόρων μηχανισμών, οι οποίοι μπορούν να διαμορφωθούν έτσι ώστε να έχουν παρόμοιες συνέπειες σε όρους καθαράς παρούσας αξίας. Ενώ

Η ΕΚΤ δεν θα τη συμπεριλάβει στο QE

— **Η Ελλάδα θα βγει από το πρόγραμμα, με έναν κύκλο σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής να υπάρχει στον ορίζοντα διεθνών. Με ποιο τρόπο θα επηρεαστεί η ΕΚΤ να συμπεριλάβει την Ελλάδα στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης (QE);** — Η πρόταση στη χρηματοπιστωτική αγορά και η επιστροφή στην κανονικότητα θα μπορούσε αρχικά να προσφέρει μια de facto νομισματική χαλάρωση για την Ελλάδα σε σύγκριση με τις παρούσες εγχώριες οικονομικές συνθήκες. Ωστόσο, η Ελλάδα δεν θα μείνει αλώβητη από τον κύκλο σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής που ενδέχεται να συμβεί στα πρώτα χρόνια της επόμενης δεκαετίας. Συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι η ΕΚΤ δεν θα συμπεριλάβει την Ελλάδα στο πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων. Η ΕΚΤ έχει δηλώσει ότι χρειάζεται βεβαιότητα σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές και θεσμικές ρυθμίσεις της Ελλάδας, προτού αρχίσει να αξιολογεί τη βιωσιμότητα της διακράτησης ελληνικών περιουσιακών στοιχείων. Αναμένουμε ότι η ΕΚΤ θα έχει ανακοινώσει την ολοκλήρωση του προγράμματος αγοράς ομολόγων μέχρι τον Αύγουστο, οπότε αυτές οι πληροφορίες δεν θα είναι πλήρως διαθεσιμες.

πολλοί ερευνητές σε ακαδημαϊκούς και πολιτικούς οργανισμούς έχουν υποστηρίξει τη διαγραφή χρέους, οι επίσημοι πιστωτές της Ελλάδας έχουν εκφράσει την έντονη προτίμησή τους για επαναπροσδιορισμό της διάρκειας λήξης και την προσαρμογή των επιτοκίων. Από άποψη πολιτικής, αυτό μπορεί να δικαιολογηθεί ευκολότερα στους φορολογούμενους των κρατών-μελών της Ζώνης του Ευρώ. Όσον αφορά τη νομική πλευρά, που καθορίζεται από τη συνθήκη της ΟΝΕ, αυτή θα είναι η μόνη εφικτή λύση, αλλά θα έπρεπε να είναι ουσιαστική έτσι ώστε να αντικαταστήσει τη διαγραφή χρέους.

— **Ποια μαθήματα μπορούν να αντλήσουν τόσο η Ελλάδα όσο και οι δανειστές της από την εμπειρία άλλων χωρών που βρέθηκαν σε πρόγραμμα και που επέστρεψαν επιτυχώς στην πλήρη χρηματοδότηση της αγοράς;**

— Όπως αναφέραμε και προηγουμένως, ένα μάθημα σχετικά με την έξοδο από το πρόγραμμα, είναι ότι ο συσχετισμός μεγάλων ταμειακών αποθεμάτων μπορεί να βοηθήσει στην επιτυχή επιστροφή στις αγορές. Τα μεγάλα cash buffers αύξησαν την εμπιστοσύνη των επενδυτών και βοήθησαν την «επιστροφή» της Ιρλανδίας, της Πορτογαλίας και της Κύπρου. Σε γενικές γραμμές, αφενός η εμπειρία από το πρώτο πρόγραμμα της Ελλάδας στα μέσα του 2010 βοήθησε άλλες χώρες να σχεδιάσουν καλύτερα προγράμματα τόσο από πλευράς στόχων όσο και από όρους χρηματοδότησης. Αφετέρου, άλλα προγράμματα του ESM απέδειξαν ότι η υλοποίηση των δημοσιονομικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη και την επιτυχία και μακρόχρονη επιστροφή στις αγορές.

Αυξημένες 11,1% οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις τον Απρίλιο στην Ελλάδα

Νέα αύξηση αεροπορικών αφίξεων τον Απρίλιο καταγράφουν τα στοιχεία του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, InSETE. Στα κυριότερα αεροδρόμια καταγράφηκε αύξηση των διεθνών αφίξεων 11,1% (17,6% από την αρχή του έτους), ενώ αύξηση παρατηρήθηκε τόσο στην Αθήνα (16,1%) όσο και στα περιφερειακά αεροδρόμια (7,8%). Από την αρχή του έτους, οι αντιστοιχικές αυξήσεις στις δύο κατηγορίες είναι 22,9% και 11,5%, αντίστοιχα.

Ενθαρρυντικές παραμένουν, όμως, και οι ενδείξεις για τους επόμενους μήνες, με βάση τον προγραμματισμό θέσεων των αεροπορικών εταιρειών. Σε σχέση με τον αντίστοιχο προγραμματισμό του 2017, για το 2018 παρατηρείται αύξηση των προγραμματι-

σμένων αεροπορικών θέσεων από το εξωτερικό κατά 16,8%, ή σχεδόν 2,7 εκατ. θέσεις, στο σύνολο της σεζόν και 16,7%, ή σχεδόν 2,6 εκατ. θέσεις, για την περίοδο Μαΐου-Οκτωβρίου. Ειδικότερα, τον Ιούνιο εκτιμάται αύξηση των αεροπορικών θέσεων κατά 8,9%, ή 505.000 θέσεις. Τον Μάρτιο, οι αεροπορικές θέσεις αυξήθηκαν κατά 10,7%, ή 57.000 θέσεις, και τον Απρίλιο κατά 10,8%, ή 70.000 θέσεις. Για τον Ιούνιο, στη Θεσσαλονίκη η αύξηση των αεροπορικών θέσεων ανέρχεται σε 19,5%, ή 56.000 θέσεις.

Η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση παρατηρείται στη Μυτιλήνη με 43,5% (5.000 θέσεις) και ακολουθούν τα αεροδρόμια της Μυκόνου 39,7% (28.000) και του Αράξου με 38,5% (8.000).

Σε απόλυτες διαφορές, 75.000 θέσεις

Ακριβότερος πενιάστερος προορισμός σε όλη τη Μεσόγειο η Σαντορίνη, με την τιμή κράτησης να ανέρχεται στα 276 ευρώ.

προστέθηκαν στη Ρόδο (17,3%), 72.000 στην Κω (35,3%) και 62.000 στο Ηράκλειο (9,7%). Η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση παρατηρείται από την Πολωνία 58,5% (100.000) και ακολουθούν η Γερμανία 29,9% (130.000) και η Τσεχία με 27,6% (25.000). Το Ηνωμένο Βασίλειο παρουσιάζει αύξηση 9,9% (55.000). Οριακή μείωση των αεροπορικών θέσεων τον Ιούνιο παρουσιάζεται από τη Ρωσία, κατά -0,5% (-1.000 θέσεις).



Όσον αφορά στα στοιχεία ζήτησης ξενοδοχειακών καταλυμάτων από τις διεθνείς αγορές και την Ελλάδα, σε διάφορους προορισμούς της χώρας και σε ανταγωνιστριες χώρες, που προέρχονται από την Τρίναγο, τον Απρίλιο η κύρια αγορά κρατήσεων για την Ελλάδα ήταν η βρετανική, παραμένοντας στην ίδια θέση σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2017. Ακολουθεί η γερμανική αγορά στη δεύτερη θέση, ενώ στην τρίτη θέση βρίσκεται η γαλλική αγορά. Ακολουθούν η Ιταλία (τέταρτη θέση) και η Ολλανδία (πέμπτη θέση). Τον Απρίλιο του 2017 στην πέμπτη θέση βρίσκονταν οι ΗΠΑ. Να σημειωθεί ότι από τις αρχές του 2017 η Βρετανία, η Γερμανία και η Ιταλία περιλαμβάνονται διαρκώς στο top 3. Περνώντας στις τιμές των βασικών μεσογειακών προο-

ρισμών, τον Απρίλιο την υψηλότερη τιμή κράτησης στα ξενοδοχεία 5 αστερών κατέχει η Σαντορίνη με 276 ευρώ (έναντι 247 ευρώ τον Απρίλιο του 2017) και ακολουθεί η Ιμια με 238 ευρώ (έναντι 206 ευρώ τον Απρίλιο του 2017). Στη Σαρδηνία σημειώνεται η μεγαλύτερη μείωση, με την τιμή να ανέρχεται στα 212 ευρώ από 237 ευρώ τον Απρίλιο του 2017. Στη Μύκονο, η τιμή ανήλθε στα 223 ευρώ. Στην κατηγορία 4 αστέρων, η τιμή κράτησης για Σαντορίνη ανήλθε στα 188 ευρώ από τα 178 ευρώ τον Απρίλιο του 2017, στην Ιμια στα 136 ευρώ και στη Σαρδηνία στα 131 ευρώ (έναντι 127 ευρώ τον Απρίλιο του 2017). Στη Μύκονο, τον Απρίλιο του 2017 η τιμή ανέρχόταν στα 139 ευρώ, ενώ τον Απρίλιο του 2018 ανέρχεται στα 143 ευρώ.



Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ



ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ



Prime
INSURANCE

Διπλασιάστηκε ο ελληνόκτητος στόλος σε 10 έτη

Επενδύσεις 80 δισ. δολ. σε νεότευκτα την περίοδο 2007-2017 – Το 20% του διεθνούς θαλάσσιου εμπορίου ελέγχεται από Έλληνες

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Δέκα χρόνια μετά το ξόσπασμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που πυροδότησε η κατάρρευση της Lehman Brothers και παρά την ελληνική κρίση χρέους, αλλά και τις ιστορικά σφοδρές πιέσεις στις ναυλαγορές, η ελληνόκτητος ποταπόρος ναυτιλία συνεχίζει να κυριαρχεί παγκοσμίως. Και με βάση αυτά τα μεγέθη συνεχίζει να αποτελεί πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, συμβάλλοντας με ποσοστό της τάξης του 7% στο ΑΕΠ, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΙΟΒΕ και της Boston Consulting Group.

Με ένα στόλο που σήμερα είναι σχεδόν διπλάσιος σε μεταφορική δυναμικότητα από τότε και ρυθμούς ανάπτυξης που ξεπερνούν ακόμη και αυτούς της καλπάζουσας κινεζικής ποταπόρου, η ναυτιλία των Ελλήνων καίρει παγκόσμιας αναγνώρισης, πιστοποίηση της οποίας αποτελεί η έλευση στην Αθήνα αυτή την εβδομάδα περισσότερων των 20.000 στελεχών και 2.000 εταιρειών του κλάδου για τη διεθνή ναυτιλιακή έκθεση «Ποσειδώνια».

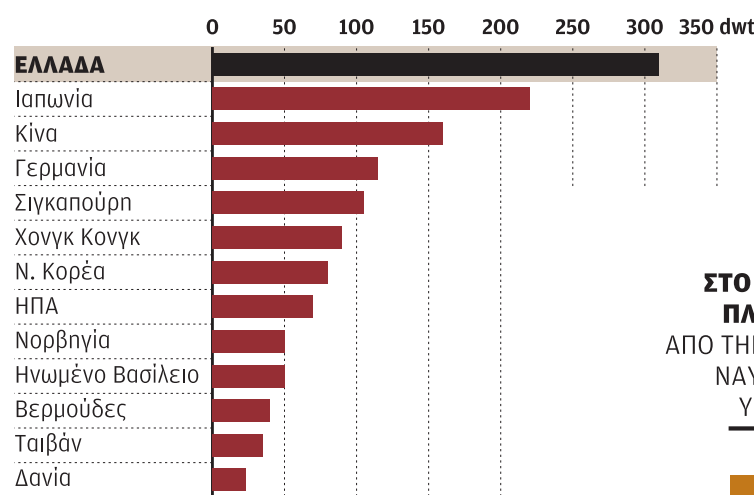
Κλειδί για τη συγκρότηση του μεγαλύτερου στόλου διεθνώς, σύμφωνα με τον ναυλομεσιτικό οίκο Clarksons, είναι οι επενδύσεις σε νεότευκτα πλοία της τάξης των 80 δισ. δολ. που υλοποιήθηκαν με βάση τους υπολογισμούς του κατά την τελευταία δεκαετία από τους Έλληνες πλοιοκτήτες. Ποσό πραγματικά δυσθεώρητο, ιδίως εάν αναλογιστεί κάποιος πως την ίδια περίοδο το διεθνές τραπεζικό σύστημα περιόρισε δραστικά την έκθεσή του στην εμπορική ναυτιλία. Ετσι οι επενδύσεις αυτές χρηματοδοτήθηκαν κατά κύριο λόγο από ίδια κεφάλαια (μέρος των οποίων προήλθε και από πωλήσεις ή διαλύσεις παλαιότερων πλοίων), τράπεζες και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (private equities).

Η Clarksons Research υπολογίζει πως η τρέχουσα αξία του ελληνόκτητου στόλου ανέρχεται στα 105 δισ. δολ., η υψηλότερη όλων των εθνικών πλοιοκτησιών. «Αν και ο πληθυσμός της Ελλάδας

Πρώτη παγκοσμίως παραμένει η ελληνική ναυτιλία

ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΣΤΟΛΟΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

ΠΛΟΙΟΚΤΗΣΙΑ (ΠΛΟΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΤΩΝ 1.000 GT)



ΠΗΓΗ: UNCTAD, Review of Maritime Transport, 2017, ΕΕΕ

Στη ναυτιλιακή έκθεση «Ποσειδώνια» αναμένονται πάνω από 20.000 στελέχη και 2.000 εταιρείες του κλάδου.

αντιπροσωπεύει μόνο το 0,15% του παγκόσμιου πληθυσμού, τα πλοία που μεταφέρουν το 20% του παγκόσμιου θαλάσσιου εμπορίου ελέγχονται από Έλληνες», αναφέρει η ετήσια έκθεση της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών (ΕΕΕ). Ειδικότερα, η ελληνική ναυτιλία εξακολουθεί να κατέχει την πρώτη θέση διεθνώς. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΕΕ, ο στόλος ανέρχεται σε 4.746 πλοία (άνω των 1.000 gt) χωρητικότητας 365,45 εκατ. τόνων (dwt), που αντιπροσωπεύει το 19,89% σε όρους χωρητικότητας dwt του συνολικού παγκόσμιου στόλου και το 49,15% του συνόλου του στόλου της Ε.Ε.

Η μαζική ανανέωση του στόλου είναι εμφανής και στο ηλικιακό

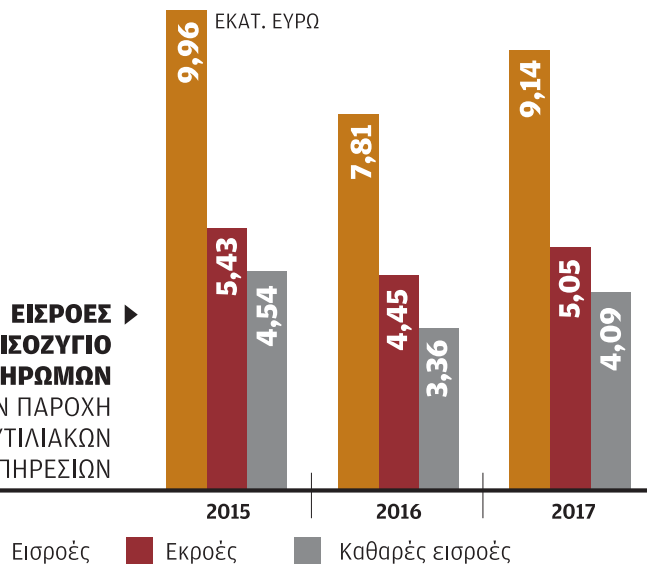
του προφίλ: η μέση ηλικία του ελληνόκτητου στόλου είναι τα 11,5 έτη όταν ο μέσος όρος ηλικίας του παγκόσμιου στόλου είναι 14,6 έτη. Ο δε μέσος όρος του στόλου υπό ελληνική σημαία το 2017 διαμορφώθηκε στα 13,7 έτη.

Η ελληνική σημαία αριθμεί, πάντως, μόλις 753 πλοία (άνω των 1.000 gt) χωρητικότητας 41,70 εκατ. gt και ως εκ τούτου ο στόλος με ελληνική σημαία κατατάσσεται στην έβδομη θέση διεθνώς και δεύτερος στην Ε.Ε. (σε όρους dwt). Γεγονός που καταδεικνύει την έλλειψη ανταγωνιστικότητας του ελληνικού υπολοίπου.

Μαζί με τα μεγέθη αυτά η ελληνική ναυτιλία έφερε το 2017 και επανάκαμψη των ροών ναυτιλιακού συναλλάγματος. Οι εισροές αυτές αυξήθηκαν κατά 17% και αναμένεται να συνεχίσουν να αυξάνονται και φέτος, δεδομένων των βελτιωμένων ναυλαγορών.

Οι εισροές ναυτιλιακού συναλλάγματος στο ισοζύγιο πληρωμών από την παροχή ναυτιλιακών υπηρεσιών υπολογίζονται για το

2017 σε 9,14 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 16,91% σε σύγκριση με το 2016, οπότε και οι εισροές ήταν 7,81 δισ. Τα μεγέθη αυτά, του 2017 και του 2016, έρχονται να προστεθούν στα περίπου 142 δισ. ευρώ στα οποία διαμορφώθηκαν οι εισροές από τη ναυτιλία στο ισοζύγιο πληρωμών για τα έτη 2006-2015.



ΠΗΓΗ: Τράπεζα της Ελλάδος, Φεβρουάριος 2018, ΕΕΕ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΕΚΤΑΜΕΙΜΕΝΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑ ΜΗ ΕΚΤΑΜΕΙΜΕΝΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ στα τέλη του 2017
Πειραιώς		
\$2,750 δισ.		\$2,750 δισ.
Εθνική		
\$2,302 δισ.	\$125 εκατ.	\$2,427 δισ.
Alpha Bank		
\$2,100 δισ.	\$125 εκατ.	\$2,225 δισ.
Eurobank		
\$1,470 δισ.	\$54 εκατ.	\$1,524 δισ.
Aegean Baltic		
\$162 εκατ.	\$1.88 εκατ.	\$164 εκατ.

ΠΗΓΗ: Petrofin

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στα 9 δισ. δολ. τα δάνεια από τις ελληνικές τράπεζες

Το 2017 σημειώθηκε περαιτέρω συρρίκνωση της τραπεζικής χρηματοδότησης των πλοίων. Από τις 2.333 παραγγελίες για νέα πλοία συνολικής χωρητικότητας 175,30 εκατ. dwt μέχρι το τέλος του 2017 οι παραγγελίες νέων πλοίων από ελληνικά συμφέροντα ανήλθαν σε 206 πλοία (άνω των 1.000 gt), συνολικής χωρητικότητας 24,47 εκατ. dwt. Ο συνολικός δανεισμός των ελληνικών ναυτιλιακών επιχειρήσεων από ελληνικές και ξένες τράπεζες διαμορφώθηκε στα 53,994 δισ. δολ. από 57,211 δισ. το προηγούμενο έτος, μειωμένος δηλαδή κατά 5,62%. Από αυτά τα 53,994 δισ. δολ. τα 9,091 έχουν χορηγηθεί από ελληνικές τράπεζες, οι οποίες εμφανίζονται να έχουν αυξήσει τις χορηγήσεις τους κατά 4,25% έναντι των υπολοίπων ύψους 8,721 δισ. στα τέλη του 2016, σύμφωνα με την επεξεργασία των στοιχείων των τραπεζών της Petrofin Bank Research. Το μεγαλύτερο χαρτοφυλάκιο δανείων προς την ελληνόκτητο ναυτιλία εξακολουθεί να εμφανίζει η Τράπεζα Πειραιώς (2,750 δισ. δολ. χωρίς αυτά προς την ακτο-

Μεγαλύτερη δανειστρία τράπεζα παραμένει η Credit Suisse με πιστώσεις 6,2 δισ. δολ.

πλοία), η οποία καταλαμβάνει την 4η θέση στο σύνολο ελληνικών και ξένων τραπεζών, και ακολουθούν η Εθνική Τράπεζα στην 7η θέση (2,427 δισ.), η Alpha Bank στην 14η (2,225 δισ.), η Eurobank στην 19η (1,524 δισ.) και η Aegean Baltic στην 29η (164,4 εκατ.). Σημειώνεται πως τα στοιχεία αυτά αφορούν τόσο τα υπόλοιπα των δανείων όσο και τις εγκεκριμένες αλλά μη εκταμιευμένες τουλάχιστον έως τα τέλη του 2017 πιστώσεις. Μεγαλύτερη σε χαρτοφυλάκιο δανειστρία τράπεζα της ελληνικής ναυτιλίας παραμένει η Credit Suisse με συνολικές πιστώσεις 6,2 δισ. δολ. και ακολουθούν, στη 2η και 3η θέση αντίστοιχα, η DVB με υπόλοιπα ύψους 4,308 δισ. και η BNP Paribas με 2,8 δισ.

Ανοδος στο Χ.Α. για πέμπτη κατά σειρά συνεδρίαση

Παραμένει χαμηλός ο τζίρος – Κρίσιμο
το επόμενο διάστημα για την αγορά

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΗ**

Με ένα σερί πέντε ανοδικών συνεδριάσεων και συνολικά κέρδη της τάξεως του 6,94% για τον Γενικό Δείκτη και 14,4% για τις τράπεζες, το ελληνικό χρηματιστήριο κατάφερε να καλύψει σημαντικό μέρος των απωλειών κατά το διάστημα 23-29 Μαΐου, που προκάλεσαν οι αναταραχές στις αγορές της ευρωπαϊκής ηπείρου, και ειδικά της Ιταλίας και της Ιαπωνίας. Οι επενδυτές, ωστόσο, όπως «αποκαλύπτει» ο επίμονα χαμηλός τζίρος (στα 35,1 εκατ. ευρώ χθες), φαίνεται ότι διατηρούν επιφυλακτική στάση, καθώς η αβεβαιότητα για το θέμα της ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους αλλά και του καθεστώτος στο οποίο θα βρεθεί η Ελλάδα μετά την έξοδο από το τρίτο πρόγραμμα τον Αύγουστο, δηλαδή τους δύο πιο σημαντικούς καταλύτες της αγοράς, συνεχίζεται, βάζοντας «φρένο» στην ανάληψη ουσιαστικού ρίσκου.

Ο Γενικός Δείκτης σημείωσε άνοδο 1,38% στις 789,32 μονάδες, με βοήθο μια ακόμη φορά τις τράπεζες, και ειδικά τη μετοχή της Πειραιώς (3,91%), αλλά και επιλεγμένα blue chips, όπως η μετοχή του ΑΔΜΗΕ (2,97%) και της Aegean (3,58%). Μετά την πρώτη ώρα της συνεδρίασης, όπου σημειώθηκαν εναλλαγές προστίμων, η αγορά εισήλθε σε σταθερά ανοδική πορεία, την οποία

και διατήρησε έως το τέλος.

Η προσοχή των επενδυτών θα είναι στραμμένη στην προσεχή Πέμπτη και στη συνεδρίαση του Euroworking Group στις Βρυξέλλες, για όποιες εξελίξεις σχετικά με το ελληνικό πρόγραμμα, ενώ καθοριστικά για το επενδυτικό κλίμα αλλά και για την πορεία του Χ.Α. θα είναι τα roadshows, τα οποία από τώρα έως και τα τέλη του μήνα θα είναι συχνά, με αυτό της HSBC και της Goldman Sachs αυτή την εβδομάδα, αλλά και του ελληνικού χρηματιστηρίου που θα πραγματοποιηθεί στη Νέα Υόρκη στις 19-20 Ιουνίου.

Όπως σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος Α-ΧΕΠΕΥ, το ελληνικό χρηματιστήριο διανύει κρίσιμη περίοδο, καθώς το αργότερο μέχρι το Eurogroup της 21ης Ιουνίου πρέπει να συμφωνηθούν τόσο το ζήτημα της ελάφρυνσης του χρέους όσο και ο μεταμνημονιακός οδικός χάρτης μετά τη λήξη του τελευταίου μνημονίου. Η επενδυτική κοινότητα υποθέτει στην παρούσα φάση στάση αναμονής, αρνούμενη να αποδεχθεί οποιοδήποτε σενάριο, όπως προκύπτει από τη συναλλακτική υποτονικότητα των τελευταίων ημερών, με το επίπεδο των 800 μονάδων να συνιστά ισχυρό σκληρό αντίστασης στην παρούσα φάση.



Οι μετοχές των ιταλικών τραπεζών Intesa Sanpaolo και Unicredit έχασαν από το 3,4% έως 3,8% της αξίας τους, διότι εξακολουθεί να επικρατεί αβεβαιότητα για την πορεία της ιταλικής οικονομίας.

Πτωτικά κινήθηκαν τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια

Με κέρδη 1,7% έκλεισαν, χθες, οι ευρωπαϊκές τεχνολογικές εταιρείες, ωστόσο από την προχθεσινή άνοδο των ανταγωνιστών τους στη Wall Street. Η τιμή της μετοχής της ολλανδικής κατασκευαστικής επεξεργαστών ASML αυξήθηκε έως 5,8%. Όμως, οι υπολοίποι κλάδοι των χρηματιστηρίων στην Ευρώπη έκλεισαν με απώλειες, οδηγώντας τον πανευρωπαϊκό δείκτη Stoxx Europe 600 σε πτώση 0,3%. Με πτώση 1,7% έκλεισε ο τραπεζικός κλάδος. Οι μετοχές των ιταλικών τραπεζών Intesa Sanpaolo και Unicredit έχασαν από το 3,4% έως 3,8% της αξίας τους, διότι εξακολουθεί να επικρατεί αβεβαιότητα για την πορεία της ιταλικής

οικονομίας. Επίσης, η μετοχή της Royal Bank of Scotland διολίσθησε 5,3%, επειδή η βρετανική κυβέρνηση πούλησε μερίδιο 7,7% από το μετοχικό της κεφάλαιο έναντι μόνον 2,5 δισ. στερλινών, σηματοδοτώντας εκτιμώμενες απώλειες 2 δισ. στερλινών για το δημόσιο.

Στο Λονδίνο, ο δείκτης FTSE-100 υποχώρησε κατά 0,7%, ο γαλλικός δείκτης Cac-40 κατά 0,22% και ο ιταλικός FTSE Mib κατά 1,18%. Μόνο ο δείκτης Dax στο χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης έκλεισε με άνοδο 0,13%. Στη Wall Street, οι δείκτες Dow Jones και S&P 500 σημείωναν μικρή μεταβολή λίγο πριν από το κλείσιμο,

αλλά ο δείκτης Nasdaq αναρριχήθηκε σε νέο ιστορικό υψηλό, εν μέσω της συνεδρίασης, χάρη των κερδών των Facebook, Amazon και Netflix.

Η τιμή του αργού πετρελαίου υποχώρησε στο χαμηλότερο επίπεδο του τελευταίου μήνα, ύστερα από πληροφορίες ότι οι ΗΠΑ ζήτησαν από τη Σαουδική Αραβία και άλλες πετρελαιοπαραγωγές χώρες να αυξήσουν την παραγωγή τους. Αναλυτικότερα, η τιμή του αργού υποχώρησε στα 64,22 δολάρια το βαρέλι, αλλά στη συνέχεια ανέκαμψε στα 65,21 δολάρια. Σύμφωνα με δημοσίευμα του πρακτορείου Bloomberg, η αμερικανική κυβέρνηση ζήτησε από κράτη-μέλη του ΟΠΕΚ να

αυξήσουν την ημερήσια παραγωγή τους κατά ένα εκατ. βαρέλια. Στο Λονδίνο, η τιμή του Brent διαμορφώθηκε στα 75,05 δολάρια το βαρέλι, με πτώση 0,32%. Οι επενδυτές παρακολουθούν τις εξελίξεις στον πετρελαϊκό κλάδο, καθώς η άνοδος του κόστους ενέργειας επηρεάζει άλλους τομείς της οικονομικής ζωής. Στις 22 Ιουνίου έχει προγραμματιστεί να γίνει η συνάντηση των κρατών-μελών του ΟΠΕΚ στη Βιέννη, όπου θα συζητηθεί αν, τελικά, θα αυξήσουν την παραγωγή τους, ώστε να αναπληρώσουν το κενό από την πτώση των εξαγωγών του Ιράν και της Βενεζουέλας.

REUTERS

(Πηγή: Reuters)

ΕΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				WELLS FARGO & WELLMART INC			
(Σε δολάρια)				54.55 -0.5107 84.29 -1.3229			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %					
3M COMPANY	201.1355	0.0376					
ALCOA CORP	48.67	0.4333					
ALLEGANY CORP	57.61	-0.4269					
ALTRIA GROUP	56.074	0.0964					
AMAZON.COM	1684.8396	1.1752					
AMER EXPRESS C	98.7	-0.7541					
AMER INTL GROU	53.71	-0.1302					
AMGEN	180.66	-2.5777					
APPLE INC	192.89	0.5526					
ARVIN PRODUCTS	1.655	1.5337					
BANK OF AMERICA	29.135	-0.9014					
BAKERT INTL INC	73.909	-0.3922					
BOEING CO	359.061	-0.4627					
BRISTOL MYERS	51.82	0.7191					
CAMPBELL SOUP	32.9558	-1.2116					
CATERPILLAR INC	152.3152	-0.1212					
CIGNA CORP	170.44	-0.3275					
CHEVRON	123.37	0.9079					
CISCO SYSTEMS	43.5038	-0.1749					
CITIGROUP	66.765	-0.8539					
CIVERCEAS	26.64	-0.8891					
COCA-COLA CO	43.245	-0.5633					
COLGATE PALMOL	62.355	-0.5661					
DANAOS CORP	1.35	-3.5714					
DIANA SHIPPING	4.7	2.1739					
ENTERGY CP	77.78	-0.6641					
EXELON CORP	40.345	-0.481					
EXXON MOBIL	81.0844	0.1413					
FEDEX CORP	250.39	-0.5916					
FORD MOTOR CO	11.8	0.5111					
INTL BUS MACHI	143.32	0.1957					
GENERAL DYNAM	200.12	-1.2241					
GENERAL ELECC	13.79	0.5835					
GOLDM SACHS GR	228.03	-0.8091					
HALLIBURTON CO	47.865	0.1989					
HARTFORD FINL	52.24	-0.8164					
HP INC	23.1147	1.6478					
HOME DEPOT INC	190.86	-0.2613					
HONEYWELL INTL	149.7166	-0.282					
INTEL CORP	56.3	-0.9326					
JOHNSON JOHNS	121.39	-0.4592					
JPMORGAN CHASE	107.52	-0.8575					
LAZARD	51.3196	-0.8125					
MC DONALD'S COR	159.32	-0.5617					
MERCK & CO	61.4	0.9997					
MICROSOFT CP	101.69	0.0197					
3M COMPANY	201.15	0.0448					
MORGAN STANLEY	50.79	-1.4743					
NIKE INC CL B	73.84	0.0135					
NORFOLK SOUTHE	150.845	-0.6029					
PFIZER INC	36.48	0.0823					
PROCTER & GAMB	73.9101	-0.3638					
RAYTHEON CO	212.0888	-0.2545					
ROCKWELL AUTOM	178.62	0.3032					
SCHLUMBERGER L	68.67	0.1458					
SOUTHERN	43.59	-0.774					
STEALTH GAS	4.03	0.4988					
TSAKOS ENERGY	3.65	1.108					
USYS CORP	12.625	1.8145					
UNITED TECH CP	125.55	-0.586					
UNITEDHEALTH G	243.01	-0.6622					
US BANCORP	50.82	-0.1768					
VERIZON COMMS	47.88	0.1255					
WALT DISNEY CO	100.1478	-0.092					

RECKIT BNC SR G				DT BOERSE N			
(Σε ευρώ)				118.65 1.65			
Εταιρείες	Χθες	Μετ. %					
ANGLO AMERICAN	1854.5087	0.693					
ASSOC.BR.FOODS	2652.12	-0.113					
ADMIRAL GROUP	1931.3	-0.926					
ASHTAD GRP	2377.42	0.339					
ANTOFAGASTA	1115.81789	2.673					
AVIVA PLC	511.8	-1.766					
ASTRAZENECA	5391.6044	-0.775					
BARCOCK INTL	848.52	-1.148					
BAE SYSTEMS	650.45	-0.552					
BARCLAYS	198.92	-3.3					
BRITAM TOBACC	370.11	-1.85					
BARRATT DEVLPM	554.5318	-1.536					
BERKELEY GRP	4232.5302	0.915					
BRILAND CO	690.99	0.045					
BHP BILLITON	1737.11	0.324					
BUNZEL	2301.67	-0.821					
BP	575.86	-0.328					
BURBERRY GRP	2132.2	2.391					
BT GROUP	206.745	-0.651					
COCACOLA HBCA	2615.1475	0.461					
CARNIVAL	4576	-6.403					
CENTRICA	1432.149	-1.481					
COMPASS GROUP	1604.45123	-0.217					
CAPITA PLC	139.0529	1.489					
CRH	2811.0974	-0.179					
DIXONS CARPHO	191.4044	-0.078					
OVON	7313.9177	-0.616					
DIAGEO	2777.3333	-0.379					
DIRECT LINE	353.16	-1.76					
EXPERIAN	1879.915	0.053					
EASVIEW	1778.71	-2.474					
FRESNILLO	131.75	0.038					
GLENCORE	389.77794	1.789					
GLAXOSMITHKLN	1521.5828	-0.445					
HUKMA	1414.625	-0.716					
HAMMERSON H	547.8054	-0.834					
HARGREAVES LS	1934.5	-0.8					
HSBC HOLDINGS	723.84474	-1.039					
INTL CONSOL AI	682.85	-3.492					
INTERCONT HOTE	4897.948	-0.225					
3I GROUP	953	-0.94					
IMBRANDS	2692.76	0.905					
INTU PROPERTIE	204.6385	-1.206					
INMARSAT	394.05	-1.475					
INTERTEK GROUP	5664	0.965					
ITV	166.175	0.842					
JOHNSON MATTHE	3736.9179	-1.322					
KINGFISHER	3075	0.688					
LAND SECS.	936.4424	-0.458					
LEGAL & GENERA	2732	-1.023					
LLOYDS BNK GRP	62.6	-1.73					
LONG STOCK EXC	4527.64	0.266					
MERLIN	370.41	-1.524					
MARKS & SPENCER	142	0					
MATROUS	100.05	-0.001					
MEDICAL MARK	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05	-0.001					
METRO	100.05						

Τετάρτη 6 Ιουνίου 2018

ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ • 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ



ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	789,32	1,38	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	15.212.724	43,71%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2296,81	0,57	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.258.083	3,61%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2947,62	1,58	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	3.118.692	8,96%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4423,16	1,82	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.459.735	9,94%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8022,83	1,25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	33.842	0,10%
FTSE Πρώτων Υλών	4063,94	0,33	ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	697	0,00%
FTSE Τοξόδων και Ινσφιμικής	1701,01	1,18	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	13.370	0,04%
FTSE Τεχνολογίας	950,48	1,80	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	121.670	0,35%
FTSE Τηλεοπτικών και Ποτών	2931,49	2,21	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	0	0,00%
FTSE Τραπεζών	908,18	1,24	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	38.819	0,11%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	687,37	1,24	ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	3.715	0,01%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	11225,96	2,23	ΤΡΟΦΙΜΑ	21.864	0,06%
FTSE Υγείας	393,25	1,79	ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.501.448	4,31%
FTSE Υψηρ. Κοινής Ευφελείας	2064,01	1,20	ΞΕΝΟΔΟΣΧΕΙΑ	23.826	0,07%
FTSE Χημικών	10085,39	0,48	ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	976	0,00%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1033,92	-1,20	ΟΙΚΟΔΟΝΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	875.061	2,51%
FTSE Χ.Α. LargeCap	2077,43	1,46	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	541.864	1,56%
FTSE Χ.Α. MidCap	1246,42	2,37	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	10.620	0,03%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	514,72	1,50	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΜΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	181.221	0,52%
			ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	101	0,00%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	8.384.811	24,09%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	34.803.136	

76 28 25

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1.750	6,84%	ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	23.000 -2,54%
A.S. COMPANY (ΚΟ)	2.360	4,42%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	4.805 -1,44%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.920	3,91%	ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,285 -1,39%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,715	3,62%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2,130 -1,11%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	8,960	3,58%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	11.750 -0,84%
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	6,000	3,09%	GRIVALIA (ΚΟ)	9,030 -0,77%
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1,800	2,97%	MARFIN INVEST. GROUP (ΚΟ)	0,117 -0,17%
ΙΚΤΙΝΩΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	4,360	2,83%	INTRALOT (ΚΟ)	0,985 -0,10%
MOTOR ΟΙΛ (ΚΟ)	18,340	2,46%		
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5,900	2,43%		

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ		
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΑΛΦΑ BANK (ΚΟ)	5.036.154,50	0,43%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.965.734,92	0,31%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	3.479.209,56	0,28%
ΟΤΕ (ΚΟ)	3.118.692,15	0,19%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.779.188,35	0,17%
JUMBO (ΚΟ)	2.685.306,26	0,16%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.639.658,04	0,16%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.419.272,95	0,15%
MOTOR ΟΙΛ (ΚΟ)	895.253,58	0,15%
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	848.688,39	0,14%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25	
	Κλείσιμο Μετ.%
ΑEGEAN AIRLINES	8,96 3,58
ΑΔΜΗΕ	1,80 2,97
ΑΛΦΑ BANK	1,98 0,61
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,92 3,91
COCA-COLA HBC	30,10 2,24
ΕΥΔΑΠ	5,90 2,43
EUROBANK ERGASIAS	0,97 0,26
FOLLI FOLLIE GROUP	0,00 0,00
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	5,50 0,36
GRIVALIA PROPERTIES	9,03 -0,77
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,81 -1,44
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	7,43 0,41
ΟΤΕ	10,65 2,21
JUMBO	14,50 0,83
LAMDA DEVELOPMENT	6,29 2,11
MOTOR OIL	18,34 2,46
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,23 0,33
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,29 2,15
ΟΠΑΠ	9,62 0,94
ΟΛΠ	16,32 0,12
ΔΕΗ	2,13 -1,11
ΤΙΤΑΝ	21,95 0,92
VIOHALCO	3,18 0,32
SARANTIS	14,90 2,05
TERNA ENERGY	5,17 1,37

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
54.457,54	1,39% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	34.803,14	11,17% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	22.888,16	7,50% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
(Εκστ. ευρώ)		(χιλ. ευρώ)		(χιλ. τεμμάχιο)	

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΩΡΑ 18.06 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΞΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	454	2.133	8.308
FTSE/Χ.Α. Large Cap	454	2.133	8.308
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.991	37.303	398.471
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	101	494	9.464
ΑΛΦΑ BANK (ΚΟ)	188	6.735	25.104
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	6	14	442
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	8	42	4.590
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	91	620	9.404
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	198	3.653	20.996
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	19	20	935
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	0	0	1.740
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2	2	84
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	32	70	6.355
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	0	0	112
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Χ.Α. (ΚΟ)	16	56	978
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	42	126	4.041
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	18	206	4.263
INTRALOT (ΚΟ)	25	245	7.790
JUMBO (ΚΟ)	113	199	1.153
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	10	13	2.511
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	49	1.532	62.853
MOTOR ΟΙΛ (ΚΟ)	15	40	738
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	45	194	7.481
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	261	17.705	171.353
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	30	119	2.718
ΟΤΕ (ΚΟ)	102	643	5.119
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	8	818
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	447	3.821	21.505
ΔΕΗ (ΚΟ)	88	406	10.883
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	28	166	7.897
TITAN (ΚΟ)	21	41	145
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	34	133	6.999
Δικαιώματα σε Δείκτες	47	236	2.904
FTSE/Χ.Α. Large Cap	47	236	2.904
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	575
ΑΛΦΑ BANK (ΚΟ)	0	0	80
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	115
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	150
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	230
Συνολική Δραστηριότητα	2.492	39.672	410.258

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 5 Ιουνίου 2018

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0,6000	0,6400		
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,9880	2,0000	1,9908	0,5290	108.183	1,9800	1,9980	1,9900	0,10
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0,4420	0,4420	0,4420	0,0000	12.827	0,4420	0,4600	0,4420	0,00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0065	0,0090		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0305	0,0305	0,0305	0,2490	117	0,0280	0,0305	0,0305	8,93
ΤΣΟΚ	A. TSOIKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)	0,1450	0,1450	0,1450	0,4420	3.400	0,1420	0,1440	0,1450	3,57
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD						1,4700	1,5000		
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,1030	0,1060		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1960	0,2080		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΦΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0550	0,0550	0,0550	-0,2500	4.000	0,0560	0,0610	0,0550	-8,33
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,6000	1,6500		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0290	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,6500		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0,0220	0,0220	0,0220	0,1500	10.000	0,0215	0,0000	0,0220	7,32
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)	0,0015	0,0015	0,0015	0,0000	1.000	0,0015	0,0000	0,0015	0,00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0220		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0440	0,0000		
ΑΔΕΠ	ΑΔΑΜΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)	0,0015	0,0015	0,0015	0,0000	6.000	0,0015	0,0020	0,0015	0,00
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1550		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2700	0,2980		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0400		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1470	0,1600		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0145		
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0330		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0640	0,0640	0,0640	0,0490	12.000	0,0630	0,0640	0,0640	-0,78
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0165		
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1,1300	1,1600		
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,2020	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0,2300	0,2500		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)"						0,8100	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1800		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0270		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1320		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0470	0,0000		
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5800	0,6500		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5100	0,5350		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0360	0,0000		
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						0,0000	1,3700		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD						0,0000	0,0000		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0525		
ΔΒΚΑ	ΔΕΔΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,3240	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,5050	0,5300		
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0940	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	2,8800	2,8800	2,8800	0,8000	1.000	2,8600	2,9000	2,8800	0,70
Καταναλωτικά αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0180	0,0180	0,0180	0,9000	1.300	0,0015	0,0000	0,0180	100,00
ΚΕΟ	KEO PLC						0,0000	1,3700		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0000		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,5400	0,5800		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,0000	0,2500		
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	0,0770	0,0770	0,0770	-0,4000	3.325	0,0770	0,0800	0,0770	-4,94
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,1800	0,1900		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,0970		
ΙΣΕΠ	ΙΣΤΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΛΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,2360		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0050		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	0,0010	0,0010	0,0010	0,0000	13.000	0,0010	0,0020	0,0010	0,00
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ						0,0000	0,7200		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0265		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΒΙΖΝ	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΠΙΕΡ	PIERIDES HOLDINGS PLC (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΟΧΑ	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0360		
ΧΑΪΣ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0000	0,0130		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0360		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1 (AN)							0,0000	0,0000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2 (AN)							0,0000	0,0000	
ΙΝΤΚΑΡΤ	Ingard Property Bond Designated Activity Company (Ουδόλογο) (AN, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουδόλογο)						0,0000	0,0000		

Τηλεοπτικός εκδημοκρατισμός

Τα έσοδα από μεταδόσεις αυξάνονται στην Ευρώπη, όπως και η τάση για δίκαιο διαμερισμό κερδών

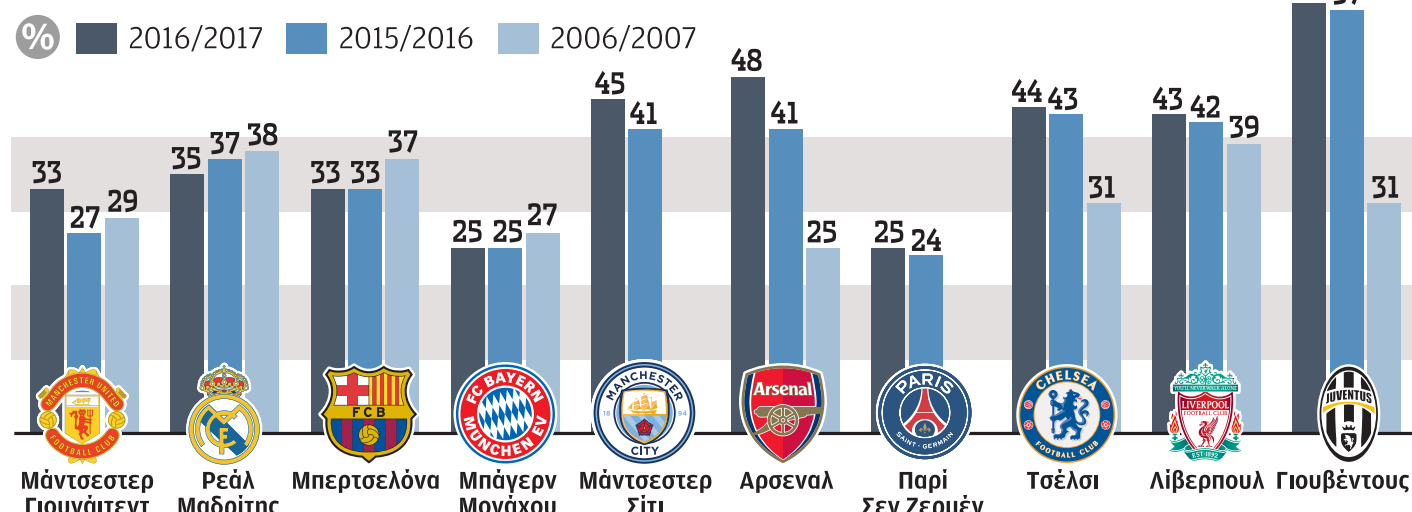
Η περασμένη περίοδος (2016-17) αποτελεί ορόσημο για τα έσοδα από τα τηλεοπτικά δικαιώματα, διότι για πρώτη φορά ξεπέρασαν τα εμπορικά (κορηγίες, διαφημίσεις κ.λπ.) στους μεγάλους συλλόγους της Ευρώπης, σύμφωνα με έκθεση της канаδικής εταιρείας DBRS. Ωστόσο, η τάση για «δικαιότερη» μοιρασιά αυξάνεται, ενώ ξεπερνούν ζητήματα και πλάτφορμες μετάδοσης αγώνων. Οι 20 κορυφαίοι σε κέρδη σύλλογοι στην Ευρώπη είδαν τα έσοδά τους να προέρχονται κατά 45% από τα τηλεοπτικά δικαιώματα, έναντι 39% τη σεζόν που είχε προηγηθεί. Τα έσοδα από εμπορικές πηγές κατέλαβαν το 38% του συνόλου, ενώ τα έσοδα από εισιτήρια κάλυψαν μόνο το 17% των συνολικών εισπράξεων.

Νέα συμφωνία

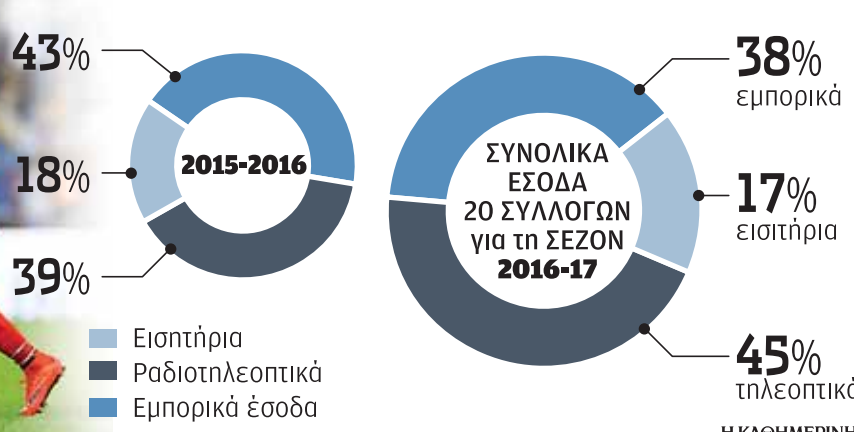
Η αύξηση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην έναρξη του νέου συμβολαίου των τηλεοπτικών δικαιωμάτων της Πρέμιερ Λιγκ με την αγγλική τηλεόραση, που έφερε 14 αγγλικούς συλλόγους μεταξύ των 30 κορυφαίων σε έσοδα σε όλη την Ευρώπη, σύμφωνα με την Deloitte. Σε αντίθεση με άλλα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, τα τηλεοπτικά έσοδα από το εγχώριο συμβόλαιο μοιράζονται πολύ πιο δημοκρατικά, αφού το 50% διαμοιράζεται στα ίσα σε καθεμία από τις 20 ομάδες της Πρέμιερ Λιγκ, το 25% μοιράζεται με βάση την τελική κατάταξη κάθε ομάδας και το υπόλοιπο 25% με βάση το πόσες φορές εμφανίστηκε κάθε ομάδα σε απευθείας μετάδοση.

Ο ίδιος διαμοιρασμός των εσόδων από την πώληση των τηλεοπτικών δικαιωμάτων εκτός Βρετανίας έχει βοηθήσει τις μικρότερες ομάδες να αποκομίσουν σημαντικά ποσά, που από εμπορικά έσοδα δεν θα μπορούσαν ποτέ να εξασφαλίσουν. Η δε μείωση του ποσού του επόμενου εγχώριου συμβολαίου κατά 14% (για την περίοδο 2019-2022) αναμένεται να καλυφθεί από τη μεγάλη άνοδο των συμβολαίων για άλλες χώρες, ιδιαιτέρως στην Κίνα και

Τα κέρδη των ομάδων της πρώτης δεκάδας



ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ 2015-16 ΚΑΙ 2016-17



την υπόλοιπη Ασία, κάτι που επίσης θα ευνοήσει τις μικρότερες ομάδες. Στην Ισπανία η κολοσσιαία διαφορά μεταξύ πατρικίων (Ρεάλ και Μπαρτσελόνα) και πηλινών (οι υπόλοιπες 18 ομάδες της Λα Λίγκα), που έφτανε στα 8 ευρώ έναντι ενός σε αναλογία από τα τηλεοπτικά δικαιώματα μεταξύ του πρωταθλητή και του ουραγού, αμβλύθηκε σημαντικά από το 2015: Η ισπανική λίγκα άλλαξε τη διαδικασία διαμοιρασμού των εσόδων, δίνοντας το 45% σε ίσα κομμάτια στους 20 συλλόγους, ένα 22,5% με βάση τα αποτελέσματα των πέντε τελευταίων περιόδων κι ένα άλλο

22,5% με βάση τον αριθμό μελών και τα εισιτήρια κάθε ομάδας. Το υπόλοιπο 10% πηγαίνει στις ομάδες της β' κατηγορίας. Με αυτά τα νέα δεδομένα η αναλογία των τηλεοπτικών εσόδων της πρωταθλήτριας Ισπανίας προς αυτά της ουραγού έπεσε στο 4 προς 1 το 2016-17, αλλά και πάλι απειλεί πολύ από το αντίστοιχο 1,54:1 της Πρέμιερ Λιγκ.

Ιταλική εμπλοκή

Στην Ιταλία τα τηλεοπτικά έσοδα των ομάδων έχουν το υψηλότερο μερίδιο των γενικών εσόδων τους από όλα τα 20 κορυφαία πρωταθλήματα στην Ευρώπη, α-

νερχόμενο στο 51%. Ωστόσο, η δικαστική διαμάχη της ισπανικής εταιρείας που κέρδισε το συμβόλαιο για την επόμενη σεζόν με την ιταλική που τα έχει μέχρι και φέτος καθιστά αμφίβολη την ύπαρξη τηλεοπτικής στέγης για τις ομάδες του Καμπιονάτο από τον Αύγουστο, άρα και πάντα από τα μισά τους έσοδα. Η πρόταση της ισπανικής εταιρείας προβλέπει την αύξηση από 10% σε 50% του ποσού των δικαιωμάτων που μοιράζεται εξίσου στους 20 συλλόγους της Σέριε Α, σύμφωνα με το παλιό υπουργείου Αθλητισμού.

Τέλος, στη Γερμανία τα έσοδα των συλλόγων της Μπουντεσλίγκα

σεξόν διπλασιάστηκαν (άνοδος 85%) χάρη στο νέο συμβόλαιο που άρχισε να ισχύει από το καλοκαίρι του 2017. Ωστόσο, τα έσοδα των ομάδων δεν αρκούν για να μείνουν στη χώρα τα μεγαλύτερα αστέρια του εγχώριου πρωταθλήματος. Πλέον, πολλές λίγκες στρέφονται σε ισοσελίδες για πώληση των δικαιωμάτων τους, κι εκεί ίσως να βρίσκεται μεσομακροπρόθεσμα η μεγαλύτερη πηγή εσόδων, με βάση όμως περισσότερους τους νόμους προσφοράς και ζήτησης και λιγότερο με τον σημερινό προστατευτισμό-εκδημοκρατισμό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ



Ο Αντρές Ινιέστα κλείνει 22 χρόνια στην Μπαρτσελόνα και ο Τζανλουίτζι Μπουφόν τα 17 στη Γιουβέντους.

Οι πιο πιστοί παίκτες στις ομάδες τους

Αύριο το βράδυ στην έδρα της Λεβάντε ο Αντρές Ινιέστα αναμένεται να δώσει το προτελευταίο του παιχνίδι με τη φανέλα της Μπαρτσελόνα, συμπληρώνοντας σχεδόν 22 χρόνια στον καταλανικό σύλλογο, εκ των οποίων τα τελευταία 16 στην υπηρεσία της πρώτης ομάδας, κόντρα στο ρεύμα των συνεχών μετακινήσεων παικτών που κυριαρχεί διεθνώς – και δεν είναι καν Καταλανός. Ωστόσο, ο 34χρονος διεθνής μέσος, που έχει συμφωνήσει να συνεχίσει από το καλοκαίρι την καριέρα του στην Κίνα, δεν είναι ο ποδοσφαιριστής με τα περισσότερα συνεχή χρόνια στην πρώτη ομάδα ενός από τα πέντε μεγάλα πρωταθλήματα της Ευρώπης.

Ο... αρχιπιστός, όπως έλεγαν οι παλαιότεροι στατιστικοί του ποδοσφαίρου, είναι ο Τζανλουίτζι Μπουφόν, που το καλοκαίρι, κατά πάσα πιθανότητα, θα κρεμάσει τα γάντια του μετά 17 χρόνια στην υπηρεσία της Γιουβέντους. Αυτών διακρίνει ως τον μακροβιότερο παίκτη σε έναν σύλλογο το Ποδοσφαιρικό Παρατηρητήριο CIES, με έδρα την Ελβετία.

Ο Ιταλός γκολκίπερ έχει κλείσει ήδη τα... δευτέρα-άντα, γεννημένος τον Ιανουάριο του 1978, και συνεχίζει στο κορυφαίο επίπεδο σφραγίζοντας αυτό το Σαββατοκύριακο το νταμπλ με τη «Μεγάλη Κυρία», αλλά σε αντίθεση με τον Ινιέστα έχει παίξει

επαγγελματικό ποδόσφαιρο και με άλλη ομάδα, αφού έγινε γνωστός κάτω από τα δοκάρια της Πάρμα, όπου βρέθηκε για έξι σεζόν. «Σφάηνα» μεταξύ των Μπουφόν και Ινιέστα το Παρατηρητήριο βάσει τον Ιταλό επιθετικό της Κιέβο Βερόνα Σέρτζο Πελίσσερ, μετρώντας του 16,5 έτη στα «ιπτάμενα γαϊδουρία». Ωστόσο, ο 39χρονος αρχηγός της Κιέβο έχει 16 συνεχή έτη στην ομάδα συν έξι μήνες το 2000, αφού το 2001 πήγε για μιάμιση σεζόν ως δανεικός στην ΣΙΠΑΛ. Στις 16 συνεχείς σεζόν είναι και ο Ρόμαν Βάιντενφελνερ, ο τερματοφύλακας της Ντόρτμουντ που ανακοίνωσε την αποχώρησή του από την ενεργό δράση.

Μισή σεζόν λιγότερη, στην πέμπτη θέση της κατάταξης, βρίσκεται ο Ντανιέλε ντε Ρόσι της Ρόμα, μαζί με τους Λέον Μπρίτον της Σουόνσι και Λοράν Πιονιέ της γαλλικής Μονπελιέ. Ο Ντε Ρόσι έχει πάρει τη σκυτάλη από τον «Καπιτάνο» Φραντσέσκο Τότι, που πέρυσι κρέμασε τα παπούτσια του μετά καριέρα 24 ετών στη Ρόμα. Μόνο στη Ρόμα.

Τη φετινή πρώτη δεκάδα συμπληρώνουν με σειρά 15 ετών στην ίδια ομάδα ο Τσάμπε Πριέτο της Ρεάλ Σοσιεδάδ, ο Δαβίδ Γκαρσία της Λας Πάλμας και ο Λοϊκ Περνέ της Σεντ Ετιέν, αφιόνοντας εκτός топ-10 τον Λιονέλ Μέσι, που έχει κλείσει 14 χρόνια στην Μπαρτσελόνα.

FIFA WORLD CUP

RUSSIA 2018

Ο ΑΠΟΛΥΤΟΣ
ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ
ΚΥΠΕΛΛΟ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ, ΤΑ ΓΗΠΕΔΑ,
ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ, ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ, Η ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

GADGETS



SAMSUNG

Παραγωγή επεξεργαστών στα 3nm

Μέχρι το 2022 η εταιρεία Samsung αναμένεται να ξεκινήσει τη μαζική παραγωγή 3nm όπως αποκάλυψε στο πλαίσιο του συνεδρίου Foundry Forum στις ΗΠΑ. Όπως εξήγησε σταδιακά θα φτάσει από την μέθοδο 7nm Low Power Plus, στην 5nm Low Power Early και στην συνέχεια στις 3nm Gate-All-Around Early και 3nm Gate-All-Around Plus. Τα chips που θα κατασκευάζονται με μέθοδο 5nm Low Power Early θα καταναλώνουν ελάχιστα ποσά ενέργειας, ενώ τα τελευταία chips που θα είναι τύπου FinFET θα κατασκευαστούν χρησιμοποιώντας μεθόδους 4nm Low Power Early και 4nm Low Power Plus και θα προσφέρουν υψηλότερη απόδοση. Η παραγωγή αναμένεται να ξεκινήσει το 2019 και το 2020 αντίστοιχα. Πριν από μερικούς μήνες η Νοτιοκορεάτικη εταιρεία είχε ανακοινώσει την παραγωγή στα 7nm του Qualcomm Snapdragon 855 SoC, το οποίο περιλαμβάνεται και στη σειρά Galaxy S10 που αποτελεί την σειρά με τις ναυαρχίδες της.



Acer

Νέα Predator gaming notebook

Η εταιρεία Acer παρουσίασε τα δύο νέα Predator Helios gaming notebooks με τους επεξεργαστές έως και 8ης γενιάς Intel Core i9+ και τον Predator Helios 300 Special Edition με τα αναβαθμισμένα χαρακτηριστικά και το ξεχωριστό λευκό σοσί του, στην παγκόσμια συνέντευξη τύπου που next@acer, στη Νέα Υόρκη. Και οι δύο διαθέτουν επιδόσεις VR-Ready, αναβαθμισμένες τεχνολογίες θερμοστάσης και ταχύτατη συνδεσιμότητα. Ο Predator Helios 500 είναι ένα gaming beast με overclocking, 4K 144 Hz panels. Ο Predator Helios 500 είναι εξοπλισμένος με overclockable επεξεργαστές έως και 8ης γενιάς Intel Core i9+ και overclockable κάρτα γραφικών NVIDIA GeForce GTX 1070. Η μνήμη Intel Optane βελτιώνει το βαθμό απόκρισης και τους χρόνους φόρτωσης, ενώ οι ultra-fast NVMe PCIe SSDs, το Killer DoubleShot Pro networking και η μνήμη RAM έως και 64GB κρατούν ασταμάτητη τη δράση, κάνοντας το Helios 500 το ιδανικό gaming notebook για graphic-intensive AAA τίτλους και live streaming.



LENOVO

Τον Ιούνιο η νέα συσκευή

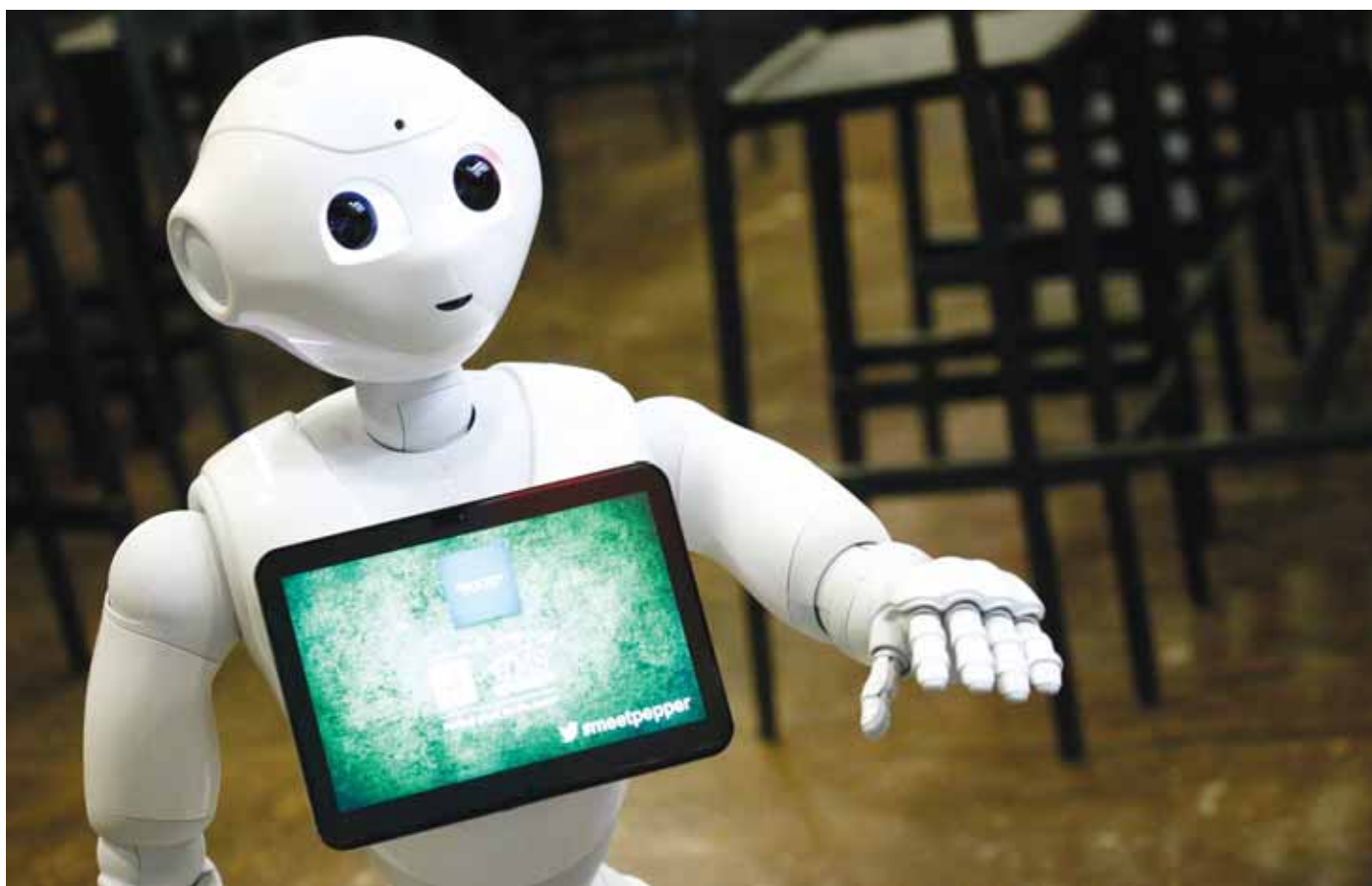
Αρχές Ιουνίου και συγκεκριμένα στις 6 του μήνα αναμένεται να αποκαλύψει το πρώτο της Bezel-less smartphone η εταιρεία Lenovo. Η συσκευή αναμένεται να κυκλοφορήσει με την ονομασία Lenovo Z5, κάτι που επιβεβαιώσε ο σημερινός Αντιπρόεδρος της Lenovo και πρώην CEO της ZUK Chang Cheng. Η αποκάλυψη θα γίνει σε μία ειδική για την περίπτωση εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί στο Πεκίνο, στην Κίνα. Σε ανάρτηση του O Chang Cheng έκανε γνωστό πως το Z5 αποτελεί τον νέο εκπρόσωπο στη σειρά ZUK. Αν και δεν έχουν ακόμα διαρρεύσει ή επιβεβαιωθεί τα χαρακτηριστικά της συσκευής, ο Chang Cheng έκανε λόγο για 4 τεχνολογικές καινοτομίες καθώς και 18 τεχνολογικές ευρεσιτεχνίες.



IPHONE

Με τριπλή κάμερα το επόμενο iPhone;

Δημοσιεύματα της Economic Daily στην Ταϊβάν θέλουν την Apple να ακολουθεί το παράδειγμα της Huawei για τις τριπλές κάμερες στα smartphones. Σύμφωνα με την αναφορά τους, στο επόμενο iPhone η Apple θα τοποθετήσει τρίτο αισθητήρα ο οποίος θα χρησιμοποιείται κυρίως για να προσφέρει τη δυνατότητα «στερεοσκοπικών λήψεων» και αναβαθμισμένη λειτουργία 3D sensing, έτσι ώστε η κάμερα να φωτογραφίζει ένα αντικείμενο ταυτόχρονα από διαφορετικές γωνίες, αλλά παράλληλα και για ενισχυμένη λειτουργία zoom. Η λειτουργία αφορά την επαυξημένη πραγματικότητα, ένας τομέας στον οποίο έχει δώσει ιδιαίτερο βάρος η Apple τον τελευταίο καιρό.



Η μέση ετήσια αύξηση των εγκατεστημένων βιομηχανικών ρομπότ κατά την περίοδο 2017-2020 εκτιμάται σε 14%, έναντι ετήσιου ρυθμού 12% την περίοδο 2011-2016.

Ξεκίνησε η επέλαση των βιομηχανικών ρομπότ

Μέχρι το 2020 ο συνολικός αριθμός των ρομπότ θα φτάσει τα 3,05 εκατ.

Τα 3,05 εκατομμύρια εκτιμάται ότι θα φθάσει το 2020 ο συνολικός αριθμός των βιομηχανικών ρομπότ παγκοσμίως, από 1,47 εκατομμύρια το 2014, δηλαδή θα υπάρξει υπερδιπλασιασμός τους μέσα σε μία μόνο δεκαετία, σύμφωνα με τη Διεθνή Ομοσπονδία Ρομποτικής (International Robotics Federation-IFR).

Το 2018, τα ρομπότ που είναι εγκατεστημένα σε βιομηχανίες και σε άλλες επιχειρήσεις, αναμένεται να φθάσουν τα 2,32 εκατομμύρια. Η μέση ετήσια αύξηση των εγκατεστημένων βιομηχανικών ρομπότ κατά την περίοδο 2017-2020 εκτιμάται σε 14%, έναντι ετήσιου ρυθμού 12% την περίοδο 2011-2016.

Όλο και περισσότερα εργοστάσια γίνονται «έξυπνα», με περισσότερους αυτοματισμούς και περισσότερα ρομπότ και μηχανές ψηφιακά συνδεδεμένες. Με αυτό τον τρόπο, συνεχώς μειώνεται ο χρόνος ανάπτυξης και παραγωγής νέων προϊόντων, ενώ αυξάνεται η ποιότητά τους.

Ενώ στο παρελθόν μόνο μεγάλες εταιρείες εγκαθιστούσαν ρομπότ, τώρα πια ολόένα μικρότερες εταιρείες στρέφονται σε αυτά. Κι ενώ κάποτε ήταν κατά βάση οι κλάδοι αυτοκινητών και ηλεκτρονικών που τα χρησιμοποιούσαν, σήμερα ολόένα περισσότεροι κλάδοι προτιμούν τα ρομπότ. Σε αυτά τα ρομπότ του δευτερογενούς τομέα θα πρέπει να προστεθούν τα ρομπότ του τριτογενούς τομέα (υπηρεσιών): οι πωλήσεις των τελευταίων ήταν περίπου 6,8 εκατομμύρια το 2016 και αναμένεται να εκτιναχθούν σε πάνω από 51 εκατομμύρια το 2020, καθώς αυξάνεται η ζήτηση τους

διεθνώς. Ενδεικτικά, αυξάνεται συνεχώς η χρήση ρομπότ σε όλη την αλυσίδα του τομέα υγείας, από τις δοκιμές και την παραγωγή φαρμάκων έως τη θεραπεία και τη φροντίδα των ασθενών. Η IFR εκτιμά ότι το 2018 οι πωλήσεις καθαρά ιατρικών ρομπότ (για χειρουργικές επεμβάσεις, διάγνωση, αποκατάσταση ασθενών κ.α.) θα φθάσει τα 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ.

Σε δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιήσε η IFR σε 7.000 εργαζόμενους σε επτά χώρες, σχεδόν το 70% δήλωσαν ότι η ρομποτική και η αυτοματοποίηση στην παραγωγική διαδικασία θα τους δώσουν την ευκαιρία να διεκδικήσουν πιο εξειδικευμένες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας.

Μια νέα μελέτη της IFR με θέμα «Ρομπότ και η θέση εργασίας του μέλλοντος» παρουσιάζει μια αισιόδοξη εικόνα, σύμφωνα με την οποία στην επόμενη δεκαετία η ποιότητα εργασίας και οι αμοιβές θα βελτιωθούν, ενώ νέου τύπου θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν.

Η IFR επισμαίνει ότι, παρά τους διάχυτους φόβους στα μέσα ενημέρωσης και στην κοινή γνώμη, «δεν υπάρχουν καθόλου απτά στοιχεία που να δείχνουν ότι η τρέχουσα αυτοματοποίηση είναι διαφορετική στις επιπτώσεις της πάνω στην απασχόληση από ό,τι τα προηγούμενα κύματα τεχνολογικών αλλαγών στην πορεία των αιώνων, τα οποία όλα οδήγησαν σε ένα μίγμα απώλειας θέσεων εργασίας, δημιουργίας νέων θέσεων και αλλαγής του 'προφίλ' του τρόπου δουλειάς».

Η μόνη διαφορά φαίνεται να είναι ο τα-

χύτερος ρυθμός των αλλαγών, καθώς, σύμφωνα με την εταιρεία Manpower, το 65% των εργασιών που θα κάνουν τα σημερινά παιδιά, δεν έχουν ακόμη υπάρξει. Σύμφωνα με την IFR, ο συνδυασμός αυτού του επιθετικού ρυθμού αλλαγών και των συνεπειών της παγκοσμιοποίησης είναι που δημιουργεί τη διάχυτη ανασφάλεια. Η νέα μελέτη υποστηρίζει ότι, παρά την εντεινόμενη αυτοματοποίηση, η ανθρώπινη εργασία θα παραμείνει ανταγωνιστική και οι άνθρωποι θα συνεχίσουν να αποτελούν κεντρικό παράγοντα στην παραγωγή.

Οι ειδικοί στους τρεις τομείς που κάλυψε η νέα μελέτη -μεταποίηση, εφοδιαστική αλυσίδα (logistics) και υπηρεσίες υγείας- προβλέπουν ένα μέλλον όπου άνθρωποι και μηχανές θα έχουν αμοιβαία συνεργασία, πράγμα που θα αυξήσει την παραγωγικότητα.

Έτσι, η αυτοματοποίηση θα φέρει τελικά τόσο μεγαλύτερη ικανοποίηση, όσο και μεγαλύτερες αμοιβές για τους εργαζόμενους. Επιπλέον, τα ρομπότ θα κάνουν ασφαλέστερες και πιο εύκολες πολλές βαριές και δύσκολες δουλειές.

Η IFR επισμαίνει ότι το βασικό πρόβλημα σήμερα δεν είναι οι θέσεις εργασίας που εξαφανίζονται εξαιτίας των ρομπότ, αλλά οι θέσεις εργασίας που μένουν κενές, επειδή οι εργαζόμενοι δεν έχουν τις αναγκαίες τεχνολογικές και άλλες δεξιότητες. Γι' αυτό επισμαίνει ότι είναι ο ζωτικός ρόλος των κυβερνήσεων, προκειμένου να βοηθήσουν στην κατάλληλη εκπαίδευση των εργαζομένων.

Πηγή: APE

MARKET PLACE



Ο Έβαν Γαβιά στην ηγεσία της Universal Life

Τη θέση του πρώτου Εκτελεστικού Διευθυντή της Εταιρείας αναλαμβάνει ο κ. Έβαν Γαβιά στην εταιρεία Universal Life. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Universal Life κατέληξε στον κ. Γαβιά λόγω της επιχειρηματικής εμπειρίας του και της σταδιοδρομίας του στον χρηματοπιστωτικό τομέα, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Από το 1998 ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα από τη Νότιο Αφρική με τη δημιουργία δικής του νεοσύστατης επιχείρησης, ενώ μέχρι σήμερα εργάστηκε μεταξύ άλλων στην τράπεζα Nedbank, στη Νότιο Αφρική, στην τράπεζα Barclays ως Διευθυντής στο Τμήμα Επιχειρηματικής Τραπεζικής (Corporate Banking Division) και Διευθυντής Στρατηγικής Ευρώπης, Διευθυντών Συμβούλου στην Barclays Κύπρου και Διευθυντής Υπεράκτιων και Τοπικών αγορών στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το 2015 επέστρεψε στην Κύπρο και ξεκίνησε την εταιρεία Coveline Ltd., η οποία παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε τοπικούς και διεθνείς πελάτες, ενώ είναι παράλληλα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών Ancoria Bank στην Κύπρο και Safecharge στο Λονδίνο. Ο κ. Γαβιάς αναλαμβάνει το πόστο του από την 1η Ιουλίου.



Εκδήλωση της PwC Κύπρου για τους συνεργάτες της

Περισσότερους από 300 συνεργάτες και πελάτες υποδέχτηκε στα γραφεία της στη Λευκωσία η PwC Κύπρου. Στην εκδήλωση παρέστησαν επιχειρηματίες, πολιτικοί αξιωματούχοι, πρέσβεις, πρόξενοι και ακαδημαϊκοί, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν με τα ηγετικά στελέχη της PwC και να ανταλλάξουν απόψεις για θέματα που αφορούν την οικονομία και την επικαιρότητα. Το «παρών» του στην εκδήλωση έδωσε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης. Ο Διευθυντής Συμβούλου της PwC Κύπρου κ. Ευγένιος Χρ. Ευγενίου τόνισε τη σημασία που δίνει ο οργανισμός στη δημιουργία σχέσεων που βασίζονται στην εμπιστοσύνη και βεβαίωσε ότι ο οργανισμός θα βρίσκεται πάντα δίπλα στον επιχειρηματικό κόσμο της Κύπρου βάζοντας το δικό του λιθαράκι στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.



Μέλος της EUA το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μέλος στην European University Association (EUA), μίας από τις σημαντικότερες ενώσεις πανεπιστημιακά στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, έγινε το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου. Η συμμετοχή του ΑΠΚΥ στην EUA ενισχύει περαιτέρω την ευρωπαϊκή και διεθνή του παρουσία, ισχυροποιεί την ενεργό συμμετοχή του στο διεθνές ακαδημαϊκό γίγνεσθαι και τη δικτύωσή του με κορυφαία πανεπιστήμια παγκοσμίως. Η EUA διευκολύνει το διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των μελών της, επιδιώκοντας την πρόωθηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας. Ακόμη, συμβάλλει στην παρουσίαση και προβολή των θέσεων των μελών της στα κέντρα λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στοχεύει τόσο στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας, των κρατών και του παραγωγικού τομέα της οικονομίας, όσο και στην υιοθέτηση της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση μέσω του Ευρωπαϊκού Χάρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.



Τους πύργους Trilogy παρουσίασε η Cybarco

Το Trilogy Limassol Seafont παρουσίασε η Cybarco, μέλος του Ομίλου Λαντίτ, ειδικά για επιλεγμένους μεσίτες και συμβούλους ακινήτων, με πελάτες από την Κύπρο και το εξωτερικό που ενδιαφέρονται να επενδύσουν σε πολυτελή διαμερίσματα και γραφεία στη Λεμεσό. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, οι προσκεκλημένοι είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για την πρόοδο των εργασιών και των πωλήσεων και να περιηγηθούν στον χώρο ανάπτυξής του. Με τη χρηματοδότηση του έργου να έχει ήδη εξασφαλιστεί και τις κατασκευαστικές εργασίες να έχουν ξεκινήσει, το Trilogy Limassol Seafont έχει πλέον ξεπεράσει τα 60 εκατ. ευρώ σε πωλήσεις και κρατήσεις για τα πολυτελή διαμερίσματα και γραφεία του στους δύο μπροστινούς πύργους, που πρόκειται να ολοκληρωθούν μέχρι τα τέλη του 2021 και τους πρώτους μήνες του 2022.

Τρίτος αστεροειδής σε τροχιά σύγκρουσης με τη γη

Εισήλθε στην ατμόσφαιρα με μεγάλη ταχύτητα και διαλύθηκε πάνω από την Αφρική

Ένας μικρός αστεροειδής δύο μέτρων εντοπίστηκε να βρίσκεται σε πορεία σύγκρουσης με τη Γη και λίγες ώρες μετά διαλύθηκε στη γήινη ατμόσφαιρα πάνω από τη Μποτσουάνα της Αφρικής, χωρίς να υπάρξουν θύματα ή ζημιές.

Ο διαστημικός βράχος με την ονομασία «2018 LA», που είχε εντοπισθεί από το τηλεσκόπιο Catalina Sky του Πανεπιστημίου της Αριζόνα, εισήλθε στην ατμόσφαιρα του πλανήτη μας με μεγάλη ταχύτητα 17 χιλιομέτρων το δευτερόλεπτο και δημιουργήσε μια μπάλα φωτιάς στον ουρανό, καθώς καταστράφηκε.

Ο πρώτος αστεροειδής ήταν ο «2008 TC3», διαμέτρου τεσσάρων μέτρων. Ανακαλύφθηκε 19 ώρες πριν την πρόσκρουση, η οποία συνέβη πάνω από το βόρειο Σουδάν.

Ο επικεφαλής του Κέντρου Μελετών Κοινητών στη Γη Αντικειμένων της Αμερικανικής Διαστημικής Υπηρεσίας (NASA), δήλωσε ότι «είναι μόλις η τρίτη φορά που ανακαλύπτεται ένας αστεροειδής να βρίσκεται σε τροχιά σύγκρουσης με τη Γη και η δεύτερη φορά που έγινε δυνατό να προβλεφθεί η τοποθεσία της πρόσκρουσης».

Ο πρώτος αστεροειδής που είχε ανιχνευθεί ότι πρόκειται να πέσει στον πλανήτη



μας, ήταν ο «2008 TC3», διαμέτρου τεσσάρων μέτρων, που ανακαλύφθηκε 19 ώρες πριν την πρόσκρουση, η οποία συνέβη πάνω από το βόρειο Σουδάν.

Η δεύτερη περίπτωση ήταν ο «2014 AA», ο οποίος ανακαλύφθηκε μόνο λίγες ώρες

προτού πέσει στον Ατλαντικό Ωκεανό την 1η Ιανουαρίου 2014. Και τις τρεις φορές η ανίχνευση έχει γίνει από το ίδιο τηλεσκόπιο Catalina Sky Survey και μάλιστα στη διάρκεια του ίδιου παρατηρητή, του Ρίτσαρντ Κόβαλσκι.

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

TETARTH 6 IOYNIOS 2018

Αυξήθηκαν 13,3% οι ελληνικές εξαγωγές το πρώτο τρίμηνο

Σημαντικότεροι εταίροι οι χώρες της Ε.Ε. και κυρίως της Ευρωζώνης

Βασικός «αιμοδότης» της ελληνικής οικονομίας αποδεικνύονται οι εξαγωγές, καθώς αυτές, συμπεριλαμβανομένων και των εξαγωγών υπηρεσιών, προκάλεσαν το 2017 αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,1%. Το πρώτο τρίμηνο του 2018 έκλεισε με τις εξαγωγές αγαθών να σημειώνουν διψήφιο ρυθμό ανάπτυξης, πορεία που, εάν συνεχιστεί και το υπόλοιπο του έτους, θα δώσει περαιτέρω ώθηση στην οικονομία.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την ανάλυση του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγών (ΠΣΕ) και του Κέντρου Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών (KEEM), επί των προσωρινών στοιχείων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), οι εξαγωγές το διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου 2018 αυξήθηκαν κατά 905,6 εκατ. ευρώ ή κατά 13,3% σε σύγκριση με το διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου 2017 και ανήλθαν σε 7,73 δισ. ευρώ από 6,83 δισ. ευρώ, ενώ χωρίς τα πετρελαιοειδή αυξήθηκαν στα 5,26 δισ. ευρώ από 4,66 δισ. ευρώ, δηλαδή κατά 600 εκατ. ευρώ ή κατά 12,9%.

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίως οι χώρες της Ευρωζώνης παραμένουν οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Ελλάδας, καθώς εκεί πραγματοποιείται πάνω από το 50% των ελληνικών εξαγωγών. Από τη συνολική αύξηση των εξαγωγών κέρδη αποκομίζει η Ελλάδα από όλες σχεδόν τις μεγάλες γεωγραφικές

Θετική έκπληξη αποτελεί η αύξηση των εξαγωγών κατά 80% προς την Κίνα, στα 157,2 εκατ. ευρώ.

περιοχές, με εξαίρεση τις χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, όπου καταγράφεται υποχώρηση των ελληνικών εξαγωγών κατά 10,2% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017. Οι κυριότεροι εξαγωγικοί προορισμοί για τα ελληνικά προϊόντα είναι οι γείτονές μας εκ Δυσμών και εξ Ανατολών. Με άλλα λόγια, η Ιταλία παρέμεινε κατά το α' τρίμηνο του 2018 η κυριότερη αγορά για τα ελληνικά προϊόντα, με την αξία των εξαγωγών προς τη χώρα αυτή να ανέρχεται σε 836,3 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 9,8% σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2017, ενώ στη δεύτερη θέση ανέβηκε η Τουρκία, με την αξία των εξαγωγών να φτάνει τα 579,9 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 29,1% σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Στην τρίτη θέση υποχώρησε η Γερμανία, με τις εξαγωγές να υποχωρούν οριακά, κατά 1%, ενώ στην τέταρτη από την τρίτη θέση πέρυσι βρέθηκε η Κύπρος με αύξηση των εξαγωγών

κατά 3,8%. Την πρώτη πεντάδα των κυριότερων αγορών για τα ελληνικά προϊόντα συμπληρώνει η Βουλγαρία, προς την οποία οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 12,1%, φτάνοντας τα 354,3 εκατ. ευρώ.

Θετική έκπληξη αποτελεί η αύξηση των εξαγωγών κατά 80% προς την Κίνα, στα 157,2 εκατ. ευρώ από 87,3 εκατ. ευρώ πέρυσι, ενώ αντιθέτως αρνητική εντύπωση προκαλεί η μεγάλη μείωση, κατά 71%, των εξαγωγών προς τη Νότια Κορέα, η οποία στο αντίστοιχο περσινό τρίμηνο αποτελούσε τον κυριότερο πελάτη των ελληνικών προϊόντων στην Ασία.

Νέες «αφίξεις» στον κατάλογο των 100 κυριότερων αγορών των ελληνικών προϊόντων είναι οι Φιλιππίνες (με 27,6 εκατ. ευρώ αξία εξαγωγών στην 48η θέση), η Αργεντινή (με 18 εκατ. ευρώ στην 58η θέση), το Γκουάμ (με 12 εκατ. ευρώ στην 66η θέση), η Δομινικανή Δημοκρατία (με 7,8 εκατ. ευρώ στην 75η θέση), η Μπουρκίνα Φάσο (με 3,3 εκατ. ευρώ στην 93η θέση) και η Λευκορωσία (με 2,2 εκατ. ευρώ στην 99η θέση).

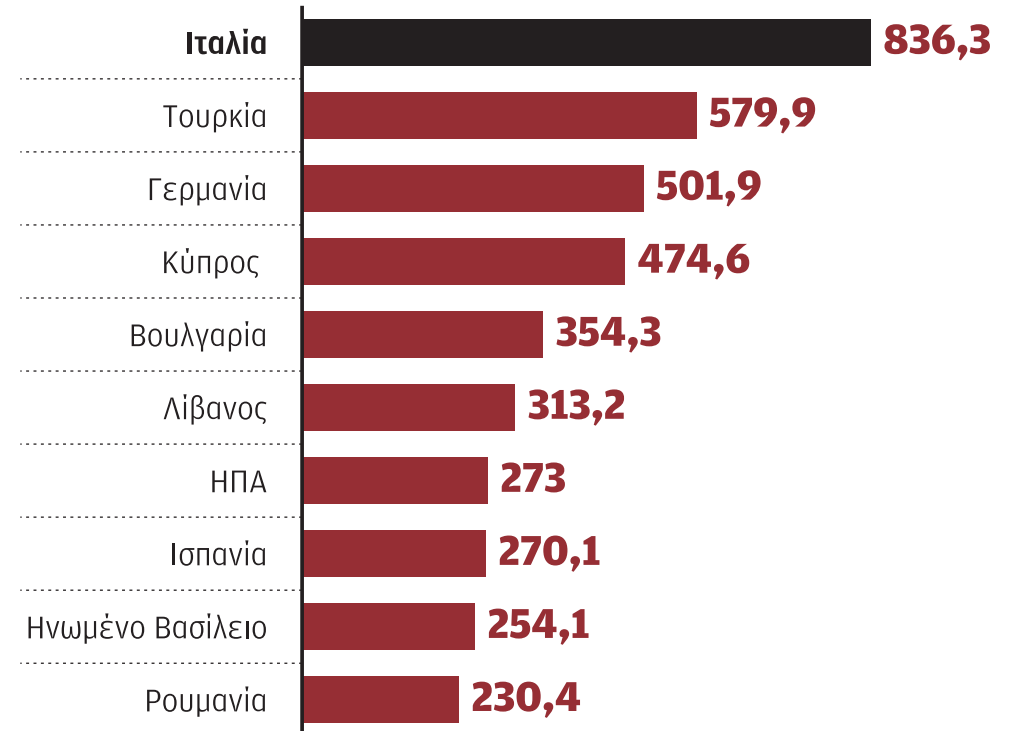
Φάρμακα και πετρελαιοειδή παραμένουν τα ισχυρά «καρτιά» των ελληνικών εξαγωγών, ενώ μεγάλη ενίσχυση δίνει φέτος το ελαιόλαδο, με την αύξηση των πωλήσεων στο εξωτερικό να φτάνει το 65,4% σε σύγκριση με πέρυσι.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Οι 10 μεγαλύτερες αγορές για τα ελληνικά προϊόντα

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ
(ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ) ▼



ΠΗΓΗ: Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγών

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αποκλιμάκωση της έντασης στην Ιταλία ενισχύει το ευρώ

Η πολιτική ένταση στην Ιταλία παρουσιάζει σημάδια αποκλιμάκωσης μετά τη συμφωνία του Κινήματος των Πέντε Αστέρων και της Λέγκας να αποσύρουν την πρότασή τους για τοποθέτηση στη θέση του υπουργού Οικονομικών τον ευρωσκεπτικιστή Πάολο Σαβόνα, υποψήφιο τον οποίο απέρριψε ο πρόεδρος της χώρας Σέρτζιο Ματαρέλα. Για τη συγκεκριμένη θέση προτάθηκε ο καθηγητής Οικονομικών Τζιοβάνι Τρία, τον οποίο αποδέχθηκε ο πρόεδρος, εξέλιξη που άνοιξε τον δρόμο την Πέμπτη για σχηματισμό νέας κυβέρνησης συνεργασίας με πρωθυπουργό τον Τζουζέπε Κόντε. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ο Πάολο Σαβόνα αναλαμβάνει το υπουργείο Ευρωπαϊκών Θεμάτων. Η νέα κυβέρνηση αναμενόταν να ορκιστεί χτες το απόγευμα, ενώ θεωρείται σχεδόν σίγουρο ότι στις αρχές της επόμενης εβδομάδας θα λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από τα δύο σώματα της Βουλής. Η αποκλιμάκωση της πολιτικής κρίσης και η αποφυγή επαναληπτικών εκλογών στην Ιταλία οδήγησαν σε πτώση το κόστος δανεισμού της χώρας.

Η απόδοση του 10ετούς κυβερνητικού ομολόγου (η απόδοση κινείται αντίθετα από την τιμή) υποχώρησε την Παρασκευή σε χαμηλό τεσσάρων ημερών κοντά στο 2,50%, περίπου 90 μ.β. χαμηλότερα από το υψηλό τεσσάρων ετών που είδαμε στις αρχές της εβδομάδας, εν μέσω φόβων πως η πολιτική κρίση θα μπορούσε να οδηγήσει σε συνταγματική κρίση μετά την απόφαση του προέδρου να θέσει βέτο στην υποψηφιότητα του Πάολο Σαβόνα. Εντούτοις, η απόδοση παρέμεινε αρκετά υψηλότερα από επίπεδα που είδαμε τον προηγούμενο μήνα πριν ξεκινηθούν οι συνομιλίες για σχηματισμό κυβέρνησης μεταξύ των δύο αυτοπροβαλλόμενων αντιποσθητικών κομμάτων, καθώς οι αγορές ανησυχούν ότι, εάν εφαρμοστούν οι δημοσιονομικές και μεταρρυθμιστικές προτάσεις τους, όπως αυτές αποτυπώνονται στη συμφωνία συγκυβέρνησης, θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη δημοσιονομική βιωσιμότητα της Ιταλίας. Παράλληλα, κάποιες από τις εν λόγω προτάσεις δεν συμφωνούν με τους δημοσιονομικούς κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θέτοντας τον κίνδυνο σύγκρουσης με τις Βρυξέλλες. Στις αγορές συναλλάγματος, το ευρώ ενισχυόταν 0,6% σε εβδομαδιαία βάση στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, ανακαμπτόντας το σερί έξι εβδομάδων συνεχούς πτώσης. Χαρακτηριστικά, ύστερα από υποχώρηση σε νέο χαμηλό έτους κοντά στο 1,1500 την Τρίτη, το ευρώ ανέκαμψε πάνω από το 1,1700 δολάριο στο τέλος της εβδομάδας αγνοώντας την απόφαση της κυβέρνησης των ΗΠΑ να τερματίσει τη διμηννη εξάριση και να επιβάλει από την 1η Ιουνίου δασμούς 25% και 10%, αντίστοιχα, στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου από την Ε.Ε., τον Καναδά και το Μεξικό. Η ανακίνωση αυτή προκάλεσε την άμεση αντίδραση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που υπογράμμισε ότι θα θέσει σε ισχύ αντισταθμιστικά μέτρα.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελατών

Δευτέρα - Παρασκευή
08:00 - 18:00

150

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά



Μικρή αύξηση καταθέσεων και λιγότερα δάνεια τον Απρίλιο

Βαθαίνει το έλλειμμα χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας, καθώς ο ρυθμός της πιστωτικής συρρίκνωσης επανήλθε τον Απρίλιο με εντονότερο ρυθμό. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, ο ρυθμός χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών διαμορφώθηκε σε αρνητικό έδαφος και συγκεκριμένα στο -1,9% από -1% τον Μάρτιο και -0,9% τον Φεβρουάριο. Αντίστοιχα η ροή χρηματοδότησης εμφάνισε έλλειμμα κατά -1,2 δισ. ευρώ από θετική κατά 217 εκατ. ευρώ τον περασμένο μήνα, σηματοδοτώντας την επάνοδο σε αρνητικό έδαφος. Να σημειωθεί ότι η αρνητική ροή χρηματοδότησης σημαίνει ότι τα δάνεια που αποπληρώθηκαν ήταν περισσότερα από αυτά που χορηγήθηκαν, αφού συνυπολογιστούν οι διαγραφές των δανείων και οι πωλήσεις χαρτοφυλακίων στις οποίες προχώρησαν οι ελληνικές τράπεζες. Ουσιαστικά οι λιγοστές νέες πιστώσεις που χορηγούν οι τράπεζες εξανεμίζονται υπό το βάρος των αυξημένων διαγραφών που πραγματοποιούν και των αποπληρωμών στις οποίες προχωρούν κυρίως οι επιχειρήσεις.

Την ίδια στιγμή, η αύξηση των καταθέσεων που παρατηρείται είναι πενιχρή και δεν μπορεί να στηρίξει μια ουσιαστική πιστωτική επέκταση. Σύμφωνα με τα στοι-

χεία της ΤτΕ, οι καταθέσεις στα τέλη Απριλίου αυξήθηκαν κατά 870 εκατ. ευρώ, στα 126,98 δισ. ευρώ από 126,01 δισ. ευρώ τον Μάρτιο, αλλά η εμφανιζόμενη αύξηση είναι συγκυριακή και οφείλεται στην αύξηση των τοποθετήσεων στις τράπεζες που πραγματοποιούν οι ασφαλιστικές εταιρείες στις αρχές κάθε νέου τριμήνου και όχι σε μια ουσιαστική ενίσχυση των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών. Είναι χαρακτηριστικό ότι υπό το βάρος της αυξημένης φορολογίας που επιωμίζονται τα νοικοκυριά, τα υπόλοιπα των καταθέσεων τους αυξήθηκαν μόλις κατά 4 εκατ. ευρώ στο τέλος Απριλίου και τα υπόλοιπα που τα φυσικά πρόσωπα διατηρούν σε προθεσμιακούς λογαριασμούς και λογαριασμούς ταμειοτηρίου διαμορφώθηκαν στα 104,3 δισ. ευρώ. Αντίστοιχα, τα ταμειακά διαθέσιμα των επιχειρήσεων διαμορφώθηκαν στα 22,6 δισ. ευρώ.

Από την ανάλυση των στοιχείων της ΤτΕ προκύπτει ότι ο ρυθμός χρηματοδότησης προς τους βασικότερους κλάδους της οικονομίας τον Απρίλιο, όπως η «βιομηχανία» και οι «κατασκευές» ήταν αρνητικός κατά -2,4% και -1,7% αντίστοιχα. Την ίδια στιγμή, ο ρυθμός χρηματοδότησης του «τουρισμού» ήταν οριακά θετικός κατά 1%, αλλά με πτωτική τάση σε σχέση με

τον προηγούμενο μήνα, ενώ στο «εμπόριο» ο ρυθμός χρηματοδότησης ήταν μηδενικός από 1% τον Μάρτιο. Τη μεγαλύτερη πτώση εμφάνισε ο ρυθμός χρηματοδότησης του τομέα «πλεκτρισμός - ύδρευση» που υποχώρησε στο -12,6% από -2,8% τον αμέσως προηγούμενο μήνα, ενώ στο -7,5% υποχώρησε και ο ρυθμός χρηματοδότησης του κλάδου των «μεταφορών» από 18,1% τον Μάρτιο. Το χρέος των επιχειρήσεων προς τις τράπεζες μετά τις διαγραφές δανείων διαμορφώθηκε στα τέλη Απριλίου στα 179,1 δισ. ευρώ από 180,3 δισ. ευρώ τον Μάρτιο. Ο δανεισμός των ασφαλιστικών επιχειρήσεων διαμορφώθηκε στα 6,5 δισ. ευρώ και των ελευθέρων επαγγελματιών, των αγροτών και των ατομικών επιχειρήσεων στα 12,3 δισ. ευρώ. Σε ό,τι αφορά τα νοικοκυριά, ο ρυθμός χρηματοδότησης σταθεροποιήθηκε σε αρνητικό έδαφος και συγκεκριμένα στο -2,3% και η μηνιαία καθαρή ροή ήταν επίσης αρνητική κατά -164 εκατ. ευρώ. Οι οφειλές των νοικοκυριών από στεγαστικά δάνεια περιορίστηκαν τον Απρίλιο στα 57,9 δισ. ευρώ από 58,2 δισ. ευρώ και οι οφειλές από καταναλωτικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες και δάνεια για αγορά αυτοκινήτου διαμορφώθηκαν στα 22,2 δισ. ευρώ.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΟΠΤΖΗ



Οριακά κέρδη στο ΧΑΚ την Τρίτη

Οριακά κέρδη κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 70,16 μονάδες, παρουσιάζοντας μικρή άνοδο σε ποσοστό 0,14%.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 κατέγραψε επίσης αμελητέα άνοδο σε ποσοστό 0,07%, κλείνοντας στις 41,84 μονάδες. Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών έφτασε τις €225.930.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες άνοδο κατέγραψαν η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 0,29% και τα Ξενοδοχεία σε ποσοστό 0,85%. Πτώση κατέγραψε η Εναλλακτική Αγορά σε ποσοστό 0,06% ενώ χωρίς μεταβολή έκλεισαν οι Επενδυτικές.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €215.373 (άνοδος 0,10% - τιμή κλεισίματος €1,99), της Δήμητρας Επενδυτικής με €5.669 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €0,44), της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €2.880 (άνοδος 0,70% - τιμή κλεισίματος €2,88), της Ermes Department Stores με €768 (πτώση 0,78% - τιμή κλεισίματος €0,06) και της Tsokkos Hotels με €493 (άνοδος 3,57% - τιμή κλεισίματος €0,14).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 3 πτωτικά και 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις 79.

Χρηματοδότηση εγχώριας οικονομίας

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

	ΜΑΡΤΙΟΣ 2018	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	87.550	86.649
Μηνιαία καθαρή ροή	389	-1.010
(%) 12μηνν μεταβολή	0,1%	-1,8%
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ & ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ		
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	6.805	6.529
Μηνιαία καθαρή ροή	164	-278
(%) 12μηνν μεταβολή	4,6%	0,4%
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ, ΑΓΡΟΤΕΣ & ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	12.307	12.298
Μηνιαία καθαρή ροή	-12	6
(%) 12μηνν μεταβολή	-0,8%	-0,9%
ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ		
Υπόλοιπο χρηματοδότησης	80.478	80.189
Μηνιαία καθαρή ροή	-159	-164
(%) 12μηνν μεταβολή	-2,2%	-2,3%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ